

RECEP TAYYİP
ERDOĞAN
ÜNİVERSİTESİ

**T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI**

**TERS YÜZ EĞİTİM MODELİNE DAYALI HAYAT BİLGİSİ
DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN SORUMLULUK ALMA VE
TEKNOLOJİYLE KENDİ KENDİNE ÖĞRENME BECERİLERİ
ÜZERİNE ETKİSİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Sevde ERDOĞAN

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Sinan ÇINAR**

**RİZE
2022**

KABUL VE ONAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Temel Eğitim AnaBilim Dalında, Dr. Öğr. Üyesi Sinan ÇINAR danışmanlığında, Sevde ERDOĞAN tarafından hazırlanan *Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi* adlı bu tez çalışması 27/09/2022 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oy birliği/oy çokluğuyla başarılı bulunarak jürimiz tarafından **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Unvanı, Adı SOYADI

İmza

Başkan

:

Dr. Öğrt. Üyesi Sevil KURT

Üye

:

Dr. Öğrt. Üyesi Şerif Ali DEĞİRMENÇAY

Üye

:

Dr. Öğrt. Üyesi Sinan ÇINAR

ETİK BEYAN

Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programından mezun olmak üzere teslim ettiğim “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu tezimi, bilim ve araştırma etiği prensiplerine riayet edilerek tarafımdan yazılmıştır.

Tez çalışmamda, başka kaynaklardan aktarılan bütün bilgi ve alıntılar, Enstitünüz Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak açıkça gösterilmiştir. Kaynağı gösterilenler dışında kalan bütün bilgiler uygun araştırma yöntemi kullanılarak tarafımdan edinilmiş ve esere bu şekilde yansıtılmıştır. Şahsıma ait olmayan hiçbir bilgi, kasıt veya kusurlar, şahsıma aitmiş gibi gösterilmemiştir. İnternet kaynakları dâhil, sahibine/kaynağına atıf yapılmaksızın hiçbir bilgi kullanılmamıştır. Aksinin ortaya çıkması halinde doğacak bütün hukuki, idari, akademik ve etik sorumluluk tarafıma ait olacaktır. Eserin tesliminden sonra herhangi bir zamanda, bilim etiğine aykırılık tespit edilmesi ve / veya eserimle ilgili intihal veya intihal şeklinde anlaşılacak bir durumun ortaya çıkması halinde; Üniversiteniz ve eğitim kadronuzun hiçbir şekilde sorumlu tutulmayacağını hür irademle kabul, beyan ve taahhüt ederim.

25 /08/2022

Sevde ERDOĞAN

ÖN SÖZ

Bu çalışmada ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisi açıklayıcı durum çalışması kullanılarak incelenmiştir. Alan yazında ters yüz eğitim modeli ile sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerini inceleyen sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmaktadır. Bu nedenle çalışmamın bu yönde çalışma yapmak isteyen araştırmacılara yol göstereceğini umuyorum.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında ve tamamlanmasında bana her zaman destek olan, çalışma motivasyonumu arttıran, verdiği fikirlerle çalışmama yön vermeme sağlayan hocam Dr. Öğr. Üyesi Sinan ÇINAR'a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi ve birikimlerinden faydalandığım hocalarıma ayrı ayrı teşekkür ederim.

Eğitim hayatım boyunca beni her zaman destekleyen yolumu açan babam İsmail TELLİ'ye annem Dilek ÇEVİK'e abim Semih TELLİ'ye ve benden umudunu hiç kaybetmeyen ablam Semiha KAHRAMAN'a ve eşi Sadık KAHRAMAN'a teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimim boyunca uyumadığım gecelerde benimle birlikte oturarak fikirleriyle bana destek olan, beni düşünen, her zaman bir kardeş gibi yakınlığını hissettiğim, görümcem Kübra ERDOĞAN'a, her zamanki sabrı ve destekleri için eşim Ömer Faruk ERDOĞAN'a ve bu süreçte hayatımıza giren biricik kızım Asel ERDOĞAN'a en içten duygularıyla şükranlarımı sunarım.

Sevde ERDOĞAN

2022 / RİZE

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	I
ETİK BEYAN.....	II
ÖN SÖZ.....	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
ÖZET.....	VI
ABSTRACT.....	VII
TABLolar LİSTESİ.....	VIII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	X
GİRİŞ.....	1
1. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	12
1.1. Ters Yüz Eğitim Modeli ve Sorumluluk Alma.....	12
1.2. Ters Yüz Eğitim Modeli ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme.....	14
1.3. Ters Yüz Eğitim Modeli İle İlgili Yapılan Araştırmalar.....	15
1.3.1. Ulusal Araştırmalar.....	15
1.3.2. Uluslararası Araştırmalar.....	20
2. YÖNTEM.....	23
2.1. Araştırmanın Yöntemi.....	23
2.2. Araştırmanın Çalışma Grubu.....	23
2.3. Veri Toplama Araçları.....	24
2.3.1. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği.....	25
2.3.2. Sorumluluk Ölçeği.....	26
2.3.3. Yarı Yapılandırılmış Gözlem Formu.....	26
2.4. Ters Yüz Eğitim Modeli Etkinliklerinin Geliştirilme Süreci.....	27
2.5. Pilot Uygulama Çalışması.....	29
2.6. Asıl Uygulama Çalışması.....	32
2.7. Verilerin Analizi.....	40
2.7.1. Sorumluluk Ölçeği Analizi.....	40
2.7.2. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Analizi....	41
2.7.3. Yarı Yapılandırılmış Gözlem Formu Analizi.....	42

2.8. Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği.....	43
2.9. Bulgular.....	43
2.9.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	43
2.9.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	47
2.9.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	52
2.9.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular.....	55
3. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	60
3.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Elde Edilen Bulguların Tartışılması.....	60
3.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Elde Edilen Bulguların Tartışılması.....	67
3.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Elde Edilen Bulguların Tartışılması.....	71
3.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Elde Edilen Bulguların Tartışılması.....	74
3.5. Öneriler.....	77
KAYNAKÇA.....	79
EKLER.....	94
ETİK KURUL KARARI.....	131

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Anabilim Dalı : Temel Eğitim

Tez Türü : Yüksek Lisans Tezi

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Sinan ÇINAR

Hazırlayan : Sevde ERDOĞAN

Yıl : 2022

Sayfa Sayısı : 142

ÖZET

TERS YÜZ EĞİTİM MODELİNE DAYALI HAYAT BİLGİSİ DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN SORUMLULUK ALMA VE TEKNOLOJİYLE KENDİ KENDİNE ÖĞRENME BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Bu çalışmanın amacı ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisini incelemektir. Çalışmada araştırma yöntemi olarak yarı deneysel yöntem benimsenmiştir. 2021-2022 eğitim öğretim yılında Rize iline bağlı bir devlet okulunda 3. sınıfta öğrenim gören 31 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında Hayat Bilgisi dersi kazanımları doğrultusunda planlanan sekiz etkinlik sekiz hafta boyunca sürdürülmüştür. Veri toplama araçları olarak sorumluluk ölçeği, çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği ve yarı yapılandırılmış gözlem formu kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde olumlu yönde bir artış olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde kızlar lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Yapılacak olan araştırmalarda çevrimiçi yapılan dersler kaydedilerek ders sonrasında öğrencilere iletebilir.

Anahtar Kelimeler: Ters Yüz Eğitim Modeli, Hayat Bilgisi Dersi, Sorumluluk Alma Becerisi, Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerisi

Recep Tayyip Erdoğan University Institute of Graduate Studies

Department : Elementary Education

Thesis Type : Master's Thesis

Supervisor : Asst. Prof. Dr. Sinan ÇINAR

Author : Sevde ERDOĞAN

Year : 2022

Number of Pages : 142

ABSTRACT

THE EFFECT OF THE LIFE SCIENCE COURSE BASED ON THE REVERSE FACE EDUCATION MODEL ON STUDENTS 'RESPONSIBILITY AND SELF-LEARNING SKILLS WITH TECHNOLOGY

The aim of this study is to examine the effect of life science course based on reverse face education model on students' responsibility taking and self-learning skills with technology. In the study, semi-experimental design was adopted as a research method. In the 2021-2022 academic year, it was carried out with 31 students studying in the 3rd grade in a public school connected to Rize province. Within the scope of the research, eight activities planned in line with the achievements of the Life Science course were continued for eight weeks. Responsibility scale, self-learning with technology scale for children and semi-structured observation form were used as data collection tools. As a result of the research, it was found that the inverted education model activities were a positive increase in students' responsibility taking responsibility and self-learning skills with technology. In addition, a significant difference was found in favor of girls in their ability to take responsibility and self-learn with technology. Online courses can be recorded and transmitted to students after the course.

Keywords: Inverted Education Model, Life Science Lesson, Responsibility Taking Skills, Self-Learning with Technology Skills.

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Ters Yüz Eğitim Modelinin Avantajları ve Dezavantajları.....	5
Tablo 2. Pilot Uygulama Kapsamında Geliştirilen Etkinlikler.....	30
Tablo 3. Asıl uygulama etkinlikleri.....	32
Tablo 4. Kız ve Erkeklerin Ön Test ve Son Test Puanlarının Normallik Analizi.....	41
Tablo 5. Kız ve Erkeklerin Ön Test ve Son Test Puanlarının Normallik Analizi.....	42
Tablo 6. Sorumluluk Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı T-Testi Sonuçları.....	44
Tablo 7. Sorumluluk Alma Ölçeğine Yönelik Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular.....	44
Tablo 8. Kız ve Erkek Öğrencilerin Sorumluluk Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımsız t-testi Sonuçları.....	48
Tablo 9. Erkek Öğrencilerin Sorumluluk Ölçeği Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı t-testi Sonuçları.....	48
Tablo 10. Kız Öğrencilerin Sorumluluk Ölçeği Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı t-testi Sonuçları.....	48
Tablo 11. Sorumluluk Alma Ölçeğine Yönelik Kız ve Erkek Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular.....	49
Tablo 12. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı T-Testi Sonuçları...	53
Tablo 13. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeğine Yönelik Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular.....	53
Tablo 14. Kız ve Erkek Öğrencilerin Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımsız T-Testi Sonuçları.....	55
Tablo 15. Erkek Öğrencilerin Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı T-Testi Sonuçları.....	56

Tablo 16. Kız Öğrencilerin Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı T-Testi Sonuçları.....	56
Tablo 17. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeğine Yönelik Kız ve Erkek Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular.....	57

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Ters Yüz Eğitim Modelinin Kuramsal Çerçevesi.....	2
Şekil 2. Ters Yüz Eğitim Modeli Bileşenleri.....	4
Şekil 3. Kullanılan Veri Toplama Araçları.....	25
Şekil 4: Örnek Ters Yüz Eğitim Modeli Etkinliği.....	28
Şekil 5. Sınıf Dışı ve Sınıf İçi Eğitim Süreci.....	39

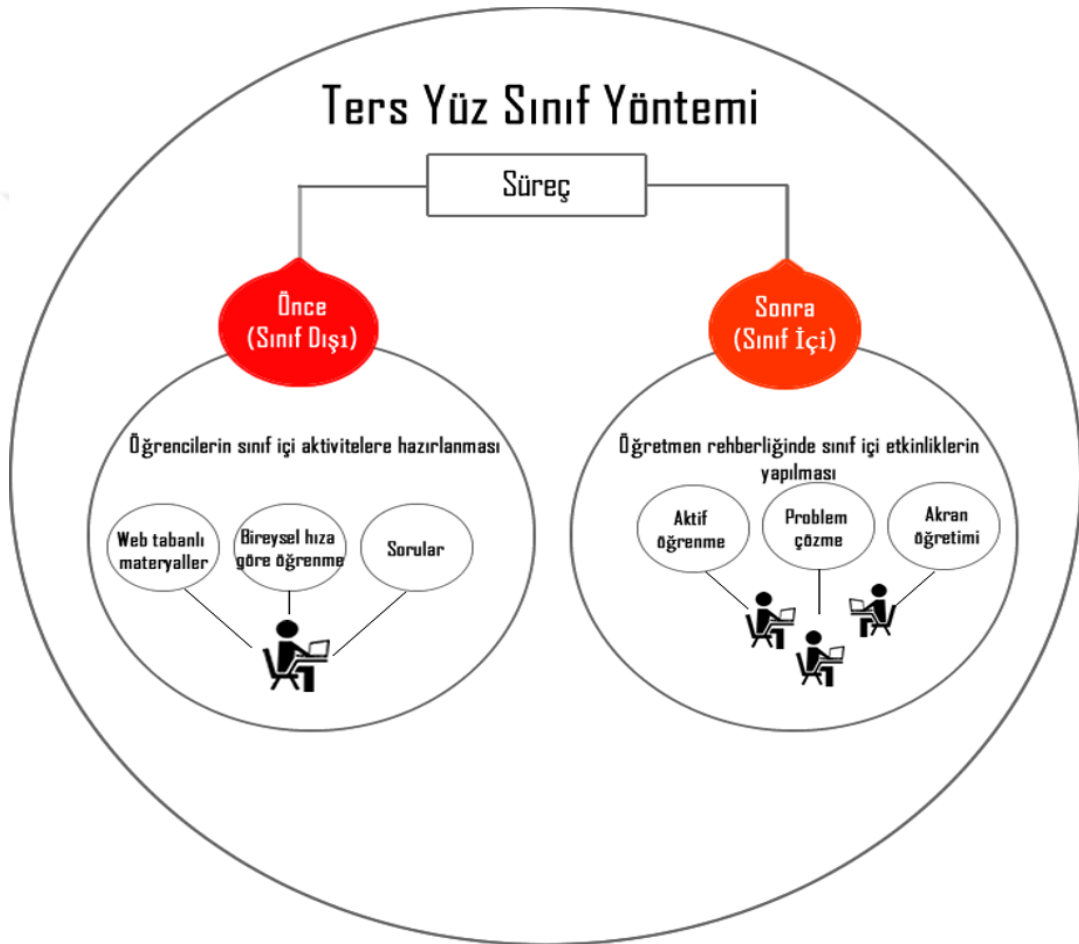

GİRİŞ

Teknolojinin hızlı bir şekilde geliştiği, değiştiği ve bilgiye ulaşmanın, yaymanın ve öğrenmenin kolay bir hal aldığı 21. yüzyıl teknoloji çağında, öğrencilerin bireysel olarak ders içeriklerine ulaşabildiği, müdahale edebildiği ve kendi hızına göre takip edebildiği bir yapı günümüzde eğitim sürecinde tercih edilen oluşumlardan biri haline gelmiştir (Bishop ve Verleger, 2013). Bu dönüşümün temel nedenleri, öğrencilerin dinleme, izleme ve okuma gibi eylemlerle yeni fikirlerin ve problem çözme, yaratıcılık, eleştirel düşünme gibi üst düzey becerilerin geliştirilemeyecek olması gösterilebilir (Çınar, 2021; Tawfik ve Lily, 2015; Zuber, 2016). Nitekim alan yazın incelediğinde öğretmenlerin sınıf içi etkinlik sürecinde en üst seviyede bilişsel becerilerini kullanırken öğrencilerin bu süreç içerisinde ise anlama ve hatırlama gibi bilişsel becerilerinin en düşük seviyede kullanıldığı görülmektedir (Arslan ve Özpınar, 2008; Filiz ve Kurt, 2015; Sakar ve Sağır, 2017). Aslında öğrencinin çok fazla yardıma ihtiyaç duymadığı bu iki basamak sınıf içi öğrenim sürecinin büyük bir kısmını kaplamakta, öğretmenin yönlendirmesine ve rehberliğine daha çok ihtiyaç duyulan üst basamaklar ders dışına kalmakta ve bu basamaklara ilişkin öğrenmeler verilen ev ödevleri ile kazandırılması amaçlanmaktadır (Arshad ve Imran, 2013; Rutkowski ve Moscinska, 2013). Diğer bir deyişle öğrencilerin bilgiyi hatırlama, anlama gibi alt bilişsel düzey davranışlarının daha çok sınıf içerisinde meydana gelirken en çok yardıma ihtiyaç duydukları uygulama, analiz, değerlendirme ve yaratma gibi üst düzey davranışları ise çeşitli etkinlikler ile sınıf dışında yapmak zorunda kalmaktadır (Gençer, Gürbulak ve Adıgüzel, 2014; Talbert, 2012; Tawfik ve Lily, 2015).

Bu durum sınıf ortamında işlenen derslerin kalitesini ve ihtiyacı karşılama amacını sorgular hale getirmiş ve eğitimde tamamen farklı teknoloji ile birleştirilmiş yeni yönelimlerin kapısını açmıştır (Dursunlar, 2018). Özellikle çağımızın teknolojisini eğitim ortamlarına entegre ederek istenilen üst düzey eğitim amaçlarına ulaşabilmek için oldukça sık kullanılan öğrenme modellerinden biri de “Ters Yüz Eğitim Modeli”dir (Filiz ve Kurt, 2015; Uçar ve Bozkurt, 2018; Ünsal, 2018). Öğrencinin sınıf dışında çeşitli çevrim içi araçlarla yürüttüğü, zamanını, yerini ve hızını kendi ihtiyaçlarına göre ayarlayabildiği öğrenme faaliyeti ile sınıf içindeki yüz yüze eğitimin birleştirildiği bir yaklaşımdır (Staker ve Horn, 2012). Ters yüz eğitim

modeli sınıf içerisinde öğretmenin anlattığı konuyu farklı materyaller kullanarak sınıf dışına, sınıf dışında verdiği ödevlerin ise öğretmen rehberliğinde sınıf içinde yapılmasıdır (Erdoğan ve Akbaba, 2019; Kara, 2015). En genel tanımı ile Ters yüz eğitim modeli, öğrencinin sınıf dışında çeşitli çevrim içi araçlarla yürüttüğü, zamanını, yerini ve hızını kendi ihtiyaçlarına göre ayarlayabildiği teknoloji destekli öğrenme faaliyeti ile sınıf içindeki yüz yüze eğitimin harmanlandığı bir eğitim modelidir (Serçemeli, 2016; Staker ve Horn, 2012; Strayer, 2012).

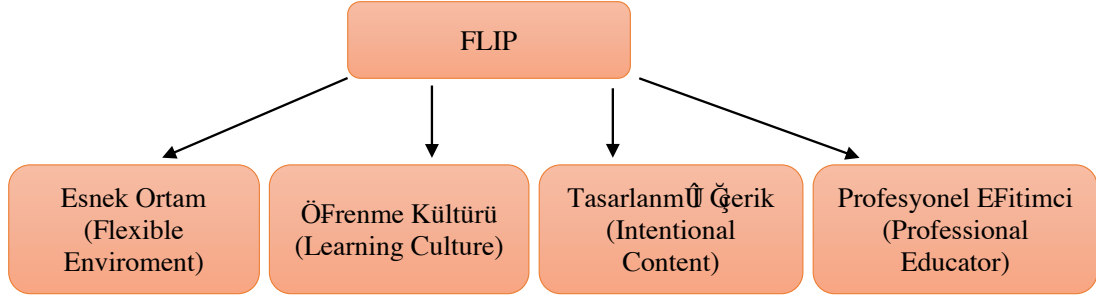
Şekil 1. Ters Yüz Eğitim Modelinin Kuramsal Çerçevesi

Şekil 1’de görüldüğü gibi bu modelde öğrencilere kendi öğrenme sorumluluğu yüklenmekte ve kendi hızlarında, istedikleri yer ve zamanda ders içeriklerini dijital araçlar sayesinde izleyebilmektedirler (Turan, 2015). Bu sayede öğretmenler sınıfta aktif öğrenme etkinliklerine daha fazla zaman ayırabilmekte ve sınıf içi süreçte öğrenciler gerçek yaşama dair problem çözme gibi zorlu beceriler üzerine yoğunlaşabilmektedir (Roehl, Reddy, Shannon, 2013; Tucker, 2012). Ayrıca, dijital

araçlar sayesinde öğretmenler, öğrencilerin neye, ne zaman ihtiyaç duyduklarını belirleyerek sınıf içerisinde öğrenenlerin bu bireysel ihtiyaçlarına yanıt verebilmektedir (Stone, 2012; Hertz, 2012). Bununla birlikte bu yöntem, öğrenenlerin öğrenme sorumluluklarını almalarına ve kendi hızlarında öğrenmelerine (Arnold-Garza, 2014; Turan ve Göktaş, 2015), öğrenen merkezli öğrenme ortamı oluşturulmasına (Talbert, 2012), sınıf içinde üst düzey öğrenme etkinlikleri yapılmasına (Gençer, Gürbulak ve Adıgüzel, 2014), grup çalışmaları ile birlikte işbirliği yapmalarını sağlamaya ve sınıfı sadece bir sınıf olmaktan çıkarıp laboratuvara, etkinlik atölyelerine çevirmeye olanak sağlamaktadır (Aybat, 2012).

Ters yüz eğitim modeliyle ilgili ilk uygulamaların ortaya çıkışı 1990'lar olarak bilinmektedir. 1990'larda Eric Mazur anlattığı konuların öğrencilerde kalıcı olmadığını fark etmiş ve bu sorunu çözebilmek için öğretimini sınıfın dışına çıkarmıştır. Öğrencilerine derse gelmeden önce dersle ilgili ön okuma yaptırmış ve ders sırasında da öğretimini gerçekleştirmiştir (Erdoğan, 2018; Guan, 2013; Mazur, 1997; Missildine, Fountain, Summers ve Gosselin, 2013; Torun ve Dargut, 2015). 2000'li yıllara gelindiğinde Lage, Platt ve Treglia (2000) bu modeli video kasetleri, sunumları kullanarak ve teknolojiyi de dahil ederek ders öncesi aşamada kullanmış, sınıfa gelindiğinde ise dersin ilk 10 dakikasında öğrencilerin sunumlarla ilgili sorularını yanıtlamıştır. Sonrasında ise öğrencilerin daha aktif olacağı deneyler yapmışlardır. Ancak bu uygulama yeterince ilgi görmemiştir. Ters yüz eğitim modelinin günümüzdeki şekliyle ortaya çıkışı ise 2007 yılında Woodland Park Lisesi'nde öğretmenlik yapan Jonathan Bergman ve Aaron Sams dersi kaçıran öğrencileri için dersleri kaydetmeleri ve bunları paylaşımları sonucunda duyulmuştur (Ünsal, 2018). Zamanla bu video dersler başka okullardaki öğrenciler ve öğretmenler tarafından izlenmiştir. Böylece ters yüz eğitim modeli ortaya çıkmıştır (Frydenberg, 2012; Kara, 2015; Tucker, 2012). Bergmann ve Sams (2012)'a göre öğrenme modelinin uygulandığı sınıfta çalışma zamanının uygulamaya dönük olması ve üst düzey becerileri geliştirecek nitelikte olması bu modelin ilgi çekici olmasını sağlamıştır. Alan yazın incelediğinde ters yüz eğitim modeli için, “dönüştürülmüş sınıflar” (inverted classrooms), “ters yüz edilmiş sınıflar” (flipped classrooms), “dönüştürülmüş öğrenme” (inverted learning), “ters yüz edilmiş öğrenme” (flipped learning) ve “evde ders okulda ödev” gibi kavramlar kullanılmaktadır (Hayırsever ve

Orhan, 2018; Ünsal, 2018). Ters Yüz Edilmiş Öğrenme Ağı (2014) tarafından “FLIP” kelimesinin baş harfleri kullanılarak ters yüz eğitim modelinin dört temel unsurunu belirlemiştir:

Şekil 2. Ters Yüz Eğitim Modeli Bileşenleri

1. Esnek Ortam: Öğrenene istediği zamanda ve mekanda öğrenme esnekliğini, öğretene de öğrenme ortamını istediği gibi düzenleyebilme esnekliğini sunar. Bilgiler videolar aracılığıyla öğrencilere sunulur, öğretmenler de sınıf içindeki etkinliklerini istedikleri gibi planlarlar. Bu sayede öğrencilere bireysel olarak yardımcı da olabilirler (Bergman ve Sams, 2014; Bishop ve Verleger, 2013; Fulton, 2012; Moffett, 2015;).

2. Öğrenme Kültürü: Öğrenme sürecinde öğretmen merkezli yaklaşım yerine öğrenci merkezli yaklaşım ön plandadır. Öğrenenler öğrenme süreçlerine aktif katılırlar ve sınıf içindeki süreç daha özgür kullanılabilir (Hayırsever ve Orhan, 2018).

3. Tasarlanmış İçerik: Öğrenci merkezli etkinliklerin ve etkileşimli öğrenme stratejilerinin kullanılabileceği içeriklerin hazırlanmasıdır. Öğretimde kullanılacak materyaller çeşitlendirilmelidir. Öğretmenler neyi öğreteceklerine ve materyallere karar verirler (Bergman ve Sams, 2014).

4. Profesyonel Eğitimci: Sınıf içindeki ve sınıf dışındaki öğrenmenin gerçekleşmesi, öğretimin planlanması ve bu sürecin etkili bir şekilde takip edilmesi eğitimcinin olması ile mümkündür (O’Flaherty ve Phillips, 2015).

Ters yüz eğitim modeli, sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikleri değiştiren bir öğrenme modelidir. Bu modeli kullanacak öğretmenler yukarıda belirtilen dört unsura dikkat etmesi ve öğrenme- öğretme ortamını bunlara göre hazırlaması gerekmektedir. Bu modelde öğretmenler sınıf ortamında gerekli olan materyalleri ve sınıf düzenini hazırlamalı, yapacakları öğretimi planlamaları gerekmektedir. Bunun yanında

öğrencilerin de ders öncesinde gerekli olan çalışmaları yapmaları gerekmektedir. Bu sebeplerle ters yüz eğitim modelinin geleneksel modeldeki sınıflara göre farklılıkları bulunmakla birlikte bazı avantajları ve dezavantajları bulunmaktadır. Genel bir alan yazın incelendiğinde bu avantaj ve dezavantajları aşağıdaki gibi ifade edebiliriz (Bergmann ve Sams, 2012; Filiz ve Kurt, 2015; Fulton, 2012; Gencer, Gürbulak ve Adıgüzel, 2014; Herreid ve Schiller, 2013; Kara, 2015; Karadeniz, 2015; Miller, 2012; Serçemeli, 2016; Talbert, 2012).

Tablo 1. Ters Yüz Eğitim Modelinin Avantajları ve Dezavantajları

AVANTAJLARI	DEZAVANTAJLARI
Öğrenciler tüm dersleri istedikleri zaman istedikleri kadar izleyebilirler.	Öğrencilerin bilgisayar ile birlikte, güçlü internet bağlantısına sahip olması zorunludur.
Her öğrenci, kendi anlama hızına göre dersleri öğrenebilir.	Devam etme zorunluluğu nedeniyle ilgi düşebilir
Evde ödev sorunu yoktur.	Yoklama zorunluluğu uygulanmadığında dersin önemi azalmaktadır
Ev ödevleri sınıf içinde yapıldığından, öğrenciler anlamadıklarını daha rahat sorabilmektedir.	Öğrencinin videoları izleyip izlemediğini ve konuyu öğrenip öğrenmediğini kontrol etmenin öğretmenler açısından zorluklar yaratmaktadır.
Öğrencinin yorum yapma yeteneğini geliştirmektedir.	Dersin kaçırılması durumunda tekrar dinleme olanağı olması okul ve sınıf kavramını zayıflatmaktadır.
Öğrencilerin birlikte çalışma ve iletişim kurma yeteneklerini geliştirmektedir.	Anlatılan dersler arasında bağlantı olmaması durumunda öğrencinin kaçırılan ders sebebiyle yeni konuları da anlayamamaktadır.
Öğrenciler, derslere istedikleri zaman ulaşabilme imkânına sağlamaktadır	Öğrencinin dersi öğrenirken soru soramamaktadır.
Ailelere dersleri takip etme ve çocuklarına daha fazla yardımcı olma imkânı sunmaktadır.	Öğrencilerin, öğrenme hızları arasındaki farklılıklar dikkate alınamamaktadır.
Sınıf içi geçirilen zaman hem öğrenci hem eğitimci açısından daha etkili bir şekilde kullanılmaktadır.	Öğrencilerin nitelikli video kayıtları bulmakta güçlükler yaşamaktadırlar.
Sınıfın kapılarını herkese açarak eğitim sürecinin şeffaflaşmasını sağlamaktadır.	Her öğrencinin de motivasyonu farklı olması başarıyı etkilemektedir.
Öğrencilerin spor, konferansa katılma gibi nedenlerle katılamadıkları dersleri kolaylıkla takip edebilmelerini sağlamaktadır.	Öğrencinin yanlış öğrenmeler geliştirmektedirler.
Özgün araştırmalarla ilgili öğrencilerle daha fazla zaman geçirilebilirler.	Öğrencinin yanlış öğrenmesinin tespitinde zorluklar yaşanmaktadır
Öğrencilerin sadece sınıf içinde kullanabilecekleri bilimsel ekipmanlarla daha fazla zaman geçirebilmelerini sağlamaktadır.	Öğrencinin öğrendiği yanlış bilgiyi düzeltmek için ek zaman harcanması gerekmektedir

Tablo 1 (Devam) Ters Yüz Eğitim Modelinin Avantajları ve Dezavantajları

Öğrencilerin öğrenme sürecinde daha aktif olmalarını sağlamaktadır	Bireysel öğrenme yeteneği gelişmemiş öğrenci zorlanmaktadır.
Yöntem, öğrencileri hem sınıf içinde hem de sınıf dışında düşünmeye, çalışmaya yönlendirmektedir.	Klasik sınıf anlayışını benimseyen bireyin öğrenme atölyesi haline gelen sınıfı algılamada zorluklar yaşamaktadır.

Tablo 1’de görüldüğü üzere ters yüz eğitim modelinin tercih edilmesinin birçok pedagojik nedeni vardır. Öncelikle bu modelde öğrenciler kendi öğrenme sorumluluğu yüklenmekte ve kendi hızlarında, istedikleri yer ve zamanda ders içeriklerini dijital araçlar sayesinde izleyebilmektedir. Bu sayede sınıfta aktif öğrenme etkinliklerine daha fazla zaman ayırabilmekte ve sınıf içi süreçte öğrenciler gerçek yaşama dair problem çözme gibi zorlu beceriler üzerine yoğunlaşabilmektedir (Roehl, Reddy, Shannon, 2013; Tucker, 2012). Ayrıca, dijital araçlar sayesinde öğretmenler, öğrencilerin neye, ne zaman ihtiyaç duyduklarını belirleyerek sınıf içerisinde öğrenenlerin bu bireysel ihtiyaçlarına yanıt verebilmektedir (Hertz, 2012; Stone, 2012;). Diğer taraftan ters yüz sınıflarda öğretmenler dijital kaynakları geliştirmek için uzun zaman harcamakta, öğrencilerin videoyu izleyip izlemediği konusunda belirsizlik yaşanmakta, çevrim içi ortamlarda öğrencilerin yanlış ve hatalı öğrenmeleri hemen düzeltilememekte ve alt yapıdan kaynaklanan teknik yetersizlikler öğrenmenin aksamasına sebep olabilmektedir (Bergman ve Sams, 2012; Enfield, 2013). Fakat birçok aksaklık ve sorunun öğrenme ortamının çeşitli dijital araçlar ve stratejiler ile desteklenerek giderilmesi mümkündür (Aydın ve Demirel, 2017).

Miller (2012) ters yüz eğitim modeli çok aşamalı bir süreci temsil ettiğini ve ters yüz eğitim modelini planlanırken aksaklık ve sorun yaşamamak için temelde alınması gereken beş temel öğenin olduğunu belirtmiştir:

1.Neden Öğrenmeli: Öğrenenlerin neden bu içeriği öğrenmelerinin gerektiği onlara açıklanmalı ve istekli olmaları sağlanmalıdır.

2. Modelleri Kaynaştırma: Ters yüz sınıf modeli ve başka bir modelin kaynaştırılması ile öğrenmeler daha etkin gerçekleştirilebilir (oyun tabanlı öğrenme, proje tabanlı öğrenme vb).

3. Teknoloji: Ters yüz sınıf ile beraber hangi teknoloji kullanılacağı belirlenmelidir.

4. Yansıma: Öğrenenlerin ters yüz sınıf ile edindikleri içeriği belli etkinliklerde göstermesi ve öğrenme davranışlarının somut olarak görülmesi sağlanmalıdır.

5. Zaman ve Mekan: Hangi yapıda ve nasıl gerçekleştirileceği belirlenmelidir.

Problem Durumu

Eğitimde ters yüz eğitim modeli dünya genelinde yaygın olarak kullanılan bir yöntem olmasına rağmen kullanımı son yıllarda yaygınlaşmıştır (Kim, Kim, Khera, ve Getman, 2014). Buna karşın Filiz ve Kurt (2016) araştırmalarında ülkemizde ters yüz eğitim modeli ile ilgili yapılan çalışmaların yurtdışında yapılan çalışmalara göre az ve yetersiz olduğunu belirtmiştir. Çınar (2021) ters yüz eğitim modeli ile ilgili 2014- 2020 yılları arasında yapılan tezlerin içerik analizini yaptığı araştırmasında, yapılan çalışmaların daha çok lisans öğrencileri üzerinde gerçekleştirildiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca Taşçı ve Kurt (2019) ülkemizde ters yüz eğitim modeline göre yapılan çalışmaları inceledikleri araştırmalarında çalışmaların daha çok üniversite öğrencileri üzerine yoğunlaştığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu araştırmalara benzer olarak Lo ve Hew (2017) ters yüz eğitim modelinin etkisini inceledikleri araştırmalarında çalışmaların çoğunlukla lisans ve üstü düzeyde gerçekleştirildiği ve ilkökul seviyesinde sadece bir araştırma yapıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu araştırmada da Lai ve Hwang (2016) 4.sınıf matematik dersinde ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin akademik başarılarını, öz düzenleme becerilerini, öz yeterlik düzeylerini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşmışlardır.

Bu çalışma kapsamında ise 2017 yılı sonrasında yapılan araştırmalar incelendiğinde ilkökul düzeyinde yedi araştırmaya rastlanmıştır. Güven Demir (2018) çalışmasında ters yüz eğitim modeline uygun olarak işlenen sosyal bilgiler ve fen bilimleri derslerinin ilkökul öğrencilerinin akademik başarılarında olumlu ve anlamlı düzeyde etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca Kaya (2018) çalışmasında ters yüz eğitim modelinin ilkökul 4.sınıf Türkçe dersinde öğrencilerin dil becerileri düzeylerinin ve bilişsel, duyuşsal, psikomotor alanlardaki becerilerinin gelişimine olumlu katkı sağladığı ve öğretmen, öğrenci ve velilerin ters yüz eğitim modeline ilişkin olumlu görüşlere sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bir başka çalışmada Kahramanoğlu ve Şenel (2018) çalışmalarında ilkökul İngilizce dersinde ters yüz eğitim modelinin küçük yaş grupları için ideal bir model olmadığını ve bu öğrencilerin

henüz bu uygulamaya hazır olmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Buna karşın öğrencilerin bu yöntemi geleneksel yöntemle göre daha eğlenceli bulduklarını gözlemlemişlerdir.

Erbil (2019) çalışmasında ise ters yüz eğitim modeli ortamında işbirlikli öğrenme yönteminin, ilkokul 4.sınıf öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde akademik başarı açısından anlamlı bir farklılık olmadığı, fakat motivasyon düzeyleri açısından anlamlı ve olumlu yönde ilişki bulunmuştur. Bir başka çalışmada Şık (2019) ters yüz eğitim modelinin ilkokul 4.sınıf öğrencilerinin İngilizce kelime öğrenme başarı düzeylerinin yüksek olduğunu ve öğrencilerin, ebeveynlerin ve öğretmenlerin modelle karşı olumlu görüşe sahip olduğunu tespit etmiştir. Gündoğan Önderöz (2021) ters yüz eğitim modelinin ilkokul 4.sınıf öğrencilerin derse katılım durumlarının arttığını ve öğrenme sorumluluklarını geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır. En son olarak Şengün (2021) ters yüz eğitim modelinin sosyal bilgiler dersinde ilkokul 4.sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerine ve motivasyona anlamlı bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu bağlamda son yıllarda ilkokul düzeyinde ters yüz modeli ile ilgili çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Fakat yapılan bu çalışmaların tam olarak yeterli sayıda olmadığı söylenebilir.

Ayrıca diğer taraftan alan yazın incelendiğinde ters yüz eğitim modeli ve sorumluluk değişkenlerini içeren sadece iki çalışmaya rastlanmıştır (Bursa, 2019; Gündoğan Önderöz, 2021). Çalışmaların azlığı göze çarpmaktadır. Yapılan çalışmalar incelendiğinde ise eksiklikler olduğu görülmüştür. Öztürk ve Güven (2020) sorumluluk eğitimine yönelik yapılan çalışmaların meta analizini yaptığı çalışmasında sorumlulukla ilgili yapılan uygulamalı çalışmaların az olduğu ve aslında uygulamalı çalışmaların öğrencilerin sorumluluk düzeylerini arttırdığını belirtmiştir. Diğer yandan ters yüz eğitim modeli ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme değişkenlerini içeren iki çalışmaya rastlanması (Güneş, 2019; Öztürk, 2016) bu araştırmanın diğer bir problemi. Ayrıca bu araştırma kapsamında seçilen hayat bilgisi dersi öğrencilere hayatları için gereken yaşam becerilerinin verildiği önemli derstir. Hayat bilgisi dersi kapsamında kazandırılması istenen temel beceriler arasında iletişim, iş birliği ve araştırma becerilerinin yanında bilgi teknolojilerinin kazandırılması gibi beceriler de yer almaktadır (MEB, 2018). Bu yönüyle hayat bilgisi dersinde kazandırılması istenen temel beceriler ile ters yüz eğitim modelinde kazandırılması istenen becerilerin örtüştüğü söylenebilir (Nayci, 2017).

Yukarıda belirtilen görüşler doğrultusunda “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisi nedir?” sorusu araştırmanın ana problemini oluşturmaktadır. Bu probleme uygun olarak cevap aranacak alt problemler şunlardır:

- Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma becerisi üzerine etkisi nedir?”
- Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma becerisinin cinsiyet değişkeni üzerine etkisi nedir?
- Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisi nedir?
- Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisinin cinsiyet değişkeni üzerine etkisi nedir?

Araştırmanın Önemi

Alan yazın incelendiğinde ters yüz eğitim modeli kullanılarak yapılan çalışmaların çalışma gruplarına bakıldığında üniversite, ortaokul ve lise öğrencileri üzerine yoğunlaştığı görülmektedir (Aksoy, 2020; Aras, 2021; Arıkan, 2020; Coşkun, 2021; Girgin, 2020; Kanbur, 2016; Keskin, 2020; Koçak, 2021; Özdemir, 2019; Özüdoğru, 2018; Sever, 2014; Şahin, 2020; Tarhan, 2019; Tekin, 2020; Topalak, 2016; Topan, 2019; Turan, 2015; Urfa, 2017; Yıldız, 2017). Çalışmaların ilkökul seviyesinde azlığı göze çarpmaktadır (Erbil, 2019; Gündoğan Önderöz, 2021; Güven Demir, 2018; Kaya, 2018; Nayci, 2017; Şengün, 2021; Şık, 2019). Bu çalışmaların çalışma gruplarına ise bakıldığında ilkökul dördüncü sınıfta yoğunlaştığı görülmektedir (Gündoğan Önderöz, 2021; Güven Demir, 2018; Kaya, 2018; Nayci, 2017; Şengün, 2021; Şık, 2019). İlkokulda dördüncü sınıf seviyesinden daha alt bir sınıf seviyelerinde herhangi bir araştırmaya rastlanmaması bu araştırmanın önemini arttırmaktadır. Ayrıca ilkökul seviyesinde yapılan çalışmaların çoğunlukla sosyal bilgiler dersi kapsamında olduğu görülmektedir (Güven Demir, 2018; Şengün, 2021). Ancak hayat bilgisi dersi sosyal bilimler, doğa bilimleri, sanat, düşünce ve değerler gibi önemli konuları içerisinde bulundurduğundan araştırma yapılması gereken önemli bir derstir (Sönmez, 2005). Bu ders öğrencilerin yaşamlarında yardımcı olacak bilgileri yaparak

yaşayarak edinmesini sağlayan, üst eğitim basamağına hazırlayan (Karabağ, 2009) ve onlara yaşamın anlamını öğreten ilkökulda karşılaştıkları ilk derstir (Sağlam, 2015).

Hayat bilgisi dersi alan yazında farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Binbaşıoğlu (2003)'na göre çocuğun çevresine başarılı, etkin ya da olumlu bir şekilde uyum sağlamasını amaçlayan ilk derstir. Sönmez (2005)'e göre olayları doğal ve toplumsal gerçeklerle kanıtlamaya çalışan ve kanıtlama sonucunda elde edilen dirik bilgilerdir. Kabapınar (2009)'a göre çocuğun ilk 7 yılından bu yana dünyayı nasıl anlamlandırdığına ilişkin deneyimlerini kullanarak, bundan sonraki yaşamına ilişkin bilgi, beceri, değerleri kazandırmaya ve çevresini anlamasına katkı sağlamaya çalışan bir derstir. Bektaş (2009)'a göre ise çocukların aile yaşamları ve gerçek yaşam becerilerini kullanarak okul ortamında öğrenmelerini gerçekleştirmelerini sağlayan bir derstir. Tüm bu tanımların ortak noktasını kullanarak hayat bilgisini dersini, çocuğun yaşadığı toplumsal çevreye uyumunu sağlayan, farklı disiplinleri içinde barındıran, gerçek yaşam ile ilgili bilgileri öğreten, çocuğun yaparak yaşayarak öğrenmesini sağlayan öğretme anlayışını içeren ve onu bir üst öğrenim basamağına hazırlayan bir ders olarak tanımlayabiliriz (Tay ve Yıldırım, 2013). Ayrıca Hayat Bilgisi dersi, öğrencilere günlük hayatta karşılaşılabilecekleri problemleri çözmelerine yardımcı olacak bilgi ve becerileri kazandırarak onlara sorumluluk almayı ve sağlıklı ilişkiler kurmayı öğretir (Yüksel, 2019). Hayat bilgisi dersi öğrencinin ilkökulda karşılaştığı ilk ders olması ve yaşam ile ilgili öğrenmelere sahip olması sebebi ile önemli bir konuma sahiptir (Sağlam, 2015). Bu bağlamda ters yüz eğitim modelinin hayat bilgisi dersi kapsamında kullanıldığı herhangi bir çalışma olmaması araştırmanın önemini arttıran diğer bir unsurdur.

Diğer yandan ters yüz eğitim modelinin dezavantajlarına bakıldığında öğrencilerin videoları izleyip izlemediğini ve konuyu öğrenip öğrenmediğini kontrol etmenin öğretmenler açısından zorluklar yaratması, öğrencilerin dersi öğrenirken soru sormaması, öğretmenlerin nitelikli video kayıtları bulmakta güçlükler yaşaması, öğrencilerin yanlış öğrenmeler geliştirmesi ve bireysel öğrenme yeteneği gelişmemiş öğrencilerin öğrenme süreçlerinde zorluklar yaşaması gibi sorunlar olduğu göze çarpmaktadır (Filiz ve Kurt, 2015; Gencer, Gürbulak ve Adıgüzel, 2014; Kara, 2015; Karadeniz, 2015; Serçemeli, 2016). Bu çalışmada dezavantajları avantaja dönüştürmek için öğrencilere videoları sadece göndermek yerine, videoların izlenip

izlenmediğini ve izlendiğinde ne kadar anlaşıldığını, konu sonunda yer alan etkinliklerde ne kadar başarılı olduklarını belirlemek amacıyla uzaktan eğitim ile yürütülmüştür (Bergmann ve Sams, 2012; Filiz ve Kurt, 2015; Gündüz ve Akkoyunlu, 2016; Miller, 2012). Bu sebeple ters yüz eğitim modeli kullanılarak yapılan hem yüz yüze hem de uzaktan eğitimin birlikte kullanıldığı herhangi bir çalışmaya rastlanmaması bu araştırmanın önemini arttıran unsurlardan biridir.

Araştırmanın amacı

Bu çalışmanın amacı, ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisini incelemektir.

Sayıtlar

- Araştırmaya katılan öğrencilerin sorulan sorulara içtenlikle ve samimi olarak cevapladıkları varsayılmıştır.
- Veri toplama aracının araştırmanın amacına hizmet edecek düzeyde olduğu kabul edilmiştir.

Sınırlılıklar

Çalışmanın sınırlılıkları aşağıdaki gibidir;

- 2020-2021 güz ve 2021-2022 bahar eğitim-öğretim yılında uygulanmış olması,
- Rize ili merkezi kapsamında gerçekleştirilmiş olması,
- Sadece 3.sınıf öğrencilerine yönelik hazırlanmış olması,
- Veri toplama aracı olarak sorumluluk ölçeği ve teknoloji ile kendi kendine öğrenme ölçeği ile sınırlı olmasıdır.

1. KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Ters Yüz Eğitim Modeli ve Sorumluluk Alma

Ters yüz eğitim modeli sayesinde öğrencilere kazandırılması kolaylaşan becerilerden biri olan sorumluluk (Evseeva ve Solozhenko, 2015; O’Flaherty ve Phillips, 2015), alan yazında farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Sözlük tanımı olarak sorumluluk; “Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi, sorum, mesuliyet.” şeklinde ifade edilmektedir (Türk Dil Kurumu, 2022). Glasser (2005)’e göre sorumluluk; kişinin yaşamı gereği seçimler yapması ve bu seçimlerin sonuçlarını üstlenmesidir. Sezer (2008)’e göre ise; bireyin üzerine düşen görevleri yerine getirmesi, bulunduğu yere uyum sağlaması, haklara saygı göstermesi, yaptığı davranışların kendisinin ve başkalarının üzerindeki etkilerinin sonuçlarını üstlenebilmesidir. Unutkan (2005)’ e göre ise; çocukların kendi istekleri ile karar vererek bir işe başlamaları, görevlerini başarı ile yerine getirmeleri, davranışlarının kendisinde ve başkasında ortaya çıkardığı sonuçları üstlenmesidir. Cüceloğlu (2017)’na göre de; kişinin kendi sınırları içindeki gördüğü olaylardan ve davranışlardan hesap vermeye hazır olmasıdır. Tüm bu tanımlar incelendiğinde sorumluluk duygusuna sahip bireylerin ortak özelliği, kendi üzerine düşen görevleri zamanında ve istenilen şekilde ve biçimde yerine getirmesi, davranışlarının kendisinin ve başkasının üzerindeki sonuçlarını üstlenmesi olarak tanımlanabilir (Özen, 2013; Kaplancı, 2018).

Bireyde sorumluluk duygusunun gelişebilmesi için sorumluluk alabileceği ortamlarda yetiştirilmesi gerekmektedir (Cüceloğlu, 2017; Parke, Roisman, Rose, 2019). Bu sebeple birey özgürce seçim yapma ve yaptığı seçimin her türlü sonuçlarından sorumlu olduğu bir ortamda olursa, sorumluluk duygusunun gelişimine katkı sağlanmış olur. Örneğin; bir aile içerisinde çocuğa, kendi düşüncelerini özgürce söyleyebilme ve gerektiğinde uygulama olanağı verildiğinde çocuğun olgunlaşarak sorumlu becerilerinde gelişme görülecektir (Cüceloğlu, 2017). Sorumluluk sahibi olmayan çocuklar; görevlerinin farkında olmaz, farkında olarak yapmak istemez ya da kendi işini başkasının yapmasını bekler ve ortaya çıkan davranışların sonuçlarından da başkalarını sorumlu tutar (Farisia, 2020). Sorumluluk sahibi olan çocuklar ise; görevlerini kendisi yapar, en iyisini yapmak için çaba harcar, yaptığı davranışların

sonuçlarına katlanarak kendini sorumlu tutar ve başkasını suçlamaz, başkalarının haklarına, duygu ve düşüncelerine saygılıdır ve onların güvenini kazanmışlardır, hak etmediği hiçbir şeye sahip olmak istemeyen, mutlu, uyumlu, çalışkan ve başarılı çocuklardır (Bilgiç, 2003; Bridge, 2004). 21. yüzyıl eğitim anlayışının en önemli amaçlarından biri öğrencilerin bu sorumlu davranışlara sahip olmasıdır (Sternberg, 2002). Okulda sorumlu davranışlara sahip bireylerin yetiştirilmesi ile birlikte ileride toplumu oluşturacak bireylerin de daha fazla sorumluluk sahibi olacakları öngörülmektedir. Bu sebeple öğrencilere sorumluluğun okulda kazandırılması önemli görülmektedir (Rothstein, 2000). Okulda gerçekleştirilen öğrenme- öğretme süreçleri sayesinde öğrenci sorumluluğu ve öğrencilerin derse aktif katılımlarının artması, öğretmen ve öğrencilerin sınıf içi ve sınıf dışında etkililiğini artırmaktadır (Torre-Gibney, Preston, Drake, Goldring ve Cannata, 2017). Bu sebeple sınıf içinde yalnızca öğrencileri aktif kılan etkinliklerin olduğu ve kuramsal bilginin sınıf dışında verildiği ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin sorumluluk değerlerinin gelişimine olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Dodge, Nizzi, Pitt ve Rudolph, 2007).

Öğrencilerin, kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu üzerine almaları ve öğrenme, karar verme sorumluluğu olması bu modelin önemli getirilerindendir (Leung, Kumta, Jin ve Yung, 2014; Wang, 2017). Ayrıca ters yüz eğitim modeli ile kendi öğrenmesinin sorumluluğunu alan öğrencilerin, öğrenme-öğretme sürecinde karşılaşacağı farklı görevleri yerine getirmeleri gerektiğinden daha sorumlu öğrenciler olma eğiliminde olduğu görülmektedir (Downes ve Bishop, 2015; Laman, Brannon ve Mena, 2012; McCallum, Schultz, Sellke ve Spartz, 2015). Ters yüz eğitim modeli uygulanırken derslerin işleyiş ve öğretmen-öğrenci ilişkilerinin şekli öğrencilerdeki sorumluluğun gelişimine katkı sağlamaktadır. Dersin işleniş sırasında, öğrencileri öğrenme- öğretme sürecinde aktif kılan, tartışma ve etkin öğrenme tekniklerinden yararlanan öğretmenlerin, sorumluluk duygusu daha çok gelişmiş öğrencilere sahip olduğu düşünülmektedir (Roache ve Lewis, 2011). Ayrıca öğretmen ve öğrenci ilişkileri de öğrencilerdeki sorumluluğun geliştirilmesi için önemli bir unsurdur. Bu sorumluluğun gelişebilmesi için öğretmen ve öğrenci arasında karşılıklı saygı, güven ve duyarlılığa dayanması gerekmektedir (Gregory ve Ripski, 2008). Öğrencilere sorumluluk becerisinin geliştirilmesinde dikkat edilmesi gereken nokta öğretmenin model olmasıdır. Bu sebeple öğretmenlerin, kendi davranışlarının farkında olması ve

sorumluluk sahibi olan davranışlar sergilemesi gerekmektedir (Jones, 2004). Ayrıca ters yüz eğitim modeli sayesinde öğrencilerin sorumluluklarının güçleneceği alan yazında da ifade edilmektedir (Evseeva ve Solozhenko, 2015; O’Flaherty ve Phillips, 2015). Diğer yandan öğrencilerin ters yüz eğitim modeli sayesinde geliştirebilecekleri diğer bir beceri teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisidir (Aycan ve Yumuşak, 2002; Kardaş ve Yeşilyaprak, 2015).

1.2. Ters Yüz Eğitim Modeli ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme

Kendi kendine öğrenme becerisi, kişinin yardım alarak ya da yardım almadan karar vermesini, kendisine uygun öğretim materyalini ve öğrenme stratejisini seçebilmesini, uygulamasını ve öğrendiklerini değerlendirmesini ifade etmektedir. Dolayısıyla bu beceriye sahip olan öğrencinin öğrenmeye hevesli, meraklı, değişikliklere açık ve uyum sağlayabilen, öğrenme sürecinde kendi öğrenmesinin sorumluluğunu alan bireyler olması gerektiği görülmektedir (Alkan ve Erdem, 2013). Günümüzde bu beceri bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi, eğitimde internetin ve mobil uygulamaların kullanılması, sosyal ağlar, çevrimiçi kütüphaneler ve arama motorlarının kullanılması ile birlikte yerini teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisine bırakmıştır (Demir ve Yurdugül, 2013). Teknolojinin kendi kendine öğrenme üzerine bir etkisi olduğu yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur. Örnek olarak; Öztürk (2016) ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin akademik başarı, bilgisayara yönelik tutumları ve kendi kendine öğrenme düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulmuştur. Timothy, Chee, Beng, Sing, Ling, Li, Mun (2010) çevrimiçi yapılan öğrenmeleri sağlayan teknolojik gelişmelerin kendi kendine öğrenme üzerine bir etkisi olabileceğini ortaya koymuştur. Fahnoe ve Mishra (2013) teknolojiyle zenginleştirilmiş öğrenme ortamının öğrencilerin kaynak seçimi ve kaynakları uygun kullanması ile ilgili bilgi sahibi olmalarını sağladığından kendi kendilerine öğrenmelerine ilişkin fırsatlar sunabileceğini ileri sürmektedir. Vonderwell ve Turner (2005), çevrimiçi öğrenme ortamı sayesinde öğrenciler kendi öğrenmelerine yönelik sorumluluk olarak öğrenmelerinin kontrolünü sağladığını bu sayede de kendi kendine öğrenmenin özelliklerini geliştirebileceklerini belirtmiştir. Teo vd. (2010) de öğrencilerin bilgi kaynaklarına ve çevrimiçi öğrenmelere sahip olmaları teknolojinin kendi kendine öğrenme üzerine doğrudan etkisi olabileceğini ileri sürmektedir. Alan yazın incelendiğinde teknoloji ile kendi kendine öğrenme becerisinin farklı

yöntemlerle birlikte kullanıldığı çalışmalara rastlanmıştır. Yıldırım (2020) yedinci sınıf öğrencilerinin Fen Bilimleri dersi Işığın Madde ile Etkileşimi ünitesindeki kazanımlara yönelik web 2.0 araçları kullanılarak gerçekleştirilen ders etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarı ve teknoloji ile kendi kendine öğrenme düzeyleri üzerinde olumlu yönde değişim sağladığını saptamıştır. Bir başka çalışmada Laçın (2021) classdojo destekli e-öğrenme süreçlerinin 7. sınıf öğrencilerinin akademik başarıları, fen öğrenmeye yönelik motivasyon, dijital okuryazarlık ve teknoloji ile kendi kendine öğrenme üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna varmıştır. Nerse (2021) çalışmasında web 2.0 araçlarıyla zenginleştirilmiş 6. sınıf fen bilimleri dersinin öğrencilerin akademik başarı, üstbilişsel farkındalık, dijital okuryazarlık, teknoloji ile kendi kendine öğrenme düzeylerine olumlu yönde etki ettiği ve deney grubunun lehine anlamlı bir farkın olduğu görülmüştür. Bu bağlamda ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin teknoloji ile kendi kendine öğrenme becerilerini destekleyen bir model olabileceği belirtilmektedir (Aycan ve Yumuşak, 2002; Kardaş ve Yeşilyaprak, 2015).

1.3. Ters Yüz Eğitim Modeli İle İlgili Yapılan Araştırmalar

Bu başlık altında ters yüz eğitim modeline yönelik yapılan ulusal ve uluslararası araştırmalara yer verilmiştir.

1.3.1. Ulusal Araştırmalar

Gençer (2015) ters yüz eğitim modelinin kullanılma süreci, uygulandığı okuldaki etkisi, öğrencilere ve öğrenmelerine olan etkilerini araştırmıştır. Ayrıca başka okullarda kullanılabilirliğini ve eğitim sistemini iyileştirici bir model olup olmadığını da tartışmıştır. Çalışmanı yöntemi vaka çalışması olarak belirlenmiştir. Araştırmayı ortaokulda öğrenim görmekte olan 24 kişi ile sosyal bilgiler dersi kapsamında gerçekleştirmiştir. Öğretmenlerin iş yükünün arttığını ancak öğrencilerin öğrenmelerinde aktif rol almaları, öğrenme sorumluluklarını almaları, ev ödevlerinin sınıf içinde yapılması modelin kabul gördüğü ve öğrenci başarısında önemli ölçüde katkı sağladığı sonucuna ulaşmıştır.

Turan (2015) ters yüz eğitim modeli ile işlenen bilgisayar dersinde öğrencilerin görüşlerini ortaya çıkarmak, akademik başarı, bilişsel yük, motivasyona etkisini incelemiştir. Çalışmasında karma araştırma yöntemini kullanmış ve Okul Öncesi

Öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan 116 öğrenci üzerine gerçekleştirmiştir. Çalışmasının sonucunda ters yüz eğitim modeli ile öğrenim gören öğrencilerin geleneksel yöntemle öğrenim göre öğrencilere göre başarı ve motivasyon düzeylerinin yüksek olduğu ve bilişsel yüklenmelerinin de düşük olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin yönetime ilişkin olumlu görüşlere sahip olduğu görülmüştür.

Filiz ve Kurt (2015) ters yüz eğitim modelini teorik olarak tanımlamayı ve olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışmalarında ters yüz eğitim modelinin geleneksel yönetime göre daha başarılı sonuçlar verdiğini, ülkemizde bu yönetime yönelik yapılan araştırmaların az olması ve dünyada kullanımının artması bu yaklaşıma yönelik yanlış anlaşılmaları beraberinde getirdiğini öne sürmüşlerdir. Ayrıca bu yaklaşıma uygun olarak derslerini tasarlayacak öğretmenler için yanlış anlaşılma ortadan kalkmasının önemli olduğunu dile getirmişlerdir.

Öztürk (2016) programlama öğretimindeki ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin başarılarına, bilgisayara yönelik tutumuna ve kendi kendine öğrenme düzeylerine etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmasını bir ortaokulda öğrenim görmekte öğrenciler ile nicel araştırma desenlerinden ön test – son test eşleştirilmiş kontrol gruplu desen kullanarak gerçekleştirmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin akademik başarı, bilgisayara yönelik tutumları ve kendi kendine öğrenme düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulmuştur.

Kocabatmaz (2016) ters yüz eğitim modeline ilişkin İngilizce öğretmenliğinde öğrenim gören öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemeyi amaçladığı çalışmada durum çalışması yöntemini kullanmıştır. Çalışmasının sonucunda öğretmen adayları ters yüz eğitim modelini sınırsız tekrar fırsatı veren, öğrenme kalıcılığını artıran, bireysel farklılıkları göz önünde bulunduran, kaynaklara ve materyallere ulaşım fırsatı sunan, uygulama etkinlikleri ile öğrenmenin pekişmesini sağlayan, öğrenme eksikliklerini gideren, öğrenci-öğretim elemanı iletişimini artıran bir model olarak olumlu bulmuşlardır. Diğer yandan olumlu özelliğinin yanı sıra videoların dersten önce izlenmesinin zaman alması ve internet erişiminde yaşanan sorunlar açısından olumsuz özellikleri de olduğunu dile getirmişlerdir.

Nayci (2017) ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin başarısına etkisi, modele ilişkin öğrenci ve velilerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmayı bir ilkokulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile sosyal bilgiler dersinde

gerçekleştirmiştir. Çalışmasında yarı deneysel desenlerden eşitlenmemiş kontrol gruplu deseni yöntem olarak benimsemiştir. Çalışmasının sonucunda akademik başarı açısından öğrencilerin anlamlı bir farklılık gösterdiğini belirlemiştir. Ayrıca velilerin ve öğrencilerin görüşlerinin de olumlu olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Güven Demir (2018) ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin akademik başarı düzeyi ve planlama becerileri üzerine etkisini araştırmayı amaçladığı araştırmasında karma desen yaklaşımını benimsemiştir. Araştırmayı bir ilkokulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile fen bilimleri ve sosyal bilgiler dersleri kapsamında gerçekleştirmiştir. Sonuç olarak fen bilimleri ve sosyal bilgiler dersi akademik başarılarında anlamlı bir farklılık olduğu ancak planlama becerisinde anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Sonuç olarak uygulama süresince yapılan etkinlikler öğrencilerin temel dil becerilerinin gelişimine katkı sağladığı, öğretmen, öğrenci ve velilerin modele ilişkin olumlu görüşleri olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Erdem (2018) ortaokul öğrencilerinin yüz yüze eğitim ve ters yüz eğitim modeli ile Scratch programlamayı öğrenmelerinin ve programlama öğretiminin, öğrencilerin bilgi işlemsel düşünme becerilerine etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmada karma araştırma yöntemlerinden açıklayıcı sıralı karma yöntemi kullanmıştır. Araştırmasının sonucunda yüz yüze eğitim ve ters yüz eğitim modeli ile yapılan eğitimlerin Scratch programlamayı öğrenmelerinde ve bilgi işlemsel düşünme becerilerinde anlamlı bir farklılık bulamamıştır. Ayrıca ters yüz eğitim modelindeki öğrencilerin kendi kendine öğrenmenin daha iyi olduğu ancak anlık yardım almamaktan; yüz yüze sınıftaki öğrencilerin ise öğretmen anlatımının daha iyi olduğu ancak sınıf içi etkenlerin, dersin hızı ve öğretmen anlatımında konuyu kaçırmaktan kaynaklanan zorluklar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Erbil (2019) ters yüz eğitim modeli ortamında iş birlikli öğrenme yönteminin, akademik başarı, bireysel ve işbirlikli öğrenme motivasyonları, bütünleşme ve akran ilişkileri üzerine etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada ön test son test kontrol gruplu deneysel deseni kullanmıştır. Araştırmayı bir ilkokulda öğrenim gören öğrenciler ile sosyal bilgiler dersinde gerçekleştirmiştir. Sonucunda akademik başarı açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Motivasyon düzeyleri açısından anlamlı ve olumlu yönde ilişki bulmuştur. Akran ilişkileri, bütünleşme düzeyleri ve işbirlikli

öğrenme motivasyon düzeyleri açısından bakıldığında üç ölçeğinde bazı alt boyutlarında anlamlı ilişkiler bulunurken bazılarında anlamlı ilişkiye rastlanmamıştır.

Bursa (2019) ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin akademik başarı ve sorumluluk düzeylerine etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmayı iki ortaokulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile sosyal bilgiler dersi kapsamında gerçekleştirmiştir. Araştırmasında karma yöntem desenlerinden gömülü deneysel deseni kullanmıştır. Sonuç olarak deney gurubundaki öğrencilerin akademik başarı ve sorumluluk düzeylerinde anlamlı bir artış olduğu sonucuna ulaşmıştır. ayrıca öğretmen ve öğrenciler başarı ve sorumluluk düzeyindeki artışta e-öğrenme videolarının önemli etkisi olduğunu vurgulamışlardır.

Öztürk ve Alper (2019) ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin akademik başarısına, bilgisayara yönelik tutumlarına ve programlama dil öğretiminde öz yönelimli öğrenme becerilerine etkisini incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmalarını ortaokulda öğrenim görmekte olan öğrencilerle ön test- son test eşleştirilmiş kontrol grubu tasarımı ile yarı deneysel tasarım kullanarak gerçekleştirmişlerdir. Sonuç olarak ters yüz eğitim modeli ile öğrenim gören öğrencilerin akademik başarı, teknolojiyle öz yönelimli öğrenme düzeyleri ve bilgisayar tutumları; geleneksel öğrenme yöntemi ile öğrenim gören öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucuna varmışlardır.

Güneş (2019) özel yetenekli öğrencilerin teknoloji ile birlikte kendi kendine öğrenme seviyelerini ve hangi faktöre göre değişiklik gösterdiğini incelemeyi amaçlamıştır. Tarama modelini kullanarak yaptığı çalışmasında Bilim Sanat Merkezi'ne devam eden öğrenciler ile gerçekleştirmiştir. Öğrencilerin yaşlarının, devam ettikleri programların ve sınıf düzeylerinin ileri olmasının, evlerinde bilgisayar ve internet bağlantısı varlığının, 4-6 saat internete bağlanmalarının, herhangi bir eğitim platformuna üye olmalarının lehine anlamlı bir farklılık bulmuştur. Teknoloji ile birlikte kendi kendine öğrenme seviyelerinin özel yetenekli öğrencilerin cinsiyetlerine, interneti kullanım amaçlarına ve eğitim platformlarını kullanım sıklığına göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Tekin (2020) teknolojiyi eğitim materyali olarak kullanmanın yanında yapılandırmacı ve geleneksel yöntem ile hazırlanmış ters yüz eğitim modeli ve müfredatın gerektirdiği öğretimin çeşitli açılardan değerlendirilmesi amaçlamıştır. Araştırmasını lisede öğrenim görmekte olan öğrenciler ile çoklu yarı deneysel modeli

kullanarak yapmıştır. Araştırmasının sonucunda yapılandırmacı yaklaşımla ters yüz eğitim modelinin uygulandığı gruplarda uygulanan öğretim yönteminin, kendi kendine öğrenme, akademik başarı ve mantıksal düşünme yeteneği açısından fark olduğu, bilimsel süreç becerisinde ise deney gruplarında anlamlı fark olmadığını tespit etmiştir. Öğrencileri bağımsız ve katılımcı öğrenme stiline sahip gruplarda ters yüz eğitim modelinin uygulanması akademik başarıyı anlamlı düzeyde etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Şahin (2020) ters yüz sınıf modelinin ortaokul yedinci sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler derslerine yönelik akademik başarı ve tutumları üzerine etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmasında karma yöntem desenlerinden açılımlı sıralı karma yöntem kullanmıştır. Modelin öğrencilerin akademik başarılarının artırılmasında ve derse karşı olumlu tutumlarının artması konusunda yararlı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca öğrenci ve veli görüşmeleri sonucunda öğrenci ve velilerin genelinde modelle ilgili olumlu görüşlere sahip olduklarını belirlemiştir.

Taşçi (2021) ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin “Madde ve Isı” ünitesindeki kavramları anlama ve kendi kendine öğrenme becerilerine etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmayı bir ortaokulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile fen bilimleri dersi kapsamında gerçekleştirmiştir. Araştırmasında yarı deneysel deseni kullanmıştır. Araştırmasının sonucunda kendi kendine öğrenme becerisi açısından anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Kavramsal anlama yönünden ise anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca iki grupta da kavram yanlışları tespit edilmiş ancak kontrol grubundaki kavram yanlışlarının daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Gündoğan Önderöz (2021) ters yüz eğitim modelinin ilköğretim öğrencilerinin derse katılımlarının ve öğrenme sorumluluklarının geliştirilmesine etkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmasında eylem araştırması yöntemini kullanmıştır. Sonucunda öğrencilerin derse katılım seviyeleri ve öğrenme-öğretme süreçlerindeki sorumluluklarının arttığı ve öğrencilerin mevcut yöntem ve etkinliklerin kullanıldığı önceki derslere göre “derse zamanında gelme, yapılan etkinliklerde görevlerini tamamlama ve derse karşı ilgili ve istekli olma, ders araç gereçlerini eksiksiz getirme ve derse hazırlıklı gelme” durumlarında yüksek düzeyde katılım gösterdikleri sonucuna ulaşmıştır.

Şengün (2021) oyunlaştırılmış ters yüz eğitim modelinin okuduğunu anlama ve motivasyona etkisini belirlemeyi amaçladığı çalışmada kontrol gruplu ön test son test araştırma desenini kullanmıştır. Çalışmasını bir ilkokulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile sosyal bilgiler dersinde gerçekleştirmiştir. Çalışmasının sonucunda oyunlaştırılmış ters yüz eğitim modelinin deney grubunun okuduğunu anlama becerisine anlamlı bir etkisi olduğu bulunurken, kontrol grubu ile karşılaştırıldığında anlamlı bir fark bulmamıştır. Ayrıca modelin motivasyon üzerine anlamlı bir etkisi olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

1.3.2. Uluslararası Araştırmalar

Brown (2012) ters yüz eğitim modeli kullanılarak ders işleyen akademisyen ve öğretmen adaylarının deneyimlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmasında nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik yaklaşımı benimsemiştir. Ters yüz eğitim modelinin akademisyenler ve öğrenciler arasındaki ilişkiyi kuvvetlendirdiği, farklı deneyimlere imkan sağladığı ve öğrencilerin katılımlarını arttırdığı sonucuna ulaşmıştır.

Strayer (2012) araştırmasından aynı üniversitede yer alan iki farklı sınıfta ters yüz eğitim modeli ve geleneksel eğitim ile işlenen istatistik dersini karşılaştırmayı amaçlamıştır. Araştırmasında karma yöntem yaklaşımını kullanmıştır. Sonuç olarak ters yüz eğitim modeli uygulanan sınıftaki öğrenciler sınıf yapısının onları derste öğrenme görevlerine yönlendirmesinde geleneksel yöntemle göre daha az memnun olduğu ancak bu grubun işbirlikli ve yenilikçi öğretim yöntemlerine daha açık olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Clark (2013) çalışmasında ters yüz sınıf modeli ile ortaokul öğrencilerinin matematik dersindeki katılımı ve performanslarını iyileştirmeyi amaçlamıştır. Ayrıca ters yüz eğitim modelini sınıftaki öğrenci etkileşimini geleneksel yöntemle karşılaştırmıştır. Çalışmasını karma yöntem kullanarak gerçekleştirmiştir. Sonuç olarak ters yüz eğitim modelinin geleneksel sınıf modeline göre derse katılımlarını arttırdığını ve öğrencilerin daha çok iletişim kurdukları sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca öğrenciler, sınıf içi zamanın etkin kullanılması açısından ters yüz eğitim modelinin daha etkili olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Ancak akademik başarı açısından iki uygulama arasında anlamlı bir farklılık bulmamıştır.

Tong (2014), bir ortaokuldaki ters yüz eğitim modelinin uygulanmasını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmayı bir ortaokulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ile coğrafya dersi kapsamında gerçekleştirmiştir. Araştırmasının sonucunda ters yüz eğitim modelinin öğrenci başarısı üzerinde olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca öğretmen ve öğrencilerin modele ilişkin olumlu görüşe sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Kim, Kim, Khera ve Getman (2014) araştırmalarında ters yüz eğitim modelinde bir sınıf tasarımının nasıl olması gerektiği ile ilgili tasarım ilkeleri belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmalarını karma yöntemi kullanarak üniversitede öğrenim gören öğrencilerle gerçekleştirmişlerdir. Sonuç olarak öğrencilere dersten önce ilk etkiyi kazanma imkanı sağlama, öğrencilere derse hazırlanmaları için bir teşvik sağlama, öğrenci anlayışını değerlendirmek için bir mekanizma sağlama, sınıf içi ve sınıf dışı aktiviteler arasında açık bağlantılar sağlama, açıkça tanımlanmış ve iyi yapılandırılmış rehberlik sağlama, öğrencilere ödevleri yapabilmeleri için yeterli zaman ayırma, bir öğrenim topluluğu oluşturmak için kolaylaştırma sağlama, bireysel veya grup çalışmalarında hızlı/uyarlanabilir geri bildirim sağlama ve tanıdık ve erişimi kolay teknolojiler sunma tasarım ilkelerini belirlemişlerdir.

Al- Zahrani (2015) ters yüz eğitim modelinin üniversite öğrencilerinin yaratıcı düşünceleri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmasını çoklu yöntem araştırma tasarımını kullanarak gerçekleştirmiştir. Araştırmasının sonuçlarına bakıldığında ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin akıcılık, esneklik ve yenilik açısından yaratıcılıklarını artırabileceği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca öğrenciler ters yüz sınıfı yaratıcılıklarını önemli ölçüde kolaylaştırabilecek bir yaklaşım olarak görmüşlerdir. Bununla birlikte, ters yüz eğitim modeli ile ilgili araştırmada karşılaşılan zorlukların nedeni olarak özellikle öğrencilerin bu stratejiye sınırlı bir sürede hazırlanmaları olduğunu belirtmiştir.

Lai ve Hwang (2016) öğrencilerin ters yüz eğitim modelinde sınıf dışı öğrenmelerinde, öğrenme içeriğini etkili bir şekilde okuyup anlamaları için planlamalarına yardımcı olmak için kendi kendini düzenleyen bir ters yüz sınıf yaklaşımı önermişlerdir. Araştırmalarını yarı deneysel desende yürüterek ilkökul öğrencileri üzerinde gerçekleştirmişlerdir. Araştırmalarının sonucunda öz düzenlemeli stratejiyi ters yüz eğitim modeline entegre etmenin öğrencilerin öz yeterliklerini ve

Çalışma zamanını planlama ve kullanma stratejilerini geliştirebileceğini ve dolayısıyla etkili öğrenebileceklerini ve daha iyi öğrenme başarılarına sahip olabilecekleri sonuçlarına ulaşmışlardır.

Avery, Huggan ve Preston (2018) araştırmalarının amacı lisede öğrenim gören ğrencilerin Modern Dünya Tarihi ve Biyoloji derslerinde ters yüz eğitim modeli ile ilgili deneyimlerini belgelemektir. Araştırmalarını eylem araştırması olarak gerçekleştirmişlerdir. Araştırmalarının sonucunda ters yüz eğitim modelinin öğrencileri öğrenmeye teşvik ettiğı, ğretmen ve öğrenciler arasındaki ilişkiyi güçlendirdiğı ve öğrencilerin öğrenmelerinde artış olduğı sonucuna ulaşmışlardır.

Steen-Utheim ve Foldnes (2018) tarafından yapılan çalışmada yükseköğretim düzeyinde verilen matematik dersinde güz döneminde ters yüz eğitim modeli, bahar döneminde ise mevcut eğitim programı uygulanmıştır. Bu iki farklı uygulamanın öğrencilerin üzerindeki etkisini incelemiştir. Araştırmasının sonucunda öğrencilerin ters yüz sınıf modeli uygulamaları kapsamında kendilerini değerli hissettikleri, grup çalışmalarında verimli bir etkileşim ortamı olduğı, öğretmenleri tarafından ilgi görmelerinin kendilerini motive ettiğı, öğretmenleriyle daha yakın ilişkiler kurdukları, sınıf ortamının esnek ve işbirliğine dayalı çalışma için uygun olduğı sonucuna varmıştır. Ayrıca ters yüz eğitim modelinin uygulandığı dönemde öğrencilerin derse katılım düzeylerinin yüksek olduğı sonucuna ulaşmıştır.

2. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın yöntemine, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, etkinliklerin ve veri toplama araçlarının uygulanmasına ve veri analizlerine dair açıklamalar yer almaktadır.

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisinin incelendiği bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan yarı deneysel desen kullanılmıştır. Nicel araştırma, çalışmada var olan olaylar veya durumlar arasındaki ilişkileri test etmek için deneysel yöntemlerin ve nicel ölçümlerin yapılmasını gerektiren araştırma türüdür (Kıncal, 2015). Nicel araştırma yaparken kullanılabilecek birçok yöntem vardır. Bu araştırmada uygulamanın yapılacağı okulda grup önceden hazır olduğundan yarı deneysel yöntem kullanılmıştır. Yarı deneysel yöntem, değişkenler arasındaki neden sonuç ilişkilerini belirlemek amacıyla üzerinde düzenlemeler yapılan araştırmalardır (Can, 2014). Yarı deneysel yöntemler; denkleştirilmemiş kontrol gruplu ön test son test deseni, tek gruplu aralıklı zaman serisi deseni ve kontrol gruplu aralıklı zaman serisi deseni olmak üzere üçe ayrılmaktadır (Bursal, 2017). Yapılan araştırmada deneysel işlem öncesi ve sonrasında tek bir gruptan belirli aralıklarla ölçümler alındığından tek gruplu aralıklı zaman serisi deseni benimsenmiştir.

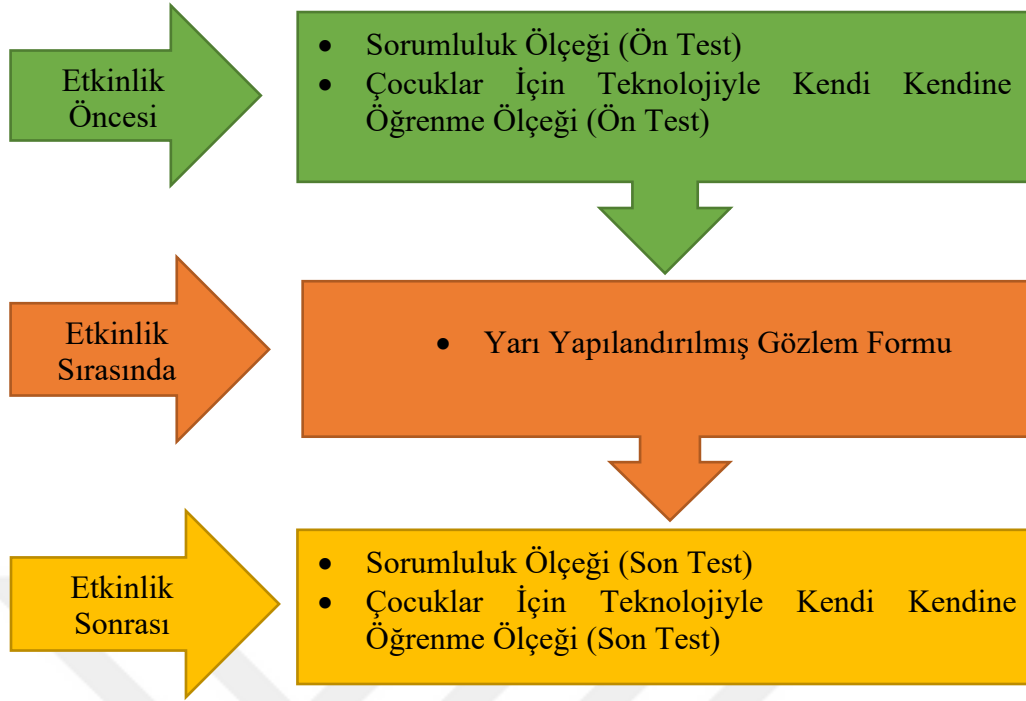
2.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerine etkisini belirlemek için yapılan bu çalışmada amaçlı örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Çalışma grubunun seçiminde araştırmaya hız ve pratiklik kazandırmak amacıyla amaçlı örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Ayrıca araştırmacı araştırmasını kendi sınıfında yapmış örneklem kolay ulaşılabilir olmasına dikkat edilmiştir. Amaçlı örneklem yöntemi, araştırılan durum ya da olayları keşfedebilmek için durumların detaylı ve derinlemesine çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Bu bağlamda, Rize iline bağlı bir devlet okulunda öğrenim gören bir 3.sınıf öğrencileri belirlenmiştir. Pilot çalışma ve asıl uygulamada aynı sınıf ile çalışılmıştır. Öğrenciler ve velilere yapılacak araştırmanın amacı, etkinlikler ve sürecin işleyişi hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmanın uygulanabilmesi için öğrenciler için veli onam formu ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektörlüğü’nden etik onay belgesi alınmıştır. Ayrıca Rize il milli eğitim müdürlüğünden resmi izinler alınmıştır. (Ek1). Gerekli izinler alındıktan sonra, çalışmanın pilot uygulaması 2020-2021 eğitim öğretim yılı güz döneminde 20 kişi (10 kız ve 10 erkek) ile, asıl uygulaması ise 2021-2022 eğitim öğretim yılı bahar döneminde 31 kişi (15 kız ve 16 erkek) ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın pilot uygulaması pandemi döneminde yapılmıştır. Bu sebeple öğrencilerin tamamı okula devam etmemiş, öğrenci sayısı azalmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada nicel ve nitel veri toplama araçları birlikte kullanılmıştır. Çalışmada nicel veri toplama aracı olarak Teo, Tan, Lee, Chai and Koh (2010) tarafından geliştirilen Demir ve Yurdugül (2013) tarafından Türkçe’ye uyarlanan “Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği” ve Golzar (2006) tarafından geliştirilmiş olan “Sorumluluk Ölçeği” kullanılmıştır. Alan yazın taraması sonucunda sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme alanında en fazla kullanılan ölçekler olması sebebi ile bu çalışmada da bu ölçekler kullanılmıştır (Örnek olarak, Apaçık, 2018; Bursa, 2019; Öztürk, 2016; Öztürk ve Alper, 2019; Kaplancı, 2018). Bu araştırmalarda kullanılan çalışma grupları daha çok ortaokul seviyesinde seçilmiştir. Bu çalışmada ise ölçekler için gerekli geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılarak ilkokul seviyesinde kullanılmıştır. Nitel veri toplama aracı olarak ise yarı yapılandırılmış gözlem formu kullanılmıştır. Araştırma sürecinde kullanılan veri toplama araçları Şekil 3’de detaylı olarak verilmiştir.

Şekil 3. Kullanılan Veri Toplama Araçları

2.3.1. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği

Çalışmada Teo, Tan, Lee, Chai ve Koh (2010) tarafından geliştirilen, Demir ve Yurdugül (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanan çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği kullanılmıştır. Ölçek niyetli öğrenme (2 madde) ve öz yönetim (4 madde) boyutları olmak üzere toplamda 6 maddeden oluşmuştur (Ek2). Öğrencilerin teknoloji ile birlikte kendi kendine öğrenmelerine ilişkin olumlu ifadelerin yer aldığı ölçekte, 1: Kesinlikle katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum ve 5: Kesinlikle Katılıyorum şeklinde beşli likert tipi olup puan aralığı 6-30'dur. Teo vd. (2010) orjinal ölçeğin öz yönetim aktörünün Cronbach Alpha güvenirlik katsayısının 0,63, niyetli öğrenme faktörünün güvenirlik katsayısını ise 0,85 olarak bulmuştur. Demir ve Yurdugül (2013) tarafından ölçeğin Türkçe formunun güvenirliği Cronbach Alpha katsayısı kullanılarak 0,729 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin öz yönetim faktörünün güvenirlik katsayısı 0,528 niyetli öğrenme faktörünün güvenirlik katsayısı ise 0,729 olarak hesaplanmıştır. Bu araştırmada ise araştırmacılar tarafından ölçeğin güvenirliği cronbach alpha güvenirlik katsayısı ile hesaplanmış ve güvenirliğin yüksek olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın

pilot kısmında çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği için güvenilirlik Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,76 olarak hesaplanmıştır.

2.3.2. Sorumluluk Ölçeği

Sorumluluk Ölçeği Golzar (2006) tarafından ilkokul öğrencilerinin sorumluluk düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilen 24 maddelik bir ölçektir. Ölçek (1) Hiçbir zaman, (2) Bazen, (3) Her zaman şeklinde üçlü likert tipi olup puan aralığı 24-72'dir (Ek3). Golzar tarafından ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.83 olarak bulunmuştur ve ölçek tek boyuttan oluşmuştur. Ayrıca Golzar (2006) ölçeğin "çocuğun evde ve okulda kendine ve çevresine karşı sorumlulukları" ile ilgili olduğunu ifade etmektedir. Bu sebeple ters yüz eğitim modeline uygun olarak hazırlanan, uzaktan ve yüz yüze eğitim süreçlerini de içinde barındıran bu ölçeğin kullanılması önemli görülmektedir. Ayrıca geliştirilen bu ölçek Gündüz (2014) tarafından "İlköğretim 3. Sınıf Hayat Bilgisi Dersinde "Sorumluluk" Değerinin Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı ile Öğretiminin Akademik Başarı ve Tutuma Etkisi" başlıklı doktora tezinde kullanılmıştır. Gündüz (2014), yaptığı pilot çalışmasıyla beraber ölçeğin iç tutarlılık katsayısını (Cronbach Alpha), 0,95 olarak bulmuştur. Bu araştırmada ise araştırmacılar tarafından ölçeğin güvenilirliği cronbach alpha güvenilirlik kat sayısı ile hesaplanmış ve güvenirliliğin kullanılabilir düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmanın pilot kısmında sorumluluk ölçeği için güvenilirlik Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,86 olarak hesaplanmıştır.

2.3.3. Yarı Yapılandırılmış Gözlem Formu

Nitel veri toplama aracı olarak kullanılan gözlem, herhangi bir soru sorma amacı taşımadan (Nakip, 2013) araştırmaya konu olan olay, olgu ve durumlara ilişkin derinlemesine ve ayrıntılı açıklamalar yapmaya yönelmektir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu araştırmada gözlem yönteminin seçilme nedeni nicel verileri nitel veriler ile desteklemek, araştırmaya katılan katılımcıların davranışları hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmak ve gizlenmek istenen davranışları doğal ortamında gözlemek bu sayede objektif değerlendirme yapmaktır (Koç Akran ve Kocaman, 2019). Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerine etkisini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından sorumluluk ölçeği ve çocuklar için teknolojiyle kendi

kendine öğrenme ölçeği için iki ayrı yarı yapılandırılmış gözlem formu oluşturulmuştur. Sorumluluk ölçeğindeki verileri desteklemek için hazırlanan yarı yapılandırılmış gözlem formundaki gözlem temaları ilgili alan yazın incelenerek ve yapılan sorumluluk tanımları göz önüne alınarak hazırlanmıştır (Cüceloğlu, 2017; Glasser, 2005; Kaplancı, 2018; Özen, 2013; Sezer, 2008; Unutkan, 2005). Teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği için hazırlanan yarı yapılandırılmış gözlem formu ise çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği incelenerek elde edilmiştir (Teo vd., 2010). Hazırlanan formlar ters yüz konusunda çalışmaları olan akademisyen görüşüne sunulmuştur. Formlarda, uzman görüşü doğrultusunda arasında tutarlılık gösteren ve göstermeyen ifadeler incelenerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış gözlem sırasında araştırmacı yaptığı gözlemleri gözlem formuna not etmiştir. Ayrıca gözlem formundaki verileri desteklemek amacıyla sınıf dışı ve sınıf içi dersler sırasında fotoğraf çekimi ve video kayıtları yapılmıştır. Araştırmada kullanılan gözlem formları ekte sunulmuştur (Ek4).

2.4. Ters Yüz Eğitim Modeli Etkinliklerinin Geliştirilme Süreci

Araştırmada etkinliklerin geliştirilmesinde ters yüz eğitim modeli dikkate alınmıştır. Etkinliklerin geliştirilmesinde problem durumunun sınırlılıklarının tanımlanması için araştırmacı ve uzman akademisyen ile birlikte 2018 Hayat Bilgisi Öğretim Programı çerçevesinde incelenmiş ve geliştirilecek etkinliklerin ünite ve kazanımlarına görüş birliği ile karar verilmiştir. Kazanımların belirlenmesinde ise daha çok araştırma-geliştirme ve düşünüp tasarlamaya yönelik olan kazanımlar dikkate alınmıştır. Pilot uygulamada 2. Sınıf Hayat Bilgisi Öğretim Programı'nda yer alan; 3 kazanım belirlenmiş ve ters yüz eğitim modeline uygun toplam 3 etkinlik geliştirilmiştir. Asıl uygulamada ise 3.sınıf Hayat Bilgisi Öğretim Programı'nda yer alan; 8 kazanım belirlenmiş ve ters yüz eğitim modeline uygun toplamda 8 etkinlik gerçekleştirilmiştir. Etkinliklerin tasarlanmasında öğrencilerin günlük hayatta karşılaşılabileceği nitelikte, dikkat çekici yaşam problemlerine yer verilmiştir. Böylece öğrencilerin problem durumuna odaklanabilmeleri sağlanmaya çalışılmıştır.

TYEM Etkinliği – Sınıf Dışı Ders Süreci

⇒ Öğrencilere

- Herkes gökyüzüne baksın, nasıl gözüktüyor?
- Bugün dışarı çıkacak olsanız üzerinize nasıl bir kıyafet giyerdiniz?
- Mont alır mıydınız ya da daha ince bir hırka mı alırdınız?
- Hangi renkleri tercih ederdiniz? Soruları sorulur.

⇒ Konu ile ilgili etkileşimli video izlenir ve devamında yer alan etkinlikler yapılır.

⇒ Öğrencilerle birlikte ders kitabındaki mevsimlere uygun giyinen çocukları boyama etkinlikleri yapılır.

⇒ Sekiz öğrenci seçilir ve her mevsim iki öğrenciye verilir. Öğrencilerin verilen mevsimler doğrultusunda giyinmeleri istenir.

- “İlkbahar/kış/sonbahar/yaz mevsimindesin üzerine neler giymen gerekir? Bize gösterebilir misin? denir.

⇒ Öğrencilerin giymesi beklenir. Bu süreçte diğer öğrencilerle giyilecek kıyafetler hakkında tahminler konuşulur.

⇒ Seçilen öğrenciler geldikten sonra sıra ile hangi mevsime uygun giyindiğini söyler ve diğer öğrenciler giyinen öğrencinin giysisi hakkında konuşur.

⇒ “Sizce mevsime göre giyinmek önemli midir, neden?” Sorusu sorulur.

TYEM Etkinliği- Sınıf içi ders süreci

Mandalina, Misket, Pelik ve Kaptan Pengu çok iyi anlaşılan dört arkadaşdır. Bu dört arkadaştan Mandalina suyu çok sevmektedir. Çoğu zamanını hamağının içerisinde bulutlara bakarak geçirmektedir. Günlerden bir gün Mandalina suyun içerisinde bulutları izlerken aklına bir fikir gelir.

Hemen arkadaşlarının yanına gider. Sadece kutuplardan gözükebilen Sedef bulutlarını görmek istediğini söyler. Burası aynı zamanda Kaptan Pengu'nun da ailesinin yaşadığı yerdir. Misket, Pelik ve Kaptan Pengu bunun çok iyi bir fikir olduğunu düşünürler.

Hemen kutuplara gitmek için gerekli olan giysilerini hazırlamaya başlarlar. Mandalina ise kendinin bir manda olduğunu ve asla üşümeyeceğini düşündüğü için bir hazırlık yapmaz. Ayrıca onun için saçları çok önemlidir. Şapka takarak saçlarının bozulmasını istemez. Dört arkadaş bir kayak yaparlar ve yol almaya başlarlar.

Şekil 4: Örnek Ters Yüz Eğitim Modeli Etkinliği

Şekil 4 (devam) Örnek Ters Yüz Eğitim Modeli Etkinliği

Uzun bir yolculuğun ardından kutuplara varırlar. Herkes kayıktan iner. Ancak Mandalina o kadar üşümüştür ki kayıktan inerek buza basmak istemez. Arkadaşları kayıktan inmesi için ısrar eder. Mandalina inerken buzdan kayar ve düşer. Arkadaşları kalkması için yardım eder.

Arkadaşları Mandalina için bir ateş yakar ve ısınmasını sağlamaya çalışır. Herkes buz üzerinde kayak yaparak tadını çıkartırken Mandalina tek başına ateşin başında oturmuş çok sıkılmaktadır. Bu durumda Mandalina'ya nasıl yardım edebiliriz?

- ⇒ İlk aşamada öğretmen hikayeyi okurken okuduğu yerlere uygun olan resimleri akıllı tahtadan öğrencilere gösterir.
- ⇒ Hikayede var olan problemi öğrencinin ifade etmesini ister.
- ⇒ Öğrencilerin hikayede var olan problem durumuna yönelik çözüm bulmaları için öğrencilere aşağıdaki soruları yöneltilir:
  - Kutuplar nasıl yerlerdir?
  - Kutuplarda neler bulunur?
  - Kutuplara giderken nasıl bir kıyafet giymemiz gerekir?
  - Kutuplara giderken giydiğimiz kıyafetimizin renkleri nasıl olmalı?
- ⇒ Öğrenciler gruplara ayrılır ve probleme birden fazla çözüm yolu bulmaya çalışır.
- ⇒ Öğrenciler buldukları çözüm yollarından hangisinin en geçerli olduğuna karar verir ve seçtiği çözüm yolunu çizer.
- ⇒ Öğrenciler resimlerini çizmeye başlamadan önce oluşturulan materyal masasını gezmeleri ve kullanacakları malzemelere karar vererek resimlerini oluşturmaları istenir.
- ⇒ Çizimini bitiren gruplar çizdikleri çözüm yollarına uygun olarak materyal masasından gerekli malzemeleri alırlar ve modellerini yapmaya başlarlar.
- ⇒ Öğretmen grupların amaçlarından uzaklaşmaları için rehberlik yapar ve onlara geri dönütler verir.
- ⇒ Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra yaptıkları modelleri sunmaları için 5-10 dakika süre verilir.
- ⇒ Her grup çalışmasını sunduktan sonra öğrencilere yapılan modelde beğendikleri, beğenmedikleri yönler sorulur.
- ⇒ Yapılan eleştiriler doğrultusunda modellerini değiştirmek, eklemeler yapmak isteyen gruplara modellerini geliştirmeleri için fırsat verilir.

2.5. Pilot Uygulama Çalışması

Rize iline bağlı bir devlet okulunda öğrenim gören ikinci sınıf öğrencilerinden amaçlı örneklem yöntemine göre pilot uygulama için örneklem seçimi yapılmıştır. 2020-2021 eğitim öğretim yılı güz döneminde gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulamada her hafta bir etkinlik olmak üzere toplamda 4 hafta süreyle uygulanmıştır ve etkinlikler

MEB kazanımları doğrultusunda hazırlanmıştır. Ayrıca pilot uygulama çalışması tasarım etkinlikleri kullanılarak geliştirilmiştir. Tablo 2’de pilot çalışma yapılan etkinlikler verilmiştir.

Tablo 2. Pilot Uygulama Kapsamında Geliştirilen Etkinlikler

Hafta	Kazanım	Sınıf Dışı Etkinlikler		Sınıf İçi Etkinlikler	
		Pazartesi	Perşembe	Salı	Cuma
1. hafta	Hazırlık	Sınıf dışı etkinliklere hazırlık aşaması. Öğrencilere ders sürecinin işleyişi ile ilgili bilgi verildi. Learningapp uygulaması tanıtıldı.			
2. hafta	2.3.7.Mevsim şartlarına uygun kıyafet seçer.	Mevsimler hakkında konuşuldu. Öğrencilerle mevsimlerde nasıl giyinilmesi gerektiği ile ilgili oyun oynandı. Dört farklı resim arasında mevsiminde doğru giyinen öğrencileri boyama etkinliği yapıldı.		Tasarım etkinliğinin nasıl yapılacağı ile ilgili öğrencilere bilgi verildi. Bir problem durumu öğrencilere verildi ve gruplar oluşturularak çözüm önerisi bulmaları istendi. Her grup bulduğu çözüm önerisini materyal kullanarak tasarlamaya çalıştı. Problem: Kutuplara giden bir mandanın üşümemesi için ne yapabiliriz?	
3. hafta	2.4.1. Ulaşım türlerini ve araçlarını sınıflandırır.	Ulaşım türleri hakkında konuşuldu. Bilmecelemlerle derse başlandı. Ulaşım türleri ve araçları ile ilgili bir video izlendi ve etkinlik yapıldı.		Bir problem durumu öğrencilere verildi ve gruplar oluşturularak çözüm önerisi bulmaları istendi. Her grup bulduğu çözüm önerisini materyal kullanarak tasarlamaya çalıştı. Problem: Niloya ve arkadaşları Galata Kulesi’ne gitmek için hangi ulaşım aracını kullanmalıdır?	
4. hafta	2.4.3. Trafikte Yardıma ihtiyaç duyan yardıma ihtiyaç duyan bireylere yardım edileceği hakkında yardımcı olur.	Yardıma ihtiyaç duyan bireyler ve bu bireylere nasıl yardım edileceği hakkında konuşuldu. Yardıma ihtiyaç duyan bireyler ile ilgili video izlendi, etkinlik yapıldı.		Bir problem durumu öğrencilere verildi ve gruplar oluşturularak çözüm önerisi bulmaları istendi. Her grup bulduğu çözüm önerisini materyal kullanarak tasarlamaya çalıştı. Problem: Yaşlıların yardım almadan karşıdan karşıya geçebilmeleri için nasıl bir yol tasarlayabiliriz?	

Tablo 2’de görüldüğü üzere öğretim süreci sınıf içi ve sınıf dışı olmak üzere iki aşamada yapılmıştır. Öğretim süreci dört hafta boyunca devam etmiştir. Sınıf dışı etkinliklerde ilk hafta öğrencilere uzaktan eğitim ile sürecin nasıl işleyeceği hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca değerlendirme aracı olarak kullanılacak olan learning app uygulaması tanıtılmıştır. Sonraki üç haftada pazar günleri uzaktan eğitim yolu ile öğrencilere konu ile ilgili videolarla destekli eğitim yapılmıştır. Dersin son 10 dakikasında konunun pekişmesini sağlamak ve öğrencilerin dersi dinleyip dinlemediğini belirlemek amacı ile learning app uygulamasından yararlanarak

öğrencilere konu ile ilgili etkinlikler oluşturulmuş ve öğrencilerin dersi dinleyip dinlemedikleri kontrol edilmiştir. Sınıf içi öğrenme sürecine gelindiğinde ilk hafta tasarım sürecinin işleyişi öğrencilere anlatılmıştır. Sonraki üç haftada (salı ve çarşamba günleri) ders başlangıçlarında uzaktan eğitim ile işlenen her konunun anlaşılıp anlaşılmadığını belirlemek amacı ile konu ile ilgili öğrencilere 5 dakikalık açık uçlu sorulardan oluşan küçük sınavlar uygulanmıştır. Sonrasında öğrenci gruplarına (3 veya dört kişi) hikayeleştirilmiş problem durumu sunulmuş, öğrenciler grup olarak problemi analiz etmişler ve çözüm yolları önermişler ve bu çözüm yollarından birini seçerek modellerini yapmışlardır. Ayrıca pilot çalışma pandemi sürecinde gerçekleştiğinden bu süreçte sınıf ikiye bölünmüştür. Gruplar pazartesi- salı ve perşembe- cuma olmak üzere haftada iki gün okula gelmiştir. Bu sebeple 2 gruba da aynı etkinlikler ayrı ayrı yapılmıştır. Pilot uygulama sonrasında süreç değerlendirmesi uygulama öğretmenleri tarafından yapılmıştır. Asıl uygulama süreci için bu değerlendirmeler göz önünde bulundurularak bazı değişiklikler uygun görülmüştür.

- Pilot uygulamada kullanılan problem senaryolarına dayalı tasarım etkinliklerini yaparken uzun zaman alması ve sonraki güne sarkması öğrencilerin dikkatlerinin dağılması sorun olarak görüldüğünden etkinliklerin hazırlanmasında problem durumları kullanılmadan tasarım etkinliklerinin oluşturulmasına karar verilmiştir.
- Pilot uygulamada kullanılan tasarım etkinliğinin çok zaman alması ve öğrencileri daha fazla sürece dahil etme amacı ile asıl uygulamada sadece tasarım etkinliği değil, rol oynama, drama gibi daha ilgi çekici farklı yöntemlerin kullanılmasına karar verilmiştir.
- Pilot çalışma esnasında veri toplama araçları için güvenilir veriler elde edildiği için araştırmanın esas uygulamasında belirlenen veri toplama araçlarının kullanılabileceğine karar verilmiştir.
- Etkinliklerin uygulanmasında araştırmacı süreç boyunca günlük tutarak süreç içerisinde gözlemlediği tüm bilgi beceri ve kazanımlara ilişkin not etmiştir. Bu nedenle pilot uygulama sonrasında da araştırmacı günlüğünün esas uygulama sürecinde de tutulması uygun görülmüş ve nitel veri toplama aracı olarak kullanılmasına karar verilmiştir.

Tüm düzeltmeler yapıldıktan sonra esas uygulama için gerekli izinler alınmış ve uygulama takvimi oluşturulmuştur.

2.6. Asıl Uygulama Çalışması

Araştırmanın asıl uygulama çalışması Rize ilinin bir devlet okulunda yapılmıştır. Geliştirilen etkinlikler haftada bir etkinlik olmak üzere toplam 8 hafta uygulanmıştır. Uygulama öncesi ve sonrası yapılan sorumluluk ölçeği ve çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği ile birlikte 10 hafta sürmüştür. Tablo3’de etkinliklerin uygulama süreleri ve içerikleri hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Tablo 3. Asıl uygulama etkinlikleri

Hafta	Kazanım	Sınıf Dışı Etkinlikler		Sınıf İçi Etkinlikler	
		PAZARTESİ	PERŞEMBE	SALI	CUMA
1. Hafta	3.2.1 Aile büyüklerin in çocukluk dönemlerin in özellikleri ile kendi çocukluk döneminin özelliklerin i karşılaştırır	Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili etkileşimli video öğrencilerle paylaşılır. Videoda yer alan resimlerden eski zamana ait olanları işaretlemeleri istenir. Öğrencilerden aile büyüklerinin oynadıkları oyunları öğrenmeleri istenir.	https://www.youtube.com/watch?v=4IjgI2rnJ8g videosu öğrencilerle birlikte izlenir. Videodan hareketle öğrencilerin aile büyüklerinin oynadıkları oyunlardan hangilerini öğrendikleri sorulur. Öğrencilerden şimdiki oyunlar ile geçmiş zamanda oynanan oyunları karşılaştırmaları istenir.	Okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılır. Öğrenciler 6’şar kişilik 5 gruba ayrılır. Öğrencilere aile büyüklerinin zamanında ve günümüzde yapılan etkinliklerle ilgili resimler verilir. Bu resimlerin ayrımını yaparak ilgili yerlere yapıştırmaları istenir. Etkinlik sonunda her bir grupta posterler oluşturulur ve sınıfta sergilenir.	Soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir. Öğrenciler ile birlikte aile büyüklerinin oynadıkları oyunlardan bazıları seçilir ve 3 farklı grup oluşturularak bu oyunlar oynanır. Oynanan oyunlar: Sek sek, birdir bir, 9 taş. Öğrencilerden geçmiş zamanda oynanan oyunları mı yoksa günümüzde oynanan oyunların mı daha eğlenceli olduğu hakkında görüşlerini nedenleriyle açıklaması istenir.
2. Hafta	3.2.2 Komşuluk ilişkilerini n ailesi ve kendisi açısından önemine	Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili etkileşimli video ekrana yansıtılır. Video sonunda yer alan etkinlikler	https://www.youtube.com/watch?v=2Ln18LuxNEA Web sitesinde bulunan video öğrenciler ile birlikte izlenir.	Okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılır. Öğrencilerden sınıf dışı derste verilen rolleri	Soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir.

Tablo 3 (Devam) Asıl Uygulama Etkinlikleri

	örnekler verir.	öğrenciler ile birlikte yapılır. Öğrencilere komşuluk rolleri dağıtılır ve evde çalışmaları için komşuluk ilişkilerini anlatan video gönderilir.	Nasrettin Hoca'nın ev alma komşu al fıkrası okunur ve hakkında konuşulur.	canlandırmaları istenir. Bu rollerde komşuluk ilişkileri komik bir şekilde dile getirilir. Öğrencilerden bu rollere uygun bir şekilde canlandırma yapımları beklenir.	Nasrettin Hoca'nın ev alma komşu al fıkrası öğrenciler ile birlikte canlandırılır.
3. Hafta	3.2.3 Evinin bulunduğu yerin krokisini çizer.	Kroki nedir? Kroki çizmenin gerekliliği ile ilgili okulistik sitesinde bulunan video izlenir. Videodan hareketle sorular sorular cevaplanmıştır.	Ekrana bir kroki yansıtılır. Bir öğrenciden krokide yer alan bir yerin ismini söylemeden tarif etmesi istenir. Diğer öğrenciler arkadaşının tarif ettiği yeri bulmaya çalışır.	Okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılır. Tüm öğrencilere boya kalemlerini kullanarak evlerinin bulunduğu yerin krokisini çizmeleri istenir.	Soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir. Bir önceki derste öğrencilerin kağıt üzerine oluşturmuş olduğu krokiyi uygun materyaller kullanarak üç boyutlu yapımları istenir. Ardından her öğrenci evinin yerini krokiyi kullanarak anlatır.
4. Hafta	3.2.4 Evde üzerine düşen görev ve sorumluluk ları yerine getirir.	Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenir ve devamında yer alan sorular cevaplanır.	Evde hangi işlerde ailenize yardım ediyorsunuz? Sorusu sorulur ve öğrencilerden cevaplar alınır. Sorumluluk ve görev kelimeleri ile ilgili beyin fırtınası yapılır.	Okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılır. Öğrencilerle birlikte fasulye ekimi yapılır. Fasulyelerinin bakımının onların sorumluluğu olduğu hatırlatılır.	Soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir. Öğrencilerden fasulyelerini kontrol etmeleri, görevlerine uygun olarak ekip ekmedikleri, pamuklarının ıslaklığının kontrolünü yapımları gerektiği ile ilgili konuşulur, gerekli düzenlemeleri yapımları istenir.
5. Hafta	3.2.5 Evde kullanılan alet ve teknolojik ürünlerin hayatımıza	Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenir ve devamında konu ile ilgili etkinlik yapılır.	Ders kitabı sayfa 60'daki etkinlik yapılır.	Okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılır.	Soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir.

Tablo 3 (Devam) Asıl uygulama etkinlikleri

	olan katkılarına örnekler verir.	konu ile ilgili etkinlik yapılır.		Öğrenciler 6'şarlı 5 gruba ayrılır. . Cep telefonu olmasaydı ne olurdu? . İnternet olmasaydı ne olurdu? . Zil olmasaydı ne olurdu? . Buzdolabı olmasaydı ne olurdu? . Fırın olmasaydı ne olurdu? kartları her bir gruba dağıtılır. Bu sorulara uygun olarak bir günümüzün nasıl geçebileceğini kurgulamaları istenir.	Günümüzdeki teknolojik icatlar bulunmadan önce işlerimizi nasıl yapıyorduk? Sorusu öğrencilere sorulur ve fikirleri alınır. Ardından öğrenciler 6'şarlı 5 gruba ayrılır. İcatlardan önce ve sonrası ile ilgili resimler gruplara dağıtılır, öğrencilerden eşleştirmeleri ve yan yana yapıştırmaları istenir.
6. Hafta	3.2.6 Evdeki kaynakların etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur.	Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenir ve devamında konu ile ilgili etkinlik yapılır. Öğrencilerden yüz yüze derse evlerinde bulunan bir faturayı getirmeleri istenir.	Evinizde en çok atılan nedir? sorusuna uygun olarak öğrencilerden bir ders önceden evde gözlem yapmaları istenir. https://www.youtube.com/watch?v=BitKiS-SrC4 videosu öğrencilerle birlikte izlenir.	Okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılır. Her öğrenci getirdiği faturayı arkadaşlarıyla paylaşır. Aralarında karşılaştırma yapılır. Hangi ailelelerin diğerlerine göre daha tutumlu olduğuna karar verilir. Tutumlu olan ailelerin tutumlu olmak için evde neler yaptıkları hakkında konuşulur.	Öğrencilerle evde yaptıkları gözlem hakkında konuşulur. Öğrenciler 6'şarlı 5 gruba ayrılır. Sınıftaki ve sınıfın koridorundaki anahtarlara kullanmıyorsan kapat yazıları hazırlanır ve yapıştırılır. Ayrıca sınıfta bulunan akıllı tahtaya da kullanılmadığında fişin çekilmesi için uyarı yazıları asılır. Bu yazılara gruplar istedikleri gibi resim ekleyebilirler.

Tablo 3 (Devam) Asıl uygulama etkinlikleri

7. Hafta	3.2.7 Planlı olmanın kişisel yaşamına olan katkılarına örnekler verir.	Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenir. devamında konu ile ilgili etkinlik yapılır.	https://www.youtube.com/watch?v=3fLhVFrQAY4videos u öğrencilerle birlikte izlenir. Ders kitabı sayfa 68'deki tabloyu yaptıkları işlere göre doldurmaları istenir.	Okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılır. Çarşamba günlerini planlamaları, Perşembe günlerini ise planlamadan geçirmeleri istenir. Bu aşamada defterlerine Çarşamba günü ne yapacaklarını planlamaları istenir.	Soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir. Plana uyarak geçirdikleri gün ve plana uymadan geçirdikleri günlerinin nasıl olduğu hakkında konuşulur. Hangi gün işleri daha düzenli ve yolunda gittiği hangi gün daha karışık ve anlaşılmaz geçtiği hakkında konuşulur.
8. Hafta	3.2.8 İstek ve ihtiyaçların karşılarken kendisinin ve ailesinin bütçesini korumaya özen gösterir.	Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenir ve yer alan etkinlikler yapılır.	Morpa kampüste yer alan konu ile ilgili video izlenir ve devamında konu ile ilgili etkinlik yapılır.	Okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılır. Bakkal, manav ve kasap rolleri öğrencilere verilir. Diğer öğrenciler müşteri olur ve alışveriş yapmaya başlarlar. Her müşteriye belli miktar para verilir. 5 kişilik bir aile olduğunu, ailesine uygun alışveriş yapmaları gerektiği hatırlatılır.	Soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir. Öğrencilere bir çocuğun ihtiyaçlarının ve isteklerinin neler olabileceği sorusu sorulur. Bu soruya uygun olarak verilen resimleri ihtiyaç mı istek mi olduğuna kadar vererek ilgili yerlere yapıştırmaları istenir.

Tablo 3' de görüldüğü üzere asıl uygulama çalışmasında öğretim süreci sınıf içi ve sınıf dışı olmak üzere iki aşamada yapılmıştır. Öğretim süreci sekiz hafta boyunca devam etmiştir. Pazartesi ve perşembe günleri uzaktan bağlantı yolu ile sınıf dışı etkinlikler, Salı ve cuma günleri ise okulda sınıf içi etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

İlk hafta; sınıf dışı süreçte ilk hafta pazartesi günü öğrencilere uzaktan bağlantı yolu ile okulistik sitesinde bulunan video izletilmiş, ardından videoda yer alan etkinlikler yapılmıştır. Salı günü ise sınıf içi sürece geçilmiş okulistik sitesinde

bulunan eğitsel aktivite testler yapılmıştır. Ardından öğrenciler 6'şar kişilik 5 gruba ayrılmış büyüklerinin zamanında ve günümüzde yapılan etkinliklerle ilgili resimler verilmiş, bu resimlerin ayrımını yaparak ilgili yerlere yapıştırılmaları istenmiştir. Çalışma sonucunda her bir grupta oluşturulan posterler sergilenmiştir. Perşembe gününe gelindiğinde uzaktan bağlantı yoluyla konu ile ilgili video öğrencilere izletilmiş, aile büyüklerinin oynadıkları oyunlardan hangilerini öğrendikleri sorulmuştur. Öğrencilerden şimdiki oyunlar ile geçmiş zamanda oynanan oyunları karşılaştırmaları istenmiştir. Cuma günü ise soru- cevap yoluyla sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilmiştir. Ardından öğrencilerle aile büyüklerinden öğrendikleri oyunlar hakkında konuşulmuş ve oyunlardan bazıları seçilmiştir. Sınıfı 3 gruba ayırarak seçilen sek seki birdir bir ve dokuz taş oyunları oynanmıştır. Öğrencilerden geçmiş zamanda oynanan oyunları mı yoksa günümüzde oynanan oyunların mı daha eğlenceli olduğu hakkında görüşlerini nedenleriyle açıklaması istenmiştir.

İkinci hafta; pazartesi günü öğrencilere sınıf dışı süreçte ekrana yansıtılan video izletilmiş, ardından videoda yer alan etkinlikler yapılmıştır. Öğrencilere komşuluk rolleri dağıtılmış ve evde çalışmaları için komşuluk ilişkilerini anlatan video gönderilmiştir. Salı günü ise sınıf içi sürece geçilmiş okulistik sitesinde bulunan mini testler yapılmıştır. Ardından sınıf dışı süreçte verilen rolleri öğrencilerden canlandırmaları istenmiştir. Perşembe günü uzaktan bağlantı yolu ile öğrencilerle video izlenmiş, Nasrettin Hoca'nın ev alma komşu al fıkrası okunmuştur. Cuma günü ise soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilmiş, Nasrettin Hoca'nın ev alma komşu al fıkrası öğrenciler ile birlikte canlandırılmıştır.

Üçüncü hafta; pazartesi günü sınıf dışı süreçte kroki çizmenin gerekliliği ile ilgili okulistik sitesinde bulunan video izlenmiş, devamında yer alan sorular yapılmıştır. Salı günü okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılmıştır. Devamında tüm öğrencilere boya kalemelerini kullanarak evlerinin bulunduğu yerin krokisini çizmeleri istenmiştir. Perşembe günü sınıf dışı süreçte ekrana bir kroki yansıtılır ve bir öğrenciden krokide yer alan bir yerin ismini söylemeden tarif etmesi istenir. Diğer öğrenciler arkadaşının tarif ettiği yeri bulmaya çalışır. Cuma günü ise sınıf içi süreçte soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir. Bir önceki derste öğrencilerin kağıt üzerine oluşturmuş olduğu krokiyi uygun materyaller kullanarak üç boyutlu

yapmaları istenir. Ardından her öğrenci evinin yerini krokiyi kullanarak anlatmaları istenir.

Dördüncü hafta; pazartesi günü sınıf dışı süreçte Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenir ve devamında yer alan sorular cevaplanır. Salı günü okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılmış ve ardından öğrencilerle birlikte fasulye ekimi yapılmıştır. Ayrıca öğrencilere fasulyelerinin bakımının onların sorumluluğu olduğu hatırlatılmıştır. Perşembe günü sınıf dışı süreçte “Evde hangi işlerde ailenize yardım ediyorsunuz?” sorusu sorulur ve öğrencilerden cevaplar alınmış ve sorumluluk ve görev kelimeleri ile ilgili beyin fırtınası yapılmıştır. Cuma günü sınıf içi süreçte soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilmiştir. Öğrencilerden fasulyelerini kontrol etmeleri, görevlerine uygun olarak ekip ekmedikleri, pamuklarının ıslaklığının kontrolünü yapmaları gerektiği ile ilgili konuşulur, gerekli düzenlemeleri yapmaları istenmiştir.

Beşinci hafta; sınıf dışı süreçte pazartesi günü Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenmiş ve devamında konu ile ilgili etkinlik yapılmıştır. Salı günü sınıf içi süreçte Okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılmıştır. Ardından öğrenciler 6’şarlı 5 gruba ayrılmış; cep telefonu, internet, zil, buzdolabı, fırın olmasaydı ne olurdu? kartları gruplara dağıtılmıştır. Gruplardan bu sorulara uygun olarak bir günlerinin nasıl geçebileceğini kurgulamaları istenmiştir. Perşembe günü sınıf dışı süreçte Hayat Bilgisi ders kitabı sayfa 60’daki etkinlik yapılmıştır. Cuma gününe geldiğinde sınıf içi süreçte soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilmiştir. Teknolojik icatlardan önce ve sonrası ile ilgili resimler gruplara dağıtılır, öğrencilerden eşleştirmeleri ve yan yana yapıştırmaları istenmiştir.

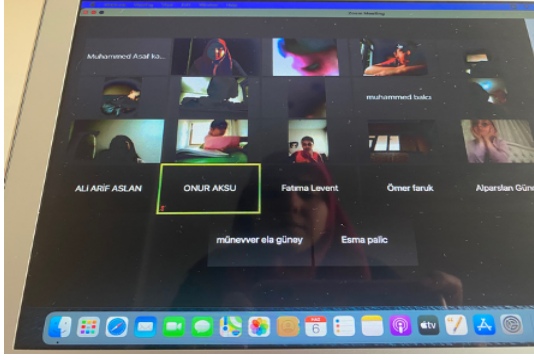
Altıncı hafta; pazartesi günü sınıf dışı süreçte Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenmiş ve devamında konu ile ilgili etkinlik yapılmıştır. Ayrıca öğrencilerden yüz yüze derse evlerinde bulunan bir faturayı getirmeleri istenmiştir. Salı günü sınıf içi süreçte Okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılmıştır. Her öğrenci getirdiği faturayı arkadaşlarıyla paylaşmış ve aralarında karşılaştırma yapılmıştır. Hangi ailelerin diğerlerine göre daha tutumlu olduğuna karar verilmiş, tutumlu olan ailelerin tutumlu olmak için evde neler yaptıkları hakkında konuşulmuştur. Perşembe günü sınıf dışı süreçte “Evinizde en çok atılan nedir?” sorusuna uygun olarak öğrencilerden bir ders önceden evde gözlem yapmaları

istenmiştir. Konu ile ilgili video öğrencilerle birlikte izlenmiştir. Cuma günü sınıf içi sürece gelindiğinde öğrencilerle evde yaptıkları gözlem hakkında konuşulmuştur. Ardından öğrenciler 6'şarlı 5 gruba ayrılmış, sınıftaki ve sınıfın koridorundaki anahtarlara kullanmıyorsan kapat yazıları hazırlanmıştır. Ayrıca sınıfta bulunan akıllı tahtaya da kullanılmadığında fişin çekilmesi için uyarı yazıları asılmış, bu yazılara isteyen gruplar istedikleri gibi resim eklemişlerdir.

Yedinci hafta; sınıf dışı süreçte pazartesi günü Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenmiş ve devamında konu ile ilgili etkinlik yapılmıştır. Salı günü sınıf içi süreçte Okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılmış, Çarşamba günlerini planlamaları, Perşembe günlerini ise planlamadan geçirmeleri istenmiştir. Bu aşamada defterlerine Çarşamba günü ne yapacaklarını planlamaları istenmiştir. Cuma günü sınıf içi süreçte soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilmiş, plana uyarak geçirdikleri gün ve plana uymadan geçirdikleri günlerinin nasıl olduğu hakkında konuşulmuştur. Ayrıca hangi gün işleri daha düzenli ve yolunda gittiği hangi gün daha karışık ve anlaşılmaz geçtiği hakkında konuşulmuştur.

Sekizinci hafta; pazartesi günü sınıf dışı süreçte Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izlenmiş ve yer alan etkinlikler yapılmıştır. Salı günü sınıf içi süreçte Okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılmış, bakkal, manav ve kasap rolleri belirlenen öğrencilere verilmiştir. Diğer öğrenciler müşteri olmuş ve alışveriş yapmaya başlamışlardır. Ayrıca her müşteriye belli miktar para verilmiş ve 5 kişilik bir aile olduğunu, ailesine uygun alışveriş yapmaları gerektiği hatırlatılmıştır. Perşembe günü sınıf dışı süreçte morpa kampüste yer alan konu ile ilgili video izlenmiş ve devamında etkinlikleri yapılmıştır. Cuma günü sınıf dışı sürece gelindiğinde soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilmiş ve öğrencilere bir çocuğun ihtiyaçlarının ve isteklerinin neler olabileceği sorusu sorulmuştur. Bu soruya uygun olarak verilen resimleri ihtiyaç mı istek mi olduğuna kadar vererek ilgili yerlere yapıştırmaları istenmiştir. Bu süreçte öğretmen öğrencilere rehberlik etmiştir. Uygulama süreci ile görseller Şekil 5'de sunulmuştur.

Sınıf Dışı Eğitim Süreci

Sınıf İçi Eğitim Süreci

Şekil 5. Sınıf dışı ve sınıf içi eğitim süreci.

2.7. Verilerin Analizi

Ters yüz eğitim modeline uygun olarak geliştirilen bir dersin, öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerine nasıl bir etkisi olduğunu belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada hem nicel hem de nitel veri toplama araçları kullanılmıştır. Nicel veriler sorumluluk ve çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçekleri ile toplanmış, SPSS programı ile analiz edilmiştir. Nitel veriler ise araştırma notlarından elde edilmiş, betimsel analiz ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin analizine ayrı ayrı başlıklar halinde yer verilmiş ve açıklamalar yapılmıştır.

2.7.1. Sorumluluk Ölçeği Analizi

31 öğrenci ile gerçekleştirilen bu çalışmada, sorumluluk ölçeğinin (SÖ) puanlanmasında “kesinlikle katılıyorum” 5, “katılıyorum” 4, “fikrim yok” 3, “katılmıyorum” 2, “kesinlikle katılmıyorum” ifadesine 1 puan verilerek ölçek maddeleri puanlanmış ve toplam ölçek puanı elde edilmiştir. Bu ölçeğin analizinde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 28 programı kullanılmıştır. Öncelikle elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için Shapiro-Wilk’e göre normallik analizi yapılmıştır. Çalışma grubunun sayısı 50’nin altında olduğu için bu shapiro-wilk tercih edilmiş ve parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Ters yüz öğrenme modeline dayalı işlenen hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma becerilerine etkisi ön test ve son test sonuçlarına bağımlı t-testi ile bakılmıştır. Yapılan etkinliklerin cinsiyet üzerine olan etkisine bakmak için önce önce kızların ön test puanları ile erkeklerin ön test puanları ardından kızların son test puanları ve erkeklerin son test puanları bağımsız t-testi ile karşılaştırılmıştır. Etkinliklerin kızların sorumluluk alma becerilerine etkisine bakmak için kızların ön test ve son test puanlarına bağımlı t-testi ile bakılmıştır. Etkinliklerin erkeklerin sorumluluk alma becerilerine etkisine bakmak için erkeklerin ön test ve son test puanlarına bağımlı t-testi ile bakılmıştır. Araştırmada kullanılan sorumluluk ölçeği tüm sınıfın ön test ve son test toplam puanlarının, sınıfta bulunan kız ve erkeklerin ön test ve son test toplam puanlarının normallik analizi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Kız ve Erkeklerin Ön Test ve Son Test Puanlarının Normallik Analizi

		Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
Cinsiyet		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
ONTEST	Erkek	.218	16	.040	.942	16	.379
	Kız	.175	15	.200	.933	15	.301
SONTEST	Erkek	.187	16	.136	.896	16	.069
	Kız	.269	15	.005	.840	15	.012

Tablo 4 incelendiğinde SÖ, erkek ve kızların ön test ve son test puanlarının anlamlılık değerine bakarken çalışma grubu 50'nin altında olduğundan Shapiro-wilk ile yapılan analiz kullanılmıştır. Shapiro-wilk'e göre anlamlılık değerinin 0,05'den büyük olması, elde edilen verilerin normal dağılıma sahip olduğu anlamına gelmektedir. Bu sebeple, erkek ve kızların ön test ve son test toplam puanlarının değerlendirilmesinde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

2.7.2. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Analizi

Çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeğinin puanlanmasında, “her zaman” 3, “bazen” 2, “hiçbir zaman” ifadesine 1 puan verilerek ölçek maddeleri puanlanmış ve toplam ölçek puanı elde edilmiştir. Bu ölçeğin analizinde SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 28 programı kullanılmıştır. Öncelikle elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için Shapiro-Wilk'e göre normallik analizi yapılmıştır. Çalışma grubunun sayısı 50'nin altında olduğu için bu shapiro-wilk tercih edilmiş ve parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Ters yüz öğrenme modeline dayalı işlenen hayat bilgisi dersinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisine etkisi ön test ve son test sonuçlarına bağımlı t-testi ile bakılmıştır. Yapılan etkinliklerin cinsiyet üzerine olan etkisine bakmak için önce önce kızların ön test puanları ile erkeklerin ön test puanları ardından kızların son test puanları ve erkeklerin son test puanları bağımsız t-testi ile karşılaştırılmıştır. Etkinliklerin kızların teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisine etkisine bakmak için kızların ön test ve son test puanlarına bağımlı t-testi ile bakılmıştır. Etkinliklerin erkeklerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisine etkisine bakmak için erkeklerin ön test ve son test puanlarına bağımlı t-testi ile bakılmıştır. Araştırmada kullanılan çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme

ölçeği tüm sınıfın ön test ve son test toplam puanlarının, sınıfta bulunan kız ve erkeklerin ön test ve son test toplam puanlarının normallik analizi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Kız ve Erkeklerin Ön Test ve Son Test Puanlarının Normallik Analizi

	Cinsiyet	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
ONTEST	Erkek	.151	16	.200	.937	16	.311
	Kız	.186	15	.174	.952	15	.552
SONTEST	Erkek	.124	16	.200	.941	16	.368
	Kız	.114	15	.200	.980	15	.968

Tablo 5 incelendiğinde, erkek ve kızların ön test ve son test puanlarının anlamlılık değerine bakarken çalışma grubu 50'nin altında olduğundan Shapiro-wilk ile yapılan analiz kullanılmıştır. Shapiro-wilk'e göre anlamlılık değerinin 0,05'den büyük olması, elde edilen verilerin normal dağılıma sahip olduğu anlamına gelmektedir. Bu sebeple, erkek ve kızların ön test ve son test toplam puanlarının değerlendirilmesinde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir.

2.7.3. Yarı Yapılandırılmış Gözlem Formu Analizi

Bu araştırma kapsamında nitel veri kaynağı olarak yarı yapılandırılmış gözlem formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış gözlem formu sınıf içinde ve sınıf dışında yapılan etkinliklerin gözlemlerini barındırmaktadır. Yarı yapılandırılmış gözlem formundan elde edilen verileri analiz edebilmek için betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde amaç elde edilen verilerin daha düzenli ve yorumlanmış şekilde sunulmasıdır. Elde edilen veriler önceden belirlenen temalara uygun olarak yazılır ve özetlenir. Bulgular arasında neden-sonuç ilişkisi kurulur ve gerektiğinde karşılaştırmalar yapılır. Betimsel analiz dört aşamadan oluşur (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

1. Analiz İçin Bir Çerçeve Oluşturma: Araştırmanın çerçevesine uygun, görüşme veya gözlemlerden yola çıkarak verilerin analizi için bir çerçeve oluşturulur. Bu çerçeveye göre verilerin hangi temalar altında sunulacağı belirlenir. Eğer bu

çerçeve önceden belirlenmediyse veri kaybına veya verilerin yanlış düzenlenmesine sebep olabilir.

1. Çerçeveye Göre Verilerin İşlenmesi: Daha önceden belirlenen çerçeveye göre veriler okunarak düzenlenir.
2. Bulguların Tanımlanması: Düzenlenen veriler tanımlanır. Gerekli yerlerde doğrudan alıntılara yer verilir.
3. Bulguların Yorumlanması: Bu aşamada tanımlanan bulguların anlamlandırılması ve ilişkilendirilmesi gerçekleştirilir.

2.8. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Araştırma güvenirliliği arttırmak için nitel veriler nicel veriler ile desteklenmiştir. Bir araştırma yönteminden elde edilen veriler kullanılan diğer araştırma yönteminden elde edilen veriler ile karşılaştırılabilir (Holloway ve Wheeler, 1996; Mays ve Pope, 2000). Ayrıca aynı çalışmada nicel ve nitel veriler birlikte kullanılırsa araştırma sonuçları daha güvenilir olur. Nitel araştırmalarda verileri toplarken geçerliliği sağlamak için yanlılığı en aza indirmek gerekir (Roberts ve Priest, 2006). Bu nedenle veriler toplanırken öğrencilerin söyledikleri aynen ve ayrıntılı not alınmıştır. Ayrıca elde edilen veriler araştırmacı ve bir uzman akademisyen tarafından incelenmiştir.

2.9. Bulgular

Bu çalışmada; ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırmada hem nitel hem de nicel veri toplama araçları kullanılarak daha detaylı daha geçerli veriler elde edilmesi hedeflenmiştir.

2.9.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma becerisi üzerine etkisi nedir?” alt problemine yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bulgular Sorumluluk alma ölçeğinden elde edilmiştir. Araştırmada öğrencilerin ön test-son test puanları arasında fark olup olmadığını bağımlı örneklem t-testi ile elde edilmiştir.

Tablo 6. Sorumluluk Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı T-Testi Sonuçları

Testler	Ortalama	N	Std. Sapma	Sd	t	p
Ön test	63,32	31	6,05	30	-.532	.599
Son test	63,96		7,76			

Tablo 6 incelendiğinde ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulaması sonucunda öğrencilerin sorumluluk alma becerilerinde anlamlı artışın olmadığı görülmüştür ($t_{31} = -.532$; $p > 0,05$). SÖ ön test ve son test toplam puan ortalamalarına bakıldığında da birbirine yakın değerlere sahip tespit edilmiştir ($X_{\text{ön}}=63,32$ ve $X_{\text{son}}=63,96$).

Tablo 7. Sorumluluk Alma Ölçeğine Yönelik Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

Temalar	Kodlar	f	Açıklama
Görevini yerine getirme	Görevleri yerine getirme	6	Öğrenciler sınıf dışında derse katılma ve ders içerisinde sorulan soruları cevaplamada zorlanmadılar. Sınıf içinde ise verilen poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerini tamamlamada ve grup oluşturabilme, grup içerisinde iş bölümü yapma, gruplar arası ve grup içinde yardımlaşma gereken zamanlarda zorlanmadan görevlerini yerine getirdiler. Poster çalışması etkinliğinde öğrenciler grupları içerisinde iş bölümü yaparak ve uyum içinde çalışarak kendi posterlerini oluşturdular. Komşuluk ilişkilerini ve ihtiyaç-istek ayrımını yapabilmeleri için hazırlanan rol oynama etkinliğinde öğrencilerin hepsi etkinlikteki görevlerini tamamlamada zorlanmadılar. “olmasaydı ne olurdu?” etkinliğinde gruplara; internet, kapı zili, cep telefonu, buzdolabı, kalem olmasaydı ne olurdu? Soruları soruldu. Her grubun soruları kendi ortak düşüncelerine göre yorumlamaları ve bir günlerinin nasıl geçebileceğini kurgulamaları görevlerini tamamlamada zorlanmadılar.
	Görevleri yerine getirmeme	2	Öğrenciler sınıf içinde evlerinin bulunduğu yerin krokisini çizimi ve evlerinde bulunan kaynakları (doğalgaz, elektrik, su) ne kadar verimli kullandıklarını belirlemek için evlerine gelen faturaları inceleme etkinliklerinde görevlerini tamamlamakta zorlandılar. Kroki çizimi etkinliğinde öğrencilerin azının çizimleri özensiz ve karışık. Renklendirmeler yetersiz ve yapmaya isteksizlerdi. Bunun yanında öğrencilerin çoğu çizimlerini özenle yaparak boya kalemleri ile renklendirdiler. Ayrıca fatura inceleme etkinliğinde öğrencilerin azı fatura getirmeyi unuttuğu için sürece dahil olmadı. Bu öğrenciler daha çok faturaları karşılaştırma sonrasında yüksek faturaya sahip öğrencilere tasarruf yapmaları için önerilerde bulundular.

Tablo 7 (Devam) Sorumluluk Alma Ölçeğine Yönelik Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

Zamanında Bitirme	Verilen görevleri zamanında tamamlama	6	Kartal: “Su tasarrufu yapmak için diş fırçalarken suyu kapatmalıyız, gereksiz yere de suyu israf etmemeliyiz.” Lale: “Elektrik tasarrufu için tasarruflu ampuller kullanmalıyız, kullanmadığımız cihazları da kapatmalıyız. Sadece evde değil okulda da eğer akıllı tahtayı kullanmıyorsak kapatmalıyız.” Öğrenciler sınıf dışında derslere zamanında katılma ve ders sürecinde yer alan sorulara verilen süre içerisinde tamamladılar. Sınıf içinde ise; poster oluşturma, fasulye dikimi, bir gününü planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç- istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerini zamanında tamamladılar. Poster oluşturma etkinliğinde öğrenciler gruplar halinde ve iş bölümü yaparak bir ders saatinde etkinliğini tamamladılar. Komşuluk ilişkilerinin anlatımı ve ihtiyaç-istek ayrımını yapabilmek için öğrencilere önceden belirli roller verildi ve sergilemeleri istendi. Rol verilen öğrencilerin hepsi derse hazırlıklı ve istekli geldi. Fasulye dikimi etkinliğinde her öğrenci istekle adımları takip ederek ve arkadaşlarını bekleyerek dikimini gerçekleştirdi. Süreç sonunda herkes dikimi gerçekleştirmişti. Olmasaydı ne olurdu? Etkinliğinde her grup düşüncelerini ve bir günlerini kurgulama görevlerini zamanında tamamladılar. Şahin: “Etkinlik ilgi çekiciydi. Telefon olmasaydı bir günümüzün nasıl sürede öğrencilerin hepsi istekle cevaplamalarını bitirdi. Sınıf içinde ise “olmasaydı ne olurdu?” etkinliğinde internet, kapı zili, cep telefonu, buzdolabı, kalem olmasaydı ne olurdu? Sorularına öğrencilerin hepsi zamanında cevap verdiler. Grup içerisinde öğrenciler kendi aralarında da sorulan soruları tartışarak cevaplarını zamanında belirlediler.
Tertipli Olma	Temiz ve düzenli çalışma	5	Öğrenciler evinin bulunduğu yerin krokisini çizme, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini belirleyen rol oynama etkinliklerinde temiz ve düzenli çalıştılar. Özellikle rol oynama etkinliklerinde öğrenciler sınıfın hazırlanması ve etkinlik bitiminde sınıfın toplanmasına yardım ettiler
	Temiz ve düzenli çalışmama	3	Sınıf içinde yapılan etkinlikler sonucunda çıkan çöplerde öğrencilerden azı dikkatsiz davrandı ve yerlerde artık kağıtlar bulunmaktaydı. Özellikle poster, fatura inceleme ve fasulye ekimi etkinliklerinde öğrencilerin temiz çalışması için öğretmenin “çöpleri toplamaları gerektiği” şeklinde sözlü uyarısına gerek duyuldu. Poster etkinliğinde grupların sıralarının altında kestiği resimlerin çöpleri yerlerdeydi. Fasulye etkinliğinde fasulyelerini ve pamuklarını yere düşüren, toplamayan öğrenciler bulunuyordu. Fatura inceleme etkinliğinde ise zil çaldığında faturalar yerlerdeydi ve getiren öğrenciler buna dikkat etmedi.
Yanlışını Kabul Etme	Sorulardaki hatasını kabul etme ve düzeltme	8	Sınıf dışı öğretim sürecinde konu anlatımı videosu sonunda boşluk doldurma, eşleştirme gibi sorular bulunmaktaydı. Krokide yer bulma sorularında bazı öğrenciler okulun yerini verilen tarife göre yanlış söyledi. Berk’in bir gününü planlama etkinliğinde karışık olan verilen işleri uygun sıraya düzenlemede hata yapan öğrenciler bulunmaktaydı. Bu sorularda hata yapan öğrenciler öğretmenin yönlendirmesi ile hatalarını kabul edip düzelttiler.

Tablo 7 (Devam) Sorumluluk Alma Ölçeğine Yönelik Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

Sonuçları üstlenme	Etkinliklerde ki hatasını kabul etme ve düzeltme	8	Sınıf içi etkinlikler esnasında yanlış yapan öğrenciler öğretmenin ve diğer öğrencilerin dönütleri doğrultusunda hatalarını kabul ettiler. Fasulye etkinliğinde fasulyenin altına önce pamuk konulması gerekirken öğrencilerden bazıları fasulyeleri önce koymuştu. İhtiyaç-istek alışverişi etkinliğinde öğrencilerden bazıları ihtiyaç ve isteklerini birbirine karıştırdılar. Kroki çizimi etkinliğinde öğrencilerden azının çizimleri anlaşılabilir ve karışıktı.
	Verilen ek ödevleri yapma	8	İnternete bağlanma problemi, isteksizlik gibi nedenlerden dolayı uzaktan eğitim sürecine katılamayan öğrenciler bulunmaktaydı. Bu öğrencilerden işlenen konu ile ilgili ders kitaplarının ilgili bölümlerini okumaları ve devamında yer alan etkinlikleri yapmaları istendi.
	Yanlış sonuçları kabullenme	8	Hem sınıf içi hem de sınıf dışı süreçlerde öğrenciler sorulan soruları yanlış yaptıklarında yanlışlarını kabullendiler. Kroki çizimi sırasında öğrencilerden bazıları karışık ve anlaşılmayan şekiller çizerek evlerinin bulunduğu yeri belirtmeye çalıştı. Çalışmaları anlamsız oldu. Bu sebeple kroki çiziminde geometrik şekillerin kullanımının krokiyi daha anlaşılır hale getirdiği hakkında konuşuldu. Sınıfta krokisini anlaşılır ve güzel yapan öğrencilerin çalışmaları arkadaşlarına örnek olarak gösterildi. Krokiler arasındaki farklar hakkında konuşuldu.

Tablo 7 incelendiğinde görevini yerine getirme davranışında görevini yerine getirme (6) ve görevini yerine getiremeyen (2) öğrenciler bulunmaktadır. Öğrenciler sınıf dışında; derse katılma ve sorulan soruları cevaplamada; sınıf içinde ise poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, etkinliklerini tamamlamada ve grup oluşturabilme, grup içerisinde iş bölümü yapma, gruplar arası ve grup içinde yardımlaşma gereken zamanlarda zorlanmadan görevlerini yerine getirmişlerdir. Geri kalan kroki çizimi ve fatura inceleme etkinliklerinde öğrenciler; fatura getirmeyi unutmaları ve kroki çizerken özensiz ve karışık yapmaları sebebiyle görevlerini tamamlamada zorlanmışlardır.

Zamanında bitirme davranışında verilen görevleri zamanında tamamlama (6), verilen görevleri zamanında tamamlayamama (2) ve sorulan soruları zamanında cevaplayan (8) öğrenciler bulunmaktadır. Öğrenciler sınıf dışında; derslere zamanında katılma ve ders sürecinde yer alan sorulara verilen süre içerisinde tamamlamışlardır. Sınıf içinde ise; poster oluşturma, fasulye dikimi, bir gününü planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç- istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerini zamanında tamamlamışlardır (6). Kroki çizimi ve fatura inceleme etkinliklerinde öğrenciler verilen görevleri zamanında tamamlayamamışlardır (2). Örneğin; kroki

çizimi etkinliğinde öğrencilerin azı evlerinin etrafında olan yerleri anımsamakta ve bunu kağıda dökmekte zorlanmışlar, etkinliğin düşünme aşaması uzun sürmüştür.

Tertipli olma davranışında öğrencilerin çoğunluğu temiz ve düzenli çalışmıştır (5). Örneğin; rol oynama etkinliklerinde öğrenciler sınıfın hazırlanması ve etkinlik bitiminde sınıfın toplanmasına yardım etmişlerdir. Öğrencilerin azınlığı etkinliklerde temiz ve düzenli çalışmamışlardır (3). Özellikle poster, fatura inceleme ve fasulye ekimi etkinliklerinin bitiminde yerlerde çöpler bırakılmıştır.

Yanlışını kabul etme davranışında öğrencilerin tamamı sorulardaki hatasını kabul etme ve düzeltme (8), etkinliklerdeki hatasını kabul etme ve düzeltme (8) davranışlarını sergilemiştir. Örneğin; Sınıf dışı öğretim sürecinde krokide yer bulma sorularında okulun yerini verilen tarife göre bulma ve Berk'in bir gününü planlama etkinliğinde karışık olan verilen işleri uygun sıraya düzenlemede hata yapan öğrenciler bulunmaktaydı. Sınıf içi etkinlikler esnasında ise; yanlış yapan öğrenciler öğretmenin ve diğer öğrencilerin dönütleri doğrultusunda hatalarını kabul ettiler. Örneğin; İhtiyaç-istek alışverişi etkinliğinde öğrencilerden bazıları ihtiyaç ve isteklerini birbirine karıştırmışlardı.

Sonuçları üstlenme davranışında verilen ek ödevleri yapma (8) ve yanlış sonuçları kabullenme (8) davranışlarını aynı oranda sergilemişlerdir. Uzaktan eğitim sürecine katılamayan öğrencilere işlenen konu ile ilgili ders kitaplarının ilgili bölümlerini okumaları ve devamında yer alan etkinlikleri yapmaları istenmiştir. Ayrıca hem sınıf içi hem de sınıf dışı süreçlerde öğrenciler sorulan soruları yanlış yaptıklarında yanlışlarını kabullenmişlerdir. Örneğin; kroki çizimi sırasında öğrencilerden bazıları karışık ve anlaşılmayan şekiller çizerek evlerinin bulunduğu yeri belirtmeye çalışmıştır.

2.9.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma becerisinin cinsiyet değişkeni üzerine etkisi nedir?” alt problemine yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bulgular sorumluluk alma ölçeğinden elde edilmiştir.

Tablo 8. Kız ve Erkek Öğrencilerin Sorumluluk Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımsız t-testi Sonuçları

Testler	Cinsiyet	Ortalama	N	Std. Sapma	Sd	t	p
Ön test	Erkek	61,81	16	6,09	29	-1.46	.155
	Kız	64,93	15	5,77			
Son test	Erkek	61,56	16	9,08	29	-1.85	.074
	Kız	66,53	15	5,19			

Tablo 8 incelendiğinde kız ve erkek öğrencilerin ön test ve son test sonuçları karşılaştırıldığında t-testi sonuçlarına göre uygulama öncesi ve sonrası grupların başarıları arasında anlamlı bir fark görülmemektedir ($t_{29\text{ön}}=-1.46$; $p>0,05$ ve $t_{29\text{son}}=-1.85$; $p>0,05$). Kız ve erkek öğrencilerin uygulama ön test ve son test puan ortalamalarına bakıldığında ise ($X_{\text{önkız}}=64,93$; $X_{\text{önerkek}}=61,81$ ve $X_{\text{sonkız}}=66,53$; $X_{\text{sonerkek}}=61,56$) iki grubun başarılarının birbirine yakın olduğu fakat kızların ortalamalarının erkeklerden biraz fazla olduğu fark edilmektedir.

Tablo 9. Erkek Öğrencilerin Sorumluluk Ölçeği Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı t-testi Sonuçları

Testler	Ortalama	N	Std. Sapma	Sd	t	p
ErkekÖnTest	61,81	16	6,09	15	.138	.892
ErkekSonTest	61,56		9,08			

Tablo 9 incelendiğinde ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulaması sonucunda erkek öğrencilerin sorumluluk alma becerilerinde anlamlı bir artışın olmadığı görülmüştür ($t_{15}= .138$; $p>0,05$). Erkek öğrencilerin SÖ ön test ve son test toplam puan ortalamalarına bakıldığında birbirine yakın değerlere sahip olduğu tespit edilmiştir ($X_{\text{ön}}=61,81$ ve $X_{\text{son}}=61,56$).

Tablo 10. Kız Öğrencilerin Sorumluluk Ölçeği Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı t-testi Sonuçları

Testler	Ortalama	N	Std. Sapma	Sd	t	p
KızÖnTest	64,93	15	5,77	14	-.989	.339
KızSonTest	66,53		5,19			

Tablo 10 incelendiğinde ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulaması sonucunda kız öğrencilerin sorumluluk alma becerilerinde anlamlı bir artışın olmadığı görülmüştür ($t_{14} = -.989$; $p > 0,05$). Kız öğrencilerin SÖ ön test ve son test toplam puan ortalamalarına bakıldığında birbirine yakın değerlere sahip olduğu tespit edilmiştir ($X_{ön} = 64,93$ ve $X_{son} = 66,53$).

Tablo 11. Sorumluluk Alma Ölçeğine Yönelik Kız ve Erkek Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

Yarı yapılandırılmış görüşme			
Temalar		f	Açıklama
Görevini yerine getirme	E r görevleri yerine getirme	7	Sınıf içinde erkek öğrencilerin çoğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, kroki çizimi, olmasaydı ne olurdu? İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerindeki görevlerini yerine getirdi. Rol oynama etkinliklerinde sıraların düzenlenmesi, malzemelerin hazırlanması ve sıraların toparlanması erkek öğrenciler tarafından yapıldı.
	Görevleri yerine getirmeme	1	Fatura inceleme etkinliğinde Yunus, Tilki, Aslan ve Kartal fatura getirmeyi unuttuklarından görevlerini yerine getirmekte zorlandılar. Bu öğrenciler faturaları karşılaştırma sırasında yüksek faturaya sahip öğrencilere tasarruf yapmaları için önerilerde bulunmuşlardır. Kartal; “Su tasarrufu yapmak için diş fırçalarken suyun kapatılmalı ve gereksiz yere de suyu israf etmemeliyiz.”
	K 1 z görevleri yerine getirme	7	Kız öğrencilerin çoğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, fatura inceleme, olmasaydı ne olurdu? İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerindeki görevlerini yerine getirdi. Komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliğinde kız öğrenciler verilen rolleri eksiksiz ve güzel bir şekilde sergilediler. Fasulye dikimi etkinliğinde eksik malzeme getiren ya da etkinliği yanlış gerçekleştiren bir kız öğrenci bulunmamakta idi.
Zamanın da Bitirme	Görevleri yerine getirmeme	1	Kroki çizimi etkinliği sırasında sadece Papatya başta krokisini çizerken sonrasında yapmak istemedi ve yarıda bıraktı. Neden çizmediği öğretmen tarafından sorulduğunda “Evimin etrafında sadece binalar var, oturduğum sokağın ismini hatırlamıyorum. Bu yüzden çizmek istemiyorum.” Dedi. Öğretmen hatırladığı kadar çizmesini, binaların ve kendi evinin büyüklüklerini düşünerek çizebileceğini böylelikle çizimine farklılık da katabileceğini söyledi. Papatya yapmak istemediğini belirtti.
	K 1 z Verilen görevleri zamanında tamamlama	7	Kız öğrencilerin çoğunluğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, fatura inceleme, olmasaydı ne olurdu? İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerindeki görevlerini zamanında yerine getirdi. Fasulye dikimi etkinliğinde geç kalan kız öğrenci bulunmamaktaydı. Hatta Sümbül, Zambak ve Nilüfer dikimlerini erken bitirdiklerinden diğer erkek öğrencilere de yardım ettiler.

Tablo 11 (Devam) Sorumluluk Alma Ölçeğine Yönelik Kız ve Erkek Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

		Verilen görevleri zamanında tamamlayamama	1	Papatya kroki çizimi etkinliğini yapmak istemedi. Öğretmen nedenini sorduğunda “Evimin etrafında sadece binalar var, oturduğum sokağın ismini hatırlamıyorum. Bu yüzden çizmek istemiyorum.” Dedi. Öğretmen hatırladığı kadar çizmesini, binaların ve kendi evinin büyüklüklerini düşünerek çizebileceğini böylelikle çizimine farklılık da katabileceğini söyledi. Papatya yapmak istemediğini belirtti.
	Erkek	Verilen görevleri zamanında tamamlama	7	Erkek öğrencilerin çoğunluğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, kroki çizimi, olmasaydı ne olurdu? İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerindeki görevlerini zamanında yerine getirdi. Fasulye dikimi etkinliğinde Kurt erken bitirdiğinden diğer öğrencilere de yardım etti. İhtiyaç- istekleri anlatan rol oynama etkinliğinde erkek öğrencilerin çoğunluğu rollerine iyi hazırlanmışlardı ve güzel bir oyunculuk çıkardılar.
		Verilen görevleri zamanında tamamlayamama	1	Fatura inceleme etkinliğinde Yunus, Tilki, Aslan ve Zürafa fatura getirmeyi unuttuklarından görevlerini yerine zamanında getirmediler.
Tertipli Olma	Erkek	Temiz ve düzenli çalışma	6	Erkek öğrencilerin çoğu bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, kroki çizimi, fasulye ekimi, İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerinde tertipli ve düzenliydi. İhtiyaç- istek ayrımını yapmak için hazırlanan rol oynama etkinliğinde erkek öğrenciler kullanılan materyalleri düzenli bir şekilde etkinlik bitiminde topladı.
		Temiz ve düzenli çalışmama	2	Aslan ve Kaplan fatura inceleme ve poster etkinliğini yaparken dağınıktı ve yere düşen çöpleri toplamadı. Toplamaları için öğretmenin sözlü uyarısına gerek duyuldu.
	Kız	Temiz ve düzenli çalışma	7	Kız öğrencilerin çoğu bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, kroki çizimi, fatura inceleme, İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerinde tertipli ve düzenliydi. Bir gününü planlama etkinliğinde kızlar defterini güzel bir şekilde kullanarak ve renkli kalemelerini de kullanarak güzel bir plan oluşturdular.
		Temiz ve düzenli çalışmama	1	Papatya fasulye dikimi etkinliği sırasında yere düşen fazla fasulyelerini ve pamuklarını toplamadı. Toplaması için öğretmenin sözlü uyarısına gerek duyuldu.
Yanlışını Kabul Etme	Erkek	Sorulardaki hatasını kabul etme ve düzeltme	8	Erkek öğrenciler sorulardaki hatasını kabul edip düzelttiler. Sınıf dışında krokide yer bulma sorularında erkek öğrencilerin azı okulun yerini verilen tarife göre yanlış söyledi.
		Etkinliklerdeki hatasını kabul etme ve düzeltme	8	Erkek öğrenciler etkinliklerde yaptıkları yanlışları kabul edip düzelttiler. Berk’in bir gününü planlama etkinliğinde karışık olan verilen işleri uygun sıraya düzenlemede hata yapan öğrenciler bulunmaktaydı. Sınıf içinde ise kroki çizimi etkinliğinde erkek öğrencilerden azının çizimleri anlaşılmas ve karışık.

Tablo 11 (Devam) Sorumluluk Alma Ölçeğine Yönelik Kız ve Erkek Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

Sonuçları üstlenme	K 1 z	Sorulardaki hatasını kabul etme ve düzeltme	8	Kız öğrenciler sorularda yaptıkları hatalarını kabul edip düzelttiler. Sınıf dışında krokide yer bulma sorularında kız öğrencilerin azı okulun yerini verilen tarife göre yanlış söyledi.
		Etkinliklerde ki hatasını kabul etme ve düzeltme	8	Kız öğrenciler etkinliklerde yaptıkları yanlışları kabul edip düzelttiler. Berk'in bir gününü planlama etkinliğinde karışık olan verilen işleri uygun sıraya düzenlemede hata yapan öğrenciler bulunmaktaydı. Sınıf içinde ise öğrencilerden azı ihtiyaç- istek rol oynama etkinliğinde istek ve ihtiyaçları karıştırdılar.
	E r k e k	Verilen ek ödevleri yapma	8	Erkek öğrencilerden azı isteksizlik nedeniyle uzaktan bağlantı yolu ile gerçekleştirilecek sınıf dışı derslere katılmadı. Bunun üzerine öğretmen derse katılmayan erkek öğrencilere ders kitaplarının ilgili bölümlerini okumalarını ve devamında yer alan etkinlikleri yapmalarını istedi.
		Yanlış sonuçları kabullenme	8	Erkek öğrenciler yaptıkları yanlışların ve davranışlarının sonuçlarını kabullendiler. Sınıf içinde kroki çizimi etkinliğinde erkek öğrencilerinin azının çizimleri özensiz ve karışık.
	K 1 z	Verilen ek ödevleri yapma	8	Kız öğrencilerden azı bağlantı problemi nedeniyle uzaktan bağlantı yolu ile gerçekleştirilecek sınıf dışı derslere katılmadı. Bunun üzerine öğretmen derse katılmayan kız öğrencilere ders kitaplarının ilgili bölümlerini okumalarını ve devamında yer alan etkinlikleri yapmalarını istedi.
		Yanlış sonuçları kabullenme	8	Kız öğrenciler yaptıkları yanlışların ve davranışlarının sonuçlarını kabullendiler. Sınıf içinde kroki çizimi etkinliğinde kız öğrencilerden azı şekillerinin karışık ve güzel durmadığını belirtti. Öğretmen daha güzel ve anlaşılır çizim için çizimleri gerçekleştirmeden yapabilecekleri geometrik şekilleri seçmeleri gerektiğini söyledi.

Tablo 11 incelendiğinde görevini yerine getirme davranışında erkek (7) ve kızların (7) bu davranışı aynı sıklıkta yaptığı görülmektedir. Erkek ve kız öğrencilerin çoğunluğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu? İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerindeki görevlerini yerine getirmiştir. Rol oynama etkinliklerinde sıraların düzenlenmesi, malzemelerin hazırlanması ve sıraların toparlanması erkek öğrenciler tarafından yapılmıştır. Erkek öğrencilerden görevini yerine getirme davranışında fatura inceleme etkinliğinde (1) fatura getirmeyi unutan öğrenciler bulunmaktadır. Komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliğinde kız öğrenciler verilen rolleri eksiksiz ve güzel bir şekilde sergilemişlerdir. Kız öğrencilerden görevini yerine getirme davranışında kroki çizimi etkinliğinde (1) çizimini beğenmeyip yarıda bırakan bir kız öğrenci bulunmaktadır.

Zamanında bitime davranışında erkek (7) ve kızların (7) bu davranışı aynı sıklıkta yaptığı görülmektedir. Kız ve erkek öğrencilerin çoğunluğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu? İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerindeki görevlerini zamanında yerine getirmişlerdir. Fasulye dikimi etkinliğinde geç kalan kız ve erkek öğrenci bulunmamaktadır. Kız ve erkek öğrencilerin azınlığı etkinliği erken bitirerek diğer öğrencilere de yardım ettikleri görülmektedir. Zamanında bitirme davranışında kız öğrencilerden kroki çizimi etkinliğinde (1) ve erkek öğrencilerden fatura inceleme etkinliğinde (1) devam etmek istemeyen öğrenciler bulunmaktadır. Bu sebeple görevlerini zamanında bitirmekte zorlanmışlardır.

Tertipli olma davranışında kız öğrencilerin (7) erkek öğrencilerin ise (6) bu davranışı tekrar ettiği görülmektedir. Erkek ve kız öğrencilerin çoğunluğu bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, kroki çizimi, İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerinde tertiplidir. Erkek öğrencilerden azı (2) fatura inceleme ve poster etkinliğini yaparken tertipli olmamıştır. Kız öğrencilerden azı (1) fasulye dikimi etkinliği sırasında tertipli olmamıştır.

Yanlışını kabul etme davranışında erkek (8) ve kız (8) öğrencilerin bu davranışı aynı sıklıkta yaptığı görülmektedir. Erkek öğrenciler Berk'in bir gününü planlama, krokide yer bulma ve çizim yapma sorularında yaptıkları yanlışları kabul edip düzeltmişlerdir. Kız öğrenciler ise ihtiyaç- istek, krokide yer bulma ve Berk'in bir gününü planlama sorularında yaptıkları yanlışları kabul edip düzeltmişlerdir.

Sonuçları üstlenme davranışında erkek (8) ve kız (8) öğrencilerin bu davranışı aynı sıklıkta yaptığı görülmektedir. Erkek ve kız öğrencilerden azı isteksizlik ve bağlantı problemi nedeniyle uzaktan bağlantı yolu ile gerçekleştirilecek sınıf dışı derslere katılmamıştır. Bunun üzerine öğretmen derse katılmayan erkek ve kız öğrencilere ders kitaplarının ilgili bölümlerini okumalarını ve devamında yer alan etkinlikleri yapmalarını istemiştir. Kroki çizimi etkinliğinde hem kız hem de erkek öğrencilerin çizimlerdeki karışıklık sebebi ile öğretmen tarafından çizibildikleri geometrik şekilleri kullanmaları gerektiği belirtilmiştir.

3.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisi nedir?” alt

problemine yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bulgular çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeğinden elde edilmiştir. Öğrencilerin ön test-son test puanları arasında fark olup olmadığını bağımlı örneklem t testi ile test edilmiştir.

Tablo 12. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı T-Testi Sonuçları

Testler	Ortalama	N	Std. Sapma	Sd	T	p
Ön test	14,58	31	4,73	30	-26,38	.001
Son test	19,55		5,50			

Tablo 12 incelendiğinde Ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulaması sonucunda öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde anlamlı bir artışın olduğu görülmüştür ($t_{31} = -26,38$; $p < 0,05$). ÇTKKÖ ön test ve son test toplam puan ortalamalarının yükseldiği görülmektedir ($X_{\text{ön}} = 14,58$ ve $X_{\text{son}} = 19,55$).

Tablo 13. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeğine Yönelik Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

Temalar	Kodlar	f	Açıklamalar
Öğretmene İnternet Üzerinden Soru Sorma	İnternet üzerinden soru sormaktan çekinmeme	8	Sınıf içi ve sınıf dışı ders sırasında anlaşılmayan yerlerde ya da konu hakkında sorusu olan öğrenciler söz hakkı isteyerek sordular. Örneğin sınıf içi derste poster etkinliği sırasında Nergis “Posteri nasıl oluşturacağız? Resimleri nasıl keselim?”. Aynı zamanda Tilki “Fon kartonunu nasıl kullanacağız? Yazılarımızı renkli kalemle mi yazalım? Komşulukla ilgili rol oynama etkinliğinde Lale “Öğretmenim kendimde cümleler söyleyebilir miyim, yoksa role mi bağlı kalmam gerekir? şeklinde sorular sorulmuştur. Sınıf dışında ise olmasaydı ne olurdu? etkinliğinde Kaplan; “Eskiden buzdolabı yokken insanlar yiyeceklerini nereye koyuyorlardı? Nasıl saklıyorlardı?”, kroki çizimi etkinliğinde Papatya; “Kroki ne demek?”, Tilki; “Neden kroki çizmeyi öğreniyoruz? sorularını sormuştur.
	İnternet üzerinden anlamadığı soruları sorabilme	8	Etkinlikler sırasında öğrenciler akıllarına takılan soruları ders süresince grup arkadaşlarına ve öğretmene sordular. Örneğin sınıf dışı ders sırasında Yasemin; “Öğretmenim tasarruf deyince aklıma musluk geliyor. Tasarruf ne demek?”, sınıf içi ders sırasında ise Lale; “Kroki çizerken hep yaptığımız resimler gibi mi çizeceğiz? Ağaçlar, parktaki kaydırak, salıncaklar her şeyi çizecek miyiz? şeklinde sorular sorulmuştur.
Bilgisayar Kullanarak Ödevle İlgili Araştırma Yapabilme	Bilgisayarı kullanarak ders esnasında araştırma yapma	8	Sınıf dışı ders esnasında akıllı cihazlarını kullanarak istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf ne demek ve bu kelimelerin anlamları ve planlı olmanın önemi ile ilgili örnekler araştırmaları istendi. Öğrenciler daha önceden akıllı cihaz kullandıklarından araştırmalarını nasıl yapacaklarını biliyorlardı.

Tablo 13 (Devam) Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeğine Yönelik Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

	Bilgisayarı kullanarak ders sonrasında araştırma yapma	7	Sınıf dışı yapılan ders sonrasında öğrenciler gerekli araştırmaları ve görevlerini yerine getirdiler. Örneğin, aile büyükleri ile “Onların yaşlarındayken nasıl bir hayatları olduğu, sorumluluklarının neler olduğu, neler yapabildikleri, oynadığı oyunlar, günlerini nasıl geçirdikleri” gibi sorular sorarak röportaj yapmaları istendi. “Bilgisayarın, internetin, buzdolabı, fırın ve zillerin bizim için ne gibi önemleri olduğu, olmasalardı nasıl bir hayatımız olabileceğini” araştırmaları ve düşünceleri istendi.
	Bilgisayarı kullanarak ders sonrasında araştırma yapmama	1	Aslan sınıf dışı ders sırasında aile büyükleri ile araştırma yapma görevini yerine getirmede. Aile büyüklerinin köyde olduğunu, sadece hafta sonları köye çıktığı için onlarla konuşamadığını belirtti. Ayrıca evdeki bilgisayarı ablasının ders çalışmak için kullandığını ve araştırmasını yapamadığını söyledi.
Bilgisayar Kullanma Becerilerini Geliştirme	Kullanılan programlara girebilme	8	Öğrenciler uzaktan eğitim için kullandığımız zoom programına nasıl gireceklerini biliyorlardı. Öğretmenin attığı link ile akıllı cihazları sayesinde derse katıldılar.
	Bilgisayarı kullanabilme	8	Akıllı tahta ve akıllı cihazlar aracılığıyla öğretmenin sorduğu istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf ne demek ve bu kelimelerin anlamları ve planlı olmanın önemi gibi sorularda araştırma yapabildiler. Ayrıca komşuluk ilişkilerini rol oynama etkinliğinde öğrenciler rollerine öğretmenin attığı videoyu akıllı cihazlarından açarak evlerinde çalıştılar.
İnterneti Kullanabilme	İnterneti kullanarak istenen bilgilere ulaşabilme	8	Sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde öğrencilere araştırmaları için verilen sorularda öğrencilerin hepsi interneti kullanarak araştırmalarını tamamladılar. Örneğin; ihtiyaç, istek ne demektir? Aralarındaki farklar nelerdir?, görev ve sorumluluk ne demektir? Planlı olmanın önemi nedir?, fasulye ekimi etkinliğinde fasulyelerin büyüme evreleri nasıldır? gibi sorulara tüm öğrenciler internetten araştırarak cevap verdiler.

Tablo 13 incelendiğinde öğretmene internet üzerinden soru sorma davranışında internet üzerinden soru sormaktan çekinmeme (8) ve internet üzerinden anlamadığı soruları sorabilme (8) öğrenciler bulunmaktadır. Sınıf içi ve sınıf dışı ders sırasında anlaşılmayan yerlerde ya da konu hakkında sorusu olan öğrenciler söz hakkı isteyerek sormuşlardır. Örneğin; Sınıf içi süreçte poster çalışmasında ve rol oynama etkinliğinde öğrencilerin istediğinde öğretmene soru sorduğu görülmektedir. Sınıf dışı süreçte olmasaydı ne olurdu etkinliğinde ise öğrencinin soru sormaktan çekinmediği görülmektedir.

Bilgisayar kullanarak ödevle ilgili araştırma yapabilme davranışında bilgisayarı kullanarak ders esnasında araştırma yapma (8) ve bilgisayarı kullanarak ders sonrasında araştırma yapan (7) öğrenciler bulunmaktadır. Öğrenciler sınıf dışı

ders esnasında akıllı cihazlarını kullanarak istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf ne demek ve bu kelimelerin anlamları ve planlı olmanın önemi ile ilgili örnekler araştırmaları istenmiştir. Ayrıca uzaktan bağlantı yolu ile yapılan ders sonrasında verilen araştırma ödevlerini yapmaları istenmiştir. Diğer yandan bilgisayarı kullanarak ders sonrasında araştırma yapmayan (1) öğrenci bulunmaktadır.

Bilgisayar kullanma becerilerini geliştirme davranışında kullanılan programlara girebilme (8) ve bilgisayarı kullanabilme (8) davranışlarının aynı sıklıkta yapıldığı görülmektedir. Öğrenciler uzaktan eğitim için kullandığımız zoom programına nasıl gireceklerini bildiklerinden öğretmenin attığı link ile akıllı cihazları sayesinde derse katılmışlardır. Ayrıca öğrenciler akıllı tahta ve akıllı cihazlar aracılığıyla öğretmenin sorduğu istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf ne demek ve bu kelimelerin anlamları ve planlı olmanın önemi gibi sorularda araştırma yapmışlardır.

İnterneti kullanabilme davranışında interneti kullanarak istenen bilgilere ulaşabilme (8) davranışını öğrencilerin hepsinin sergilediği görülmektedir. Öğrenciler sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde öğrencilere araştırmaları için verilen sorularda öğrencilerin hepsi interneti kullanarak araştırmalarını tamamlamışlardır. Öğretmenin sorduğu sorulara tüm öğrenciler internetten araştırarak cevap vermişlerdir.

3.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisinin cinsiyet değişkeni üzerine etkisi nedir?” alt problemine yönelik bulgulara yer verilmiştir. Bulgular teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeğinden elde edilmiştir.

Tablo 14. Kız ve Erkek Öğrencilerin Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımsız T-Testi Sonuçları

Testler	Cinsiyet	Ortalama	N	Std. Sapma	Sd	T	p
Ön test	Erkek	14,00	16	5,31	29	-.699	.490
	Kız	15,20	15	4,12			
Son test	Erkek	18,75	16	6,33	29	-.829	.414
	Kız	20,40	15	4,53			

Tablo 14 incelendiğinde kız ve erkek öğrencilerin ön test ve son test sonuçları karşılaştırıldığında t-testi sonuçlarına göre uygulama öncesi ve sonrası grupların başarıları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t_{29\text{ön}}=-.699$; $p>0,05$ ve $t_{29\text{son}}=-.829$; $p>0,05$). Kız ve erkek öğrencilerin uygulama ön test ve son test puan ortalamalarına bakıldığında ise ($X_{\text{önkız}}=15,20$; $X_{\text{önerkek}}=14,00$ ve $X_{\text{sonkız}}=20,40$; $X_{\text{sonerkek}}=18,75$) iki grubun başarılarının birbirine yakın olduğu fakat kızların ortalamalarının erkeklerden biraz fazla olduğu fark edilmektedir.

Tablo 15. Erkek Öğrencilerin Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı T-Testi Sonuçları

Testler	Ortalama	N	Std. Sapma	Sd	T	p
ErkekÖnTest	14,00	16	5,31	15	-.15,34	.001
ErkekSonTest	18,75		6,33			

Tablo 15 incelendiğinde ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulaması sonucunda erkek öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde anlamlı bir artışın olduğu görülmüştür ($t_{15}=-.15,34$; $p<0,05$). Erkek öğrencilerin ÇTKKÖ ön test ve son test toplam puan ortalamalarına bakıldığında birbirine yakın değerlere sahip olduğu tespit edilmiştir ($X_{\text{ön}}=14,00$ ve $X_{\text{son}}=18,75$).

Tablo 16. Kız Öğrencilerin Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği Ön Test-Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına Yönelik Bağımlı T-Testi Sonuçları

Testler	Ortalama	N	Std. Sapma	Sd	t	p
KızÖnTest	15,20	15	4,12	14	-26,00	.001
KızSonTest	20,40		4,53			

Tablo 16 incelendiğinde ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulaması sonucunda kız öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde anlamlı artışın olduğu görülmüştür ($t_{14}=-26,00$; $p<0,05$). Kız öğrencilerin ÇTKKÖ ön test ve son test toplam puan ortalamalarına bakıldığında birbirine yakın değerlere sahip olduğu tespit edilmiştir ($X_{\text{ön}}=15,20$ ve $X_{\text{son}}=20,40$).

Tablo 17. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeğine Yönelik Kız ve Erkek Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

Temalar	f	Açıklama
Öğretmene internet üzerinden soru sorma	E İnternet r üzerinden soru k sormaktan e çekinmeme k	8 Erkek öğrenciler sınıf dışı ders sırasında internet üzerinden sorularını sormuşlardır. Örneğin; olmasaydı ne olurdu? etkinliğinde Kaplan; “Eskiden buzdolabı yokken insanlar yiyeceklerini nereye koyuyorlardı? Nasıl saklıyorlardı?”, sorularını sormuştur. Ayrıca Aslan ve Kurt sınıf dışı ders öncesi whatsapp yolu ile dersin saati ve günü ile ilgili de sorularını iletmıştır.
	İnternet üzerinden anlamadığı soruları sorabilme	8 Erkek öğrenciler sınıf dışı ders sırasında internet üzerinden anlamadığı sorularını sormuşlardır. Örneğin; Tilki; “Neden kroki çizmeyi öğreniyoruz? sorularını sormuştur.
	K İnternet 1 r üzerinden soru z sormaktan çekinmeme	8 Kız öğrenciler sınıf dışı ders sırasında etkinlikler hakkında sorularını sormuşlardır. Örneğin; kroki çizimi etkinliğinde Papatya; “Kroki ne demek?”, fasulye dikimi etkinliğinde Nergis; bardağa ilk fasulyelerimi koyup üzerine pamukları koysam olur mu ? gibi sorularını sormuştur.
	İnternet üzerinden anlamadığı soruları sorabilme	8 Kız öğrenciler sınıf dışı ders sırasında etkinlikler hakkında anlamadığı sorularını sormuşlardır. Örneğin; fatura inceleme etkinliğinde Yasemin; tasarruf ne demek? gibi sorularını sormuştur.
Bilgisayarı kullanarak ödevle ilgili araştırma yapabilme	E Bilgisayarı r kullanarak k ders esnasında e araştırma yapma k	7 Sınıf dışı ders sırasında öğrencilerden istek, ihtiyaç, tasarruf kelimelerinin anlamları ve planlı olmanın önemi ile ilgili örnekler araştırmaları istendi. Erkek öğrenciler bilgisayarlarını kullanarak araştırmalarını yaptı.
	Bilgisayarı kullanarak ders sonrasında araştırma yapmama	1 Sınıf dışı ders sonrasında öğrencilere araştırmaları için görevler verildi. Örneğin; Bilgisayarın, internetin, buzdolabı, fırın ve zillerin bizim için ne gibi önemleri olduğu, olmasalardı nasıl bir hayatımız olabileceğini ve eskiden insanların bu icatlar olmadan nasıl yaşadıklarını” araştırmaları ve düşünmeleri istendi. Erkek öğrencilerden Aslan bu görevi ablasının bilgisayarı kullanmasından dolayı yapamadığını söyledi.
	K Bilgisayarı 1 r kullanarak z ders esnasında araştırma yapma	8 Sınıf dışı ders sırasında ve sonrasında verilen görevleri kız öğrencilerin hepsi tamamladı. Örneğin; Bilgisayarın, internetin, buzdolabı, fırın ve zillerin bizim için ne gibi önemleri olduğu, olmasalardı nasıl bir hayatımız olabileceğini ve eskiden insanların bu icatlar olmadan nasıl yaşadıklarını” araştırmaları ve düşünmeleri istendi.
Bilgisayarı kullanma becerilerini geliştirme	E Kullanılan r programlara k girebilme e k	8 Sınıf dışı ders için kullanılan zoom programı daha önce kullanıldığından erkek öğrenciler girebildi.
	Bilgisayarı kullanabilme	8 Erkek öğrenciler araştırmaları için verilen istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf kelimelerinin anlamlarını ve planlı olmanın önemi sorularında araştırmalarını yapabildiler.

Tablo 17 (Devam) Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeğine Yönelik Kız ve Erkek Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Gözlem Sonuçlarından Elde Edilen Bulgular

	K	Kullanılan	8	Kız öğrenciler sınıf dışı ders için kullanılan zoom programı daha önce kullanıldığından kız öğrenciler de girebildi.
	1	programlara		
	z	girebilme		
		Bilgisayarı	8	Kız öğrencilere araştırmaları için verilen istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf kelimelerinin anlamlarını ve planlı olmanın önemi sorularında araştırmalarını yapabildiler.
		kullanabilme		
İnterneti	E	İnterneti	8	Sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde öğrencilere araştırmaları için verilen sorularda öğrenciler interneti kullanarak araştırmalarını tamamladılar. Örneğin; ihtiyaç, istek ne demektir? Aralarındaki farklar nelerdir?, görev ve sorumluluk ne demektir? Planlı olmanın önemi nedir?, fasulye ekimi etkinliğinde fasulyelerin büyüme evreleri nasıldır? gibi sorulara tüm öğrenciler internetten araştırarak cevap verdiler.
kullanabilme	r	kullanarak		
	k	istenen		
	e	bilgilere		
	k	ulaşabilme		
	K	İnterneti	8	Sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde öğrencilere araştırmaları için verilen sorularda öğrenciler interneti kullanarak araştırmalarını tamamladılar. Örneğin; ihtiyaç, istek ne demektir? Aralarındaki farklar nelerdir?, görev ve sorumluluk ne demektir? Planlı olmanın önemi nedir?, fasulye ekimi etkinliğinde fasulyelerin büyüme evreleri nasıldır? gibi sorulara öğrenciler internetten araştırarak cevap verdiler. Gül ve Menekşe akıllı tahtada interneti kullanırken biraz zorlansalar da ileriki haftalarda öğrendiler.
	1	kullanarak		
	z	istenen		
		bilgilere		
		ulaşabilme		

Tablo 17 incelendiğinde öğretmene internet üzerinden soru sorma davranışında erkek (8) ve kız öğrencilerin (8) bu davranışı aynı sıklıkta yaptığı görülmektedir. Erkek öğrencilerin olmasaydı ne olurdu etkinliğinde “Eskiden buzdolabı yokken insanlar yiyeceklerini nereye koyuyorlardı? Nasıl saklıyorlardı?”, kroki çizimi etkinliğinde “Neden kroki çizmeyi öğreniyoruz?” şeklinde sorular sormuşlardır. Kız öğrenciler ise kroki çizimi etkinliğinde “Kroki ne demek?”, fasulye dikimi etkinliğinde “Bardağa ilk fasulyelerimi koyup üzerine pamukları koysam olur mu?, fatura inceleme etkinliğinde “Tasarruf ne demek?” gibi sorular sorduğu görülmektedir.

Bilgisayarı kullanarak ödevle ilgili araştırma yapabilme davranışında sınıf dışı ders sonrasında bilgisayarın, internetin, buzdolabı, fırın ve zillerin bizim için ne gibi önemleri olduğu, olmasalardı nasıl bir hayatımız olabileceğini ve eskiden insanların bu icatlar olmadan nasıl yaşadıklarını araştırmalarının istendiği görev erkek öğrencilerin çoğunluğu tarafından yapılırken (7), kız öğrencilerin hepsi tarafından yapılmıştır (8). Sınıf dışı ders sonrasında verilen görevin erkek öğrencilerin biri tarafından yapılmadığı görülmektedir (1).

Bilgisayarı kullanma becerilerini geliştirme davranışında bu davranışı erkek (8) ve kız (8) öğrencilerin aynı sıklıkta gerçekleştirdiği görülmektedir. Sınıf dışı ders sırasında kullanılan zoom uygulamasına erkek ve kız öğrencilerin girebilmiştir. Ayrıca ders sırasında araştırmaları istenen istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf kelimelerinin anlamlarını ve planlı olmanın önemi ile ilgili araştırmalarını yapmışlardır.

İnterneti kullanabilme davranışında kız (8) ve erkek (8) öğrenciler davranışlarını sergilemiştir. Sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde öğrencilere araştırmaları için verilen sorularda öğrenciler interneti kullanarak araştırmalarını tamamlamışlardır. Örneğin; ihtiyaç, istek ne demektir? Aralarındaki farklar nelerdir?, görev ve sorumluluk ne demektir? Planlı olmanın önemi nedir?, fasulye ekimi etkinliğinde fasulyelerin büyüme evreleri nasıldır? gibi sorulara öğrenciler internetten araştırarak cevap vermişlerdir.

3. TARTIŞMA VE SONUÇ

Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisini ortaya çıkarmak amacıyla düzenlenmiş bu araştırmanın önceki bölümlerinde, çalışmada ele alınan genel problemin ve alt problemlerin çözümüne yönelik yapılan çalışmalar sunulmuştur. Bulguların birbirleriyle ilişkilendirilmesi, konuyla ilgili yapılmış diğer çalışmalardan elde edilen bulgularla karşılaştırılması ve araştırmanın alt problemlerinin çözümüne ne derece ulaşıldığının irdelenmesi bu bölümde yapılmıştır. Araştırmada bulguların irdelenmesi; her alt probleme yönelik olarak alt başlıklar halinde sunulmuştur.

3.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Çalışmanın bu kısmında “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma becerisi üzerine etkisi nedir?” alt problemine yönelik sorumluluk ölçeğinden ve yarı yapılandırılmış gözlem sonuçlarından elde edilen bulguların literatür ışığında tartışılmasına yer verilmiştir.

Ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulama öncesi yapılan ön test ve uygulama sonrası yapılan son test arasındaki sorumluluk ölçeği puanları incelendiğinde anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir ($p>.05$). Sorumluluk ölçeğinde öğrencilerin aldıkları puanların ortalamalarının ($X_{\text{ön}}=63,32$ ve $X_{\text{son}}=63,96$) yüksek ve ölçekten alınması gereken toplam puana ($X_{\text{toplam}}=72$) yakın olduğu görülmektedir. Bu sebeple test sonuçlarına göre öğrencilerin uygulama öncesinde de sorumluluk sahibi olduğu düşünülebilir. Diğer taraftan yarı yapılandırılmış gözlem sonuçlarına bakıldığında ise ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi etkinliklerinin uygulama süreci boyunca öğrenme sorumluluğunu geliştirdiği görülmüştür.

Öğrenme sorumluluğu becerisinin bir alt becerisi olan görevi yerine getirme davranışında 8 etkinlik boyunca öğrencilerin çoğunluğu görevini yerine getirirken sadece iki etkinlikte öğrencilerin bir kısmı bu davranışı sergilememiştir. Öğrenciler sınıf dışında; derse katılma ve sorulan soruları cevaplamada; sınıf içinde ise poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç- istek

ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerini tamamlamada ve grup oluşturabilme, grup içerisinde iş bölümü yapma, gruplar arası ve grup içinde yardımlaşma gereken zamanlarda zorlanmadan görevlerini yerine getirmişlerdir. Örnek olarak ihtiyaç- istek ilişkisini anlatan rol oynama etkinliğinde; sınıf içi süreçte öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmeleri varsa onları tespit edebilmek için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde bulunan eğitsel aktivite testleri öğrenciler ile birlikte yapılmıştır. Filiz ve Kurt (2015) çalışmalarında sınıf dışında yapılan derslerin sınıf içine gelindiğinde soru-cevaplar kullanılarak öğrencilere hatırlatılması ve öğrendikleri bilgileri gözden geçirme fırsatı sunulması gerektiğini belirtmişlerdir.

Ardından ihtiyaç- istek ilişkisini anlatan rol oynama etkinliğine geçilmiş, öğrencilere bakkal, manav, oyuncakçı, pastaneci ve müşteri rolleri verilmiştir. Bu mağaza sahipleri müşterilere ürünlerini satmak için akıllarını çelmeye çalışmış, müşteri rolündeki öğrenciler ise sepetlerinde bulunan belli miktar para ile ihtiyaçları doğrultusunda alışveriş yapmaya çalışmıştır. Her öğrencinin alışverişi bitiminde tüm sınıf ile birlikte aldıkları ürünler tek tek incelenmiştir. Hangilerinin ihtiyaç hangilerinin istek doğrultusunda alınan ürünler olduğuna karar verilmiştir. Sınıf dışı süreçte ise; uzaktan bağlantı yolu ile öğrencilere okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video izletilmiş, devamında yer alan değerlendirme soruları yapılmıştır. Öğrencilerin verilen görevleri isteyerek ve eğlenerek yaptıkları gözlemlenmiştir. Bu durumun sebebi öğrencilerin sınıf dışında kendi başlarına ve hızlarında konuları öğrenerek sınıf içine bilgiyi öğrenmiş olarak gelmeleri ve sınıf içi süreçte kullanılan etkinliklerin öğrencilerin zevk alacağı etkileşimli etkinlikler olmaları, kullanılan materyallerin birden fazla duyuya hitap etmesi, ters yüz eğitim modelinin tüm öğrencilere yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı sunması olabilir (Şahin, 2020).

Geri kalan kroki çizimi ve fatura inceleme etkinliklerinde öğrenciler; fatura getirmeyi unutmaları ve kroki çizerken özensiz ve karışık yapmaları sebebiyle görevlerini yerine getirememişlerdir. Örnek olarak; fatura inceleme etkinliğinde sınıf dışı süreçte öğrencilerle birlikte uzaktan bağlantı ile okulistik sitesindeki konu ile ilgili video izlenmiş, devamında yer alan sorular yapılmıştır. Öğrencilerden sınıf içi derse gelirken evlerine gelen herhangi bir faturayı okula getirmeleri istenmiştir. Sınıf içi derse gelindiğinde ise öğrencilerle birlikte uzaktan bağlantı ile yapılan dersin soru-cevaplar ile tekrarı yapılmış ardından fatura inceleme etkinliğine geçilmiştir. Bu

süreçte öğrencilerden azı fatura getirmeyi unutmuştur. Uzaktan bağlantı ile yapılan ders sırasında ilgisi dağılan ve derse katılmayan öğrencilerin fatura getirmediikleri gözlemlenmiştir. Bu durumun sebebi uzaktan bağlantı yolu ile yapılan derslerin uzunluğu ve internet bağlantısı sorunu ile ilgili olabilir. Critz ve Knight (2013) ters yüz eğitim modeli sırasında video derslerin çok uzun olmaması gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca Görü Doğan (2015) internet bağlantısı probleminin ters yüz eğitim modelinin dezavantajlarından biri olduğunu belirtmiştir.

Fatura getirmeyi unutan öğrenciler daha çok faturaları karşılaştırma sırasında yüksek faturaya sahip öğrencilere tasarruf yapmaları için önerilerde bulunmuşlardır. Örnek olarak Kartal; “Su tasarrufu yapmak için dış fırçalarken suyun kapatılması ve gereksiz yere de suyun israf edilmemesi gerektiğini” ifade etmiştir. Öğrencilerin gerek sınıf içi gerekse sınıf dışı süreçte görevlerini istekle yerine getirdikleri gözlemlenmiştir. Jones (2012) bir lisedeki öğrencilerin derse katılımlarını geliştirmek amacıyla müfredat ve öğretimi incelediği araştırmasında öğrencilerin derse ilgi, heyecan duyması ve dersten keyif alması birbirlerine karşı sorumluluk duygusunu arttıracaklarını, kendilerine verilen görevleri yerine getirmek için motive olacaklarını belirtmiştir. Ayrıca Gündoğan Önderöz (2021) ilkokul öğrencilerinin derse katılımlarının ve öğrenme sorumluluklarının ters yüz eğitim modeli ile geliştirilmesi üzerine yaptığı çalışmada öğrencilerin rol yapma, poster hazırlama, slogan yazma, bulmaca gibi etkinliklerde görevlerini en iyi şekilde tamamlamaya çalıştıklarını gözlemlemiştir.

Zamanında bitirme davranışında öğrencilerin çoğunluğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir gününü planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç- istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerinde görevini zamanında tamamlamıştır. Örnek olarak; Olmasaydı ne olurdu? etkinliğinde sınıf dışında okulistik sitesinde bulunan eskiden kullandığımız aletler ve onlara alternatif olarak üretilen teknolojik ürünlerin arasındaki farklar, hayatımızda olmadıklarında neler yapabileceğimiz hakkındaki video izlenmiştir. Öğrencilerin videoları anlatıma nazaran daha dikkatle ve istekle izledikleri gözlemlenmiştir. Dhandabani ve Sukumaran (2015) ters yüz eğitim modelinde kullanılan görsel olarak zengin içeriğe sahip videoların daha fazla duyuyu harekete geçirerek daha fazla kişiye hitap ettiğini söylemişlerdir. Cabi (2018)’e göre de ters yüz eğitim modelinde sınıf dışında kullanılacak videoların zengin içeriğe sahip

olması gerekmektedir. Ardından konuyu pekiştirmek amacı ile soruları yapılmıştır. Öğrencilere en çok kullandığınız teknolojik ürünün neler olduğu ve olmadığında neler olabileceği hakkında düşünerek sınıf içi derse gelmeleri istenmiştir. Sınıf içi sürece gelindiğinde ise yapılan soru- cevap sonrasında öğrenciler gruplara ayrılmış ve her gruba kapı zili, bilgisayar, fırın, internet, buzdolabı, cep telefonu gibi teknolojik aletler verilmiştir. Her bir grubun verilen teknolojik aletlerin olmadığını düşünerek bir günlerinin nasıl geçebileceğini hayal etmeleri istenmiştir. Gruplar düşüncelerini renkli kağıtlara yazmış ve resimlerle desteklemişlerdir. Süreç bitiminde tüm gruplar zamanında görevlerini tamamlamışlar ve grup içerisinde iş birliği ile etkinliği bitirmişlerdir. Şahin: “Etkinlik ilgi çekiciydi. Telefon olmasaydı bir günümüzün nasıl geçebileceğini düşünmenin güzel olduğunu” ifade etmiştir. Miller (2012)’e göre sınıf içi etkinliklerin tasarımında öğretmenlerin ters yüz eğitim modelinin yanında grupla etkileşimli öğrenme gibi farklı modellerini de kullanması gerekmektedir.

Diğer yandan kroki çizimi ve fatura inceleme etkinliklerinde öğrenciler verilen görevleri zamanında tamamlayamamışlardır. Örnek olarak; kroki çizimi etkinliğinde sınıf dışında okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili video öğrencilere izletilmiştir. Ardından öğrencilere bir kroki gösterilmiş, iyice incelemeleri gerektiği sonrasında bu krokiye göre oluşturulan boşluk doldurma etkinliği yapılacağı söylenmiştir. Öğrenciler krokiyi inceledikten sonra boşluk doldurma etkinliği yapılmıştır. Etkinlikte örnek olarak; “Önceden verilen krokiye göre eczanenin karşısında ne vardı?” şeklinde sorulardan oluşmaktadır. Sınıf içi sürece gelindiğinde yapılan soru-cevaplar sonrasında öğrencilerden evlerinin bulunduğu yerin krokisini çizmeleri istenmiştir. Kroki çizimi etkinliğinde öğrencilerin azı evlerinin etrafında olan yerleri anımsamakta ve bunu kağıda dökmekte zorlanmışlardır. Bu sebeple etkinliğin düşünme aşaması uzun sürmüştür. Örnek olarak Papatya: “Krokiyi çizerken çok zorlandım. Evimin etrafında bulunan yerleri resmederken nasıl yapacağımı bilemedim.” ifadesini kullanmıştır. Bu durumun sebebi olarak öğrencilerin sınıf dışı ders sırasında herhangi bir kroki çizimi yapmamaları, sadece hazır çizilmiş bir kroki üzerinden neyin nerede olduğunu hatırlamaya çalışmaları ve öğrencilere evlerinin krokisinin çizileceğinin önceden söylenmemesinden kaynaklanıyor olabilir. Bu sebeple sınıf içi ve sınıf dışı derslerdeki amaçların örtüşmediği söylenebilir.

Ters yüz eğitim modelinde sınıf dışında kullanılan eğitim platformunun sınıf içindeki ihtiyaçlara yönelik hazırlanmaması öğrenme etkinliğinin azalmasına sebep olmuş olabilir (Miller, 2012). Bunun yanın da hem sınıf içinde hem de sınıf dışında sorulan soruları tüm öğrenciler zamanında cevaplamışlardır. Şahin (2020)' ye göre ters yüz eğitim modelinin öğrenmeyi sınıf dışına taşıması, öğrencilerin internet üzerinden istedikleri ders içeriklerine ve çeşitli ders materyallerine ulaşabilmeleri, bu şekilde sınıf içindeki eğlenceli grup ve bireysel etkinliklere hazır olarak gelmeleri, zorlandıkları ve anlamadıkları yerlerde sınıf arkadaşlarından ve öğretmeninden yardım alabilmeleri, teknoloji destekli olması sebebi ile öğrencilerin derse katılımları artmış ve görevlerini zamanında tamamlamışlardır. Diğer yandan ters yüz eğitim modelinin rahat bir öğrenme ortamı sunması, öğretmen ve öğrenci arasındaki ilişkiyi güçlendirmesi (Avery, Huggan ve Preston, 2018; Brown, 2012; Clark, 2013; İyitoğlu, 2018) ve iş birliğine dayalı çalışma ortamının oluşması (Steen-Utheim ve Foldnes 2018; S trayer, 2012) öğrencilerin verilen görevleri zamanında yapmalarını sağlamış olabilir.

Tertipli olma davranışında öğrencilerin çoğunluğu sınıf içinde yapılan evinin bulunduğu yerin krokisini çizme, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini belirleyen rol oynama etkinliklerinde temiz ve düzenli çalışmışlardır. Örnek olarak; sınıf içinde ihtiyaç-istek rol oynama etkinliğinde pastane, bakkal, oyuncakçı ve manavın hazırlanması, kullanılacak olan malzemenin hazırlanması, sıraların düzeni, süreç bitiminde malzemelerin toplanması, sıraların yerleştirilmesinde öğrenciler yardım etmişlerdir. Öğrencilerin bu süreçte istekli ve aktif oldukları gözlemlenmiştir. Ters yüz eğitim modelinin daha çok uygulamaya dönük bir eğitim içermesi ve öğrencilerin sınıf içerisinde aktif olması öğrencilerin süreç içerisinde tertipli olmasını sağlamış olabilir (Abeysekera ve Dawson, 2014; Kim, Kim, Khera, ve Getman, 2014). Öğrencilerin azınlığı özellikle poster, fatura inceleme ve fasulye ekimi etkinliklerinde temiz ve düzenli çalışmamış, etkinliklerin bitiminde yerlerde çöpler bırakılmıştır. Örnek olarak sınıf içi süreçte fasulye ekimi etkinliğinde öğrenciler gerektiği kadar pamuğu ve fasulyeyi kaplarının içerisine koymuş ve artan malzemeleri önemsememiştir. Bu durumun sebebi ters yüz eğitim modelinde öğrencilerin süreçlere aktif katılarak çok fazla çalışmasını gerektirmesi ve geleneksel yöntemle göre daha fazla sorumluluk yüklemesi olabilir (Al- Zahrani, 2015; Avery,

Huggan ve Preston, 2018; Freeman, Herreid ve Schiller, 2013, Kocabatmaz, 2016; Smith, 2013;). Al-Zahrani (2015) ters yüz eğitim modelinin öğretmen adaylarının yaratıcılıklarına etkisini incelediği çalışmasında öğrenciler modelin çok fazla çalışma gerektirdiğini belirtmişlerdir. Başka bir çalışmada öğrenciler modelin geleneksel yönetime göre çok daha fazla sorumluluk getirdiğini belirtmişlerdir (Avery, Huggan ve Preston, 2018). Diğer bir çalışmada ise öğrenciler modelin çok zaman aldığı ve çalışma zorunluluğu olduğunu ifade etmişlerdir (Kocabatmaz, 2016).

Yanlışını kabul etme davranışında öğrencilerin tamamı sorulardaki hatasını kabul etme ve düzeltme, etkinliklerdeki hatasını kabul etme ve düzeltme davranışlarını sergilemiştir. Örnek olarak sınıf dışı öğretim sürecinde bir gününü planlama etkinliğinde; Berk'in hobi, okul, derslerine ve yatmaya hazırlık, günlük tekrar, kitap okuma zamanları karışık olarak verilmiştir. Saatlere uygun olarak karışık verilen planı düzeltme sorularını içeren etkinlikte hata yapan, yerlerini karıştıran öğrenciler bulunmaktaydı. Sınıf içi öğretim sürecinde ise öğrencilerinden hafta sonu bir günlerini planlamaları istenmiştir. Her öğrenci belli saatler içerisinde ne yapacağını planlamaya çalışmıştır. Bu süreçte okul varmış gibi planlamaları yapan, yapacağı etkinliklerin saat sınırını ayarlayamayan bunun sonucunda da bir gününü tam olarak planlayamayan öğrenciler bulunmaktaydı. Örneğin; her yapacağı etkinliğe bir saat ayıran öğrenci gününü tamamlayamamış ve devamında ne yapacağını bilememiştir. Bu süreçte öğrenciler öğretmenin ve diğer öğrencilerin dönütleri doğrultusunda hatalarını kabul etmişlerdir. Öğrencilerin hatalarını kabul etmeleri ve düzeltmeye çalışmaları ters yüz eğitim modelinin iş birliğine dayalı çalışma ortamı oluşturması (Steen-Utheim ve Foldnes 2018; Strayer, 2012;), öğrencilerin zorlandıkları ve anlamadıkları yerlerde sınıf arkadaşlarından ve öğretmeninden yardım alabilmelerini sağlaması olabilir (Şahin, 2020). Ayrıca öğrencilerin yanlışlarını kabul etme davranışı göstermesinin bir diğer nedeni sınıf içinde yapılan grup etkinliklerinin öğrenme öğretme sürecini olumlu etkileyerek öğrenciler üzerinde olumlu yönde etkisinin olması olabilir. Çünkü ters yüz eğitim modelinde grup çalışmalarının öğrencilerin motivasyon ve öğrenme düzeylerinin arttıracaklarını (Bergmann ve Sams, 2012) ve daha çok değerlendirme yapma fırsatı vereceğini söylemek mümkündür (Kocabatmaz, 2016).

Sonuçları kabullenme davranışında verilen ek ödevleri yapma ve yanlış sonuçları kabullenme davranışlarını aynı oranda sergilemişlerdir. Sınıf dışı etkinlikler

esnasında internete bağlanma problemi, isteksizlik gibi nedenlerden dolayı uzaktan eğitim sürecine katılamayan öğrencilere işlenen konu ile ilgili ders kitaplarının ilgili bölümlerini okumaları ve devamında yer alan etkinlikleri yapmaları istenmiştir. Ters yüz eğitim modelinde videolar önemli bir yer tutmaktadır (Bergmann ve Sams, 2012) ancak bu modelin uygulanması için video kullanımı şart değildir. Bu süreçte kitaplar, animasyonlar, karikatürler ve ses dosyaları da kullanılabilir (Filiz ve Kurt, 2015). Ayrıca Gündüz ve Akkoyunlu (2016) ters yüz eğitim modeli uygulanırken video ve çevrimiçi derslerin yanı sıra farklı yöntem ve tekniklere de yer verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Diğer yandan hem sınıf içi hem de sınıf dışı süreçlerde öğrenciler sorulan soruları yanlış yaptıklarında yanlışlarını kabullenmişlerdir. Örnek olarak; kroki çizimi sırasında öğrencilerden bazıları karışık ve anlaşılmayan şekiller çizerek evlerinin bulunduğu yeri belirtmeye çalışmıştır. Bu sebeple kroki çiziminde geometrik şekillerin kullanımının krokiyi daha anlaşılır hale getirdiği hakkında konuşulmuştur. Örnek olarak Nilüfer: “Çizimim çok karışık. Öğretmenim geometrik şekillerin çizimi daha anlaşılır yapabileceğini söyledikten sonra çizimimi tekrar düzenledim. Böylesi daha güzel oldu.” ifadesini kullanmıştır. Sınıfta krokisini anlaşılır ve güzel yapan öğrencilerin çalışmaları arkadaşlarına örnek olarak gösterilerek krokiler arasındaki farklar hakkında konuşulmuştur. Güzel çizilen krokileri örnek gösterme ve inceleme aşamasına geçildiğinde öğrencilerin çizimlerine daha çok önem verdikleri, kendi çizimlerinin de örnek olarak gösterilmesini istedikleri gözlemlenmiştir. Bunun nedeni olarak ters yüz eğitim modeli sayesinde öğrencilerin kendilerini değerli hissettikleri, öğretmenleri tarafından ilgi görmenin onları motive ettiği ve öğretmenleri ile yakın ilişki kurmak istedikleri gösterilebilir (Avery, Huggan ve Preston 2018; Brown, 2012; Steen-Utheim ve Foldnes 2018).

Birinci alt probleme yönelik yapılan tartışma bağlamında şu sonuçlara ulaşılmıştır; ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin öğrencilerin sorumluluk alma becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemesine rağmen yarı yapılandırılmış gözlem formu incelendiğinde öğrencilerin sorumluluk alma becerilerinde bir gelişim olmuştur. Şenel ve Kahramanoğlu (2018) ters yüz eğitim modelinin ilkökul öğrencileri üzerine etkisini belirlemeyi amaçladığı çalışmada ilkökul öğrencilerinin öğrenme sorumluluklarını almada henüz yeterli olgunlukta olmadıkları ama buna rağmen ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin öğrenme

isteklerini arttırdığı sonuçlarına ulaşmıştır. Gündoğan Önderöz (2021) ise yaptığı çalışmada ters yüz eğitim modelinin ilkökul 4.sınıf öğrencilerinin öğrenme sorumluluklarının geliştirilmesine olan katkısını belirlemeyi amaçlamış, bu modelin öğrencilerin sorumluluklarına olumlu katkı sağladığı sonucuna ulaşmıştır. Bunun yanında Bursa (2019) çalışmada 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde ters yüz eğitim modeli uygulamalarının sorumluluk düzeylerine etkisini incelemeyi amaçladığı çalışmada ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin sorumluluk düzeylerine anlamlı bir etkisi olduğunu belirtmiştir. Bu sonuçlar yapılan araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir.

3.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Çalışmanın bu kısmında “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin sorumluluk alma becerisinin cinsiyet değişkeni üzerine etkisi nedir?” alt problemine yönelik sorumluluk ölçeğinden ve yarı yapılandırılmış gözlem sonuçlarından elde edilen bulguların literatür ışığında tartışılmasına yer verilmiştir.

Ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin kız ve erkek öğrencilerin sorumluluk alma becerisi üzerine etkisi incelendiğinde; ön test-son test puanlarına bakıldığında kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir ($p>.05$). Erkek öğrencilerin sorumluluk ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamalarının ($X_{ön}=61,81$ ve $X_{son}=61,56$) ve kız öğrencilerin ise sorumluluk ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamalarının ($X_{ön}=64,93$ ve $X_{son}=66,53$) yüksek ve ölçekten alınması gereken toplam puana ($X_{toplam}=72$) yakın olduğu görülmektedir. Erkek ve kız öğrencilerin ön test son test puan ortalamalarına bakıldığında kız öğrencilerin ortalamalarının erkek öğrencilere göre daha fazla arttığı görülmektedir. Bu durumun sebebi olarak kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla sorumluluk sahibi olmaları olabilir. Alan yazında kız öğrencilerin sorumluluk kazanımlarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu belirten çalışmalar bulunmaktadır (Abdi Golzar, 2006; Kaplancı, 2018; Kart, Çalışkan, Torunoğlu ve Şahin, 2019; Yiğittir, 2009; Yontar, 2013). Örnek olarak; Çalışkan vd. (2019) farklı kültürlerde yetişmiş kız çocuklarının sorumluluk düzeylerinin erkek çocukların sorumluluk düzeylerine göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kaplancı (2018) ilkökul öğrencilerinin sorumluluk düzeylerini incelediği çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla sorumluluk sahibi olduğunu ortaya koymuştur. Erkek ve kız öğrencilerin

ön test-son test puanları karşılaştırıldığında her iki grupta da anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>.05$). Araştırmanın sorumluluk ölçeği bulgularına göre öğrencilerin sorumluluk alma becerisi puanları arasında cinsiyet değişkenine göre gruplar arasında anlamlı farklılık meydana gelmemiştir.

Diğer yandan yarı yapılandırılmış gözlem sonuçları incelendiğinde ise; görevini yerine getirme davranışında erkek ve kız öğrencilerin çoğunluğu görevini yerine getirirken bir kısmı yerine getirmemiştir. Erkek ve kız öğrencilerin çoğunluğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerindeki görevlerini yerine getirmiştir. Örnek olarak; sınıf içi süreçte komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliğinde sıraların düzenlenmesi, malzemelerin hazırlanması ve sıraların toparlanmasını kız ve erkek öğrenciler birlikte yapmıştır. Bir apartmanda yaşayan komşular olarak rolleri verilen erkek ve kız öğrenciler aldıkları görevi yerine getirmişlerdir. Örneğin; araba ihtiyacı olan bir komşuya diğer komşunun anahtarını vermesi, kahve içmeye çağırması, hasta olan bir komşuya çorba getirilmesi gibi örnek durumları öğrencilerin canlandırmaları istenmiştir. Erkek öğrencilerden fatura inceleme etkinliğinde fatura getirmeyi unutan öğrenciler bulunduğundan görevlerini yerine getirememişlerdir. Fatura getirmeyi unutan öğrenciler daha çok faturaları karşılaştırma sırasında yüksek faturaya sahip öğrencilere tasarruf yapmaları için önerilerde bulunmuşlardır. Örnek olarak Kartal; “Su tasarrufu yapmak için dış fırçalarken suyun kapatılması ve gereksiz yere de suyun israf edilmemesi gerektiğini” ifade etmiştir. Kız öğrencilerde ise fatura inceleme etkinliğinde fatura getirmeyi unutan bir öğrenci olmamış ve kız öğrencilerin hepsi ders sürecine dahil olmuştur. Ancak kız öğrencilerden görevini yerine getirme davranışında sınıf içi süreçte kroki çizimi etkinliğinde çizimini beğenmeyip yarıda bırakan bir kız öğrenci olmuştur. Etkinliklerin tamamı incelendiğinde kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla sorumluluk sahibi oldukları söylenebilir (Abdi Golzar, 2006; Akbaş, 2004; Çalışkan vd., 2019; Kaplanc, 2018; Şahan, 2011; Yiğittir, 2009; Yontar, 2013;). Abdi Golzar (2006) beşinci sınıf öğrencilerinin sorumluluk düzeylerini cinsiyet değişkenine göre incelemeyi amaçladığı çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla sorumluluk sahibi olduğunu tespit etmiştir.

Zamanında bitirme davranışında erkek ve kız öğrencilerin çoğu görevini yerine getirirken, kız ve erkek öğrencilerin azı görevini yerine getirmemiştir. Kız ve erkek öğrencilerin çoğu poster oluşturma, fasulye dikimi, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerindeki görevlerini zamanında yerine getirmişlerdir. Örneğin; fasulye dikimi etkinliğinde pamuk ve fasulyelerin kaplara konması işleminde kız öğrencilerin çoğu zamanında bitirmiş. Kız öğrencilerin azı erken bitirmiş ve diğer erkek öğrencilere de yardım etmişlerdir. Kız öğrencilerden kroki çizimi etkinliğinde devam etmek istemeyen öğrenci bulunmaktadır. Örnek olarak Papatya; “Evimin etrafında sadece binalar var, oturduğum sokağın ismini hatırlamıyorum. Bu yüzden çizmek istemiyorum.” ifadesini kullanmıştır. Erkek öğrencilerin ise çoğu kroki çizimi etkinliğini zamanında tamamlamışlardır. Erkek öğrencilerin azı fatura inceleme etkinliğinde fatura getirmeyi unutmuştur. Bu sebeple görevlerini zamanında bitirememişlerdir. Kız öğrencilerin ise çoğu faturasını getirmiş ve etkinliği gerçekleştirmiştir. Sınıf dışı süreçte okulistik sitesinde yer alan videolar izlenmiş ve devamında yer alan etkinlikler yapılmıştır. Kız ve erkek öğrencilerin çoğu etkinliklerdeki görevlerini zamanında yerine getirmesi sorumluluk sahibi olduklarının göstergesi olabilir. Bu bulgudan hareketle kız ve erkek öğrencilerin sorumluluk becerisini kazanmalarının birbirine benzer olduğu da söylenebilir (Aladağ, 2009; Çoban, 2016; Dursunlar, 2018; Güleç ve Yalçın, 2020; Hayta Önal, 2005; Kafkas, 2018; Kaya, 2000; Öztekin Ağır, 2017; Özyurt, 2015; Sezer, 2008; Şahan, 2011; Yarar Kaptan, 2015). Örnek olarak; Sezer (2008) sorumluluk değerinin sosyal bilgiler dersinde öğretimine ilişkin öğretmen görüşlerini araştırdığı çalışmada, öğretmenlerin cinsiyet, kıdem, mezun oldukları bölüm değişkenlerine göre sorumluluk değerinin öğretimine ilişkin görüşlerinde anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Kafkas (2018) ilkökul öğrencilerinin sosyal beceri ile sorumluluk ve akademik başarıları arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmasında; öğrencilerin cinsiyet, kardeş sayısı, sosyo-ekonomik düzeyi, anne mesleği, baba eğitim düzeyi açılarından öğrencilerin sosyal becerilerinde anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Tertipli olma davranışında kız ve erkek öğrencilerin çoğu sınıf içinde yapılan evinin bulunduğu yerin krokisini çizme, bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, ihtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini belirleyen rol oynama etkinliklerinde tertipli

oldukları gözlenmiştir. Erkek ve kız öğrencilerin çoğu bir günlerini planlama, olmasaydı ne olurdu?, kroki çizimi, fasulye ekimi, İhtiyaç-istek ve komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinliklerinde tertiplidir. Örnek olarak; bir gününü planlama etkinliğinde erkek öğrenciler saatlerine ve yapacakları işlerine dikkat ederek düzenli bir program hazırlamışlardır. Aynı şekilde kız öğrenciler de bir günlerini planlarken düşünerek, düzenli bir şekilde gerçekleştirmiştir. Erkek öğrencilerden azı fatura inceleme ve poster etkinliğini yaparken tertipli olmamıştır. Örneğin; poster etkinliğinde grup içerisinde kesme işini yapan erkek öğrencilerin daha dağınık oldukları ve çıkan çöpleri toplamadıkları gözlemlenmiştir. Kız öğrencilerin ise daha çok erkek öğrencileri çöpleri toplamaları konusunda uyardıkları gözlemlenmiştir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha tertipli olduğu görülmüştür. Örnek olarak; fatura inceleme etkinliğinde fatura getirmeyi unutan kız öğrenci bulunmamakla birlikte, konuşma esnasında tüm kız öğrenciler söz hakkı almıştır.

Yanlışını kabul etme davranışında erkek ve kız öğrencilerin bu davranışı aynı sıklıkta yapmıştır. Örneğin; Sınıf dışı öğretim sürecinde krokide yer bulma sorularında okulun yerini verilen tarife göre bulma ve Berk'in bir gününü planlama etkinliğinde karışık olan verilen işleri uygun sıraya düzenlemede hata yapan öğrenciler bulunmaktaydı. Sınıf içi etkinlikler esnasında ise yanlış yapan öğrenciler öğretmenin ve diğer öğrencilerin dönütleri doğrultusunda hatalarını kabul etmişlerdir. Örneğin; erkek öğrenciler Berk'in bir gününü planlama, krokide yer bulma ve çizim yapma sorularında, kız öğrenciler ise ihtiyaç- istek, krokide yer bulma ve Berk'in bir gününü planlama sorularında yaptıkları yanlışları kabul edip düzeltmişlerdir. Erkek ve kız öğrencilerinin yaptıkları yanlışları kabul etmeleri ve düzeltmeye çalışmaları gerek grup içerisinde gerekse grup dışında öğretmen tarafından beğenilen bir iş çıkarmak istemeleri olabilir (Steen-Utheim ve Foldnes 2018; İyitoğlu, 2018).

Sonuçları üstlenme davranışında erkek ve kız öğrencilerin bu davranışı aynı sıklıkta yapmaktadır. Sınıf dışında erkek ve kız öğrencilerden azı isteksizlik ve bağlantı problemi nedeniyle uzaktan bağlantı yolu ile gerçekleştirilecek sınıf dışı derslere katılmamıştır. Bunun üzerine öğretmen derse katılmayan erkek ve kız öğrencilere ders kitaplarının ilgili bölümlerini okumalarını ve devamında yer alan etkinlikleri yapmalarını istemiştir. Sınıf içinde kroki çizimi etkinliğinde hem kız hem de erkek öğrencilerin çizimlerindeki karışıklık sebebi ile öğretmen tarafından

çizebildikleri geometrik şekilleri kullanmaları gerektiği belirtilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin gerek sınıf dışında gerekse sınıf içinde gösterdikleri davranışların sonuçlarını üstlenmeleri ve telafi etmeye çalıştıkları gözlemlenmiştir (Şahin, 2020).

İkinci alt probleme yönelik yapılan tartışma bağlamında şu sonuçlara ulaşılmıştır; ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin kız ve erkek öğrencilerin sorumluluk alma becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemesine rağmen yarı yapılandırılmış gözlem formu incelendiğinde öğrencilerin sorumluluk alma becerilerinde bir gelişim olmuştur.

3.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Çalışmanın bu kısmında “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri üzerine etkisi nedir?” alt problemine yönelik çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeğinden ve yarı yapılandırılmış gözlem sonuçlarından elde edilen bulguların literatür ışığında tartışılmasına yer verilmiştir.

Ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulama öncesi yapılan ön test ve uygulama sonrası yapılan son test arasındaki çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği puanları incelendiğinde anlamlı bir farkın olduğu tespit edilmiştir ($p<.05$). Çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeğinde öğrencilerin aldıkları puan ortalamalarının ($X_{ön}=14,58$ ve $X_{son}= 19,55$) arttığı görülmektedir. Bu bulguya bağlı olarak ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisinin gelişiminde önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Öztürk ve Alper (2019) çalışmalarında programlama öğretiminde ters yüz eğitim modelinin kullanılmasının öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme düzeylerine etkisini arttırdığını ortaya koymaları bu sonucu destekler niteliktedir.

Diğer yandan yarı yapılandırılmış gözlem sonuçlarına bakıldığında öğretmene internet üzerinden soru sorma davranışında internet üzerinden soru sormaktan çekinmeme ve İnternet üzerinden anlamadığı soruları sorabilme davranışları aynı sıklıkta gerçekleşmiştir. Sınıf içi ve sınıf dışı ders sırasında anlaşılmayan yerlerde ya da konu hakkında sorusu olan öğrenciler söz hakkı isteyerek sormuşlardır. Örneğin sınıf içi derste poster etkinliği sırasında Nergis “Posteri nasıl oluşturacağız? Resimleri nasıl keselim?”. Aynı zamanda Tilki “Fon kartonunu nasıl kullanacağız? Yazılarımızı

renkli kalemlemlerle mi yazalım? Komşulukla ilgili rol oynama etkinliğinde Lale “Öğretmenim kendimde cümleler söyleyebilir miyim, yoksa role mi bağılı kalmam gerekir? şeklinde sorular sorulmuştur. Sınıf dışında ise olmasaydı ne olurdu? etkinliğinde Kaplan; “Eskiden buzdolabı yokken insanlar yiyeceklerini nereye koyuyorlardı? Nasıl saklıyorlardı?”, kroki çizimi etkinliğinde Papatya; “Kroki ne demek?”, Tilki; “Neden kroki çizmeyi öğreniyoruz? soruları sorulmuştur. Etkinlikler sırasında öğrenciler akıllarına takılan soruları ders süresince grup arkadaşlarına ve öğretmene sormuşlardır. Örneğin sınıf dışı ders sırasında Yasemin; “Öğretmenim tasarruf deyince aklıma musluk geliyor. Tasarruf ne demek?”, sınıf içi ders sırasında ise Lale; “Kroki çizerken hep yaptığımız resimler gibi mi çizeceğiz? Ağaçlar, parktaki kaydırak, salıncaklar her şeyi çizecek miyiz? şeklinde sorular sormuşlardır. Öğrencilerin istediklerinde internet üzerinden soru sorabilmeleri, istedikleri yerde ve zamanda internete sahip olmaları ve sorunlarını çözmek için teknolojiyi kullandıklarının göstergesi olabilir (Koç Akran, 2018).

Bilgisayar kullanarak ödevle ilgili araştırma yapabilme davranışında bilgisayarı kullanarak; ders esnasında araştırma yapabilen, ders sonrasında araştırma yapabilen ve ders sonrasında araştırma yapamayan öğrenciler olduğu görülmektedir. Öğrenciler sınıf dışı ders esnasında akıllı cihazlarını kullanarak istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf ne demek ve bu kelimelerin anlamları ve planlı olmanın önemi ile ilgili örnekler araştırmaları istenmiştir. Öğrencilerin akıllı cihazları kullanarak araştırma yapmaktan hoşlandıkları ve ilk bulma yarışı içine girdikleri gözlemlenmiştir. Ayrıca uzaktan bağlantı yolu ile yapılan ders sonrasında verilen; aile büyükleri ile “Onların yaşlarındayken nasıl bir hayatları olduğu, sorumluluklarının neler olduğu, neler yapabildikleri, oynadığı oyunlar, günlerini nasıl geçirdikleri, bilgisayarın, internetin, buzdolabı, fırın ve zillerin bizim için ne gibi önemleri olduğu, olmasalardı nasıl bir hayatımız olabileceği” araştırma ödevlerini yapmaları istenmiştir. Öğrencilerin internette dersle ilgili araştırma yapmaları, öğretmeni ve arkadaşları ile etkileşim içinde olmaları teknolojiyle kendi kendine öğrenme yeteneklerinin arttırdığının göstergesi olabilir (Öztürk, 2016). Diğer yandan ders sonrasında araştırma yapamayan öğrencinin aile büyüklerinin köyde olduğunu ve sadece hafta sonları köye çıktığı için ödevini yapamadığını belirtmiştir.

Bilgisayar kullanma becerileri geliştirme davranışında kullanılan programlara girebilme ve bilgisayarı kullanabilme davranışlarının aynı sıklıkta yapıldığı görülmektedir. Öğrenciler uzaktan eğitim için kullandığımız zoom programına nasıl gireceklerini bildiklerinden öğretmenin attığı link ile bilgisayarları sayesinde derse katılmışlardır. Ayrıca öğrenciler akıllı tahta ve bilgisayar aracılığıyla öğretmenin sorduğu istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf ne demek ve bu kelimelerin anlamları ve planlı olmanın önemi gibi sorularda araştırma yapmışlardır. Diğer yandan komşuluk ilişkilerini rol oynama etkinliğinde öğrenciler rollerine öğretmenin attığı videoyu bilgisayarlarından açarak evlerinde çalışmışlardır. Öğrencilerin teknolojiyi eğitim materyali olarak kullanmaları ve ödevleri ile ilgili araştırma yapmaları teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinin gelişmesini sağlamış olabilir (Erdem, 2018; Güleç, 2019; Öztürk, 2016; Tekin, 2020).

İnterneti kullanabilme davranışında interneti kullanarak istenen bilgilere ulaşabilme davranışını öğrencilerin hepsinin sergilediği görülmektedir. Öğrenciler sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde öğrencilere araştırmaları için verilen sorularda öğrencilerin hepsi interneti kullanarak araştırmalarını tamamlamışlardır. Örneğin; ihtiyaç, istek ne demektir? Aralarındaki farklar nelerdir?, görev ve sorumluluk ne demektir? Planlı olmanın önemi nedir?, fasulye ekimi etkinliğinde fasulyelerin büyüme evreleri nasıldır? gibi sorulara tüm öğrenciler internetten araştırarak cevap vermişlerdir. Öğrencilerin interneti kullanarak kendi bilgilerine kendilerinin ulaşması ve öğrenme sürecinde kontrolün ellerinde olması (Loyens, Magda ve Rikers, 2008), öğrenme sürecinde yeni davranışlar kazanmalarına ve yeni bilgiler edinmelerini sağlamış olabilir (Navarro ve Thornton, 2011).

Üçüncü alt probleme yönelik yapılan tartışma bağlamında şu sonuçlara ulaşılmıştır; çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği ve yarı yapılandırılmış gözlem formundan elde edilen bulgular incelendiğinde ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Alan yazın incelendiğinde bu sonucu destekler çalışmalar bulunmaktadır (Erdem, 2018; Güleç, 2019; Karabudak, 2019; Koç Akran, 2018; Öztürk ve Alper, 2019; Taşçı, 2021; Tekin, 2020). Taşçı (2021) çalışmasında EBA ile desteklenmiş ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin kendi kendine öğrenme becerisini arttırmada etkili bir yöntem olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Erdem (2018) yüz yüze eğitim ile ters yüz eğitim modeli olmak üzere iki farklı öğrenme- öğretme stratejisini kullanarak Scratch programlamayı öğrenmelerinin öğrencilerin bilgi işlemsel düşünme becerilerine etkisini incelemeyi amaçladığı çalışmada, ters yüz eğitim modeli ile ders işlenen sınıftaki öğrencilerin kendi kendine öğrenme becerilerini olumlu yönde geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır. Koç Akran (2018) da “Ters Yüz Sınıflarda Alfa Kuşağı” isimli makalesinde 2010 ve sonrası doğan alfa kuşağının, etrafındaki her şeyi teknolojik araçlarla tanıdığını ve sorunlarını çözmek için teknolojiyi kullandıklarını belirtmekte ve ters yüz eğitim modelinin bu kuşak için uygunluğundan bahsetmektedir. Doğduğundan beri teknoloji ile iç içe yaşayan öğrencilerin ters yüz eğitim modelinde olduğu gibi teknoloji ile desteklenerek ders işlemelerinin, öğrencilerin kendi kendine öğrenmelerini desteklediğini ileri sürmektedir.

3.4. Dördüncü Alt Probleme Yönelik Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Çalışmanın bu kısmında “Ters yüz eğitim modeline dayalı hayat bilgisi dersinin öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisinin cinsiyet değişkeni üzerine etkisi nedir?” alt problemine yönelik sorumluluk ölçeğinden ve yarı yapılandırılmış gözlem sonuçlarından elde edilen bulguların literatür ışığında tartışılmasına yer verilmiştir.

Ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin kız ve erkek öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisi üzerine etkisi incelendiğinde; ön test-son test puanlarına bakıldığında kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir ($p>.05$). Alan yazında teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerisinin cinsiyete göre farklılaşmadığını ortaya koyan çalışmalar bulunmaktadır (Abd-El-Fattah, 2010; Carson, 2012; Demir, Yaşar, Sert ve Yurdugül (2014); Güneş, 2019; Oliveira ve Simoes, 2006). Güneş (2019) özel yetenekli öğrencilerin teknolojiyle kendi kendine öğrenme düzeylerinin hangi faktörlere göre değişiklik gösterdiğini belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, cinsiyet faktörüne göre kendi kendine öğrenme düzeylerinin değişmediği sonucuna ulaşmıştır. Diğer yandan erkek öğrencilerin ters yüz eğitim modeli etkinlikleri öncesi teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği ön test toplam puan ortalamaları $X=14,00$ iken etkinlikler sonrası teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği son test puan ortalamaları $X=18,75$ ’e

yükselmiştir. Ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulanması sonucunda erkek öğrencilerin ön test-son test puanları karşılaştırıldığında teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde anlamlı bir artış olduğu görülmüştür ($p<.05$). Kız öğrencilerin ters yüz eğitim modeli etkinlikleri öncesi teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği ön test toplam puan ortalamaları $X=15,20$ iken etkinlikler sonrası teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği son test puan ortalamaları $X=20,40$ 'a yükselmiştir. Ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulanması sonucunda kız öğrencilerin ön test-son test puanları karşılaştırıldığında teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde anlamlı bir artış olduğu görülmüştür ($p<.05$).

Diğer yandan yarı yapılandırılmış gözlem sonuçları incelendiğinde ise; internet üzerinden soru sorma davranışında erkek ve kız öğrencilerin bu davranışı aynı sıklıkta yaptığı görülmektedir. Erkek öğrenciler olmasaydı ne olurdu etkinliğinde “Eskiden buzdolabı yokken insanlar yiyeceklerini nereye koyuyorlardı? Nasıl saklıyorlardı?”, kroki çizimi etkinliğinde “Neden kroki çizmeyi öğreniyoruz?” şeklinde sorular sormuşlardır. Kız öğrenciler ise kroki çizimi etkinliğinde “Kroki ne demek?”, fasulye dikimi etkinliğinde “Bardağa ilk fasulyelerimi koyup üzerine pamukları koysam olur mu?”, fatura inceleme etkinliğinde “Tasarruf ne demek?” gibi sorular sorduğu sormuşlardır. Kız ve erkek öğrencilerin sorularını internet üzerinden sormaları kendi kendine öğrenme becerilerinin geliştiğinin göstergesi olabilir (Koç Akran, 2018).

Bilgisayarı kullanarak ödevle ilgili araştırma yapabilme davranışında sınıf dışı ders sonrasında bilgisayarın, internetin, buzdolabı, fırın ve zillerin bizim için ne gibi önemleri olduğu, olmasalardı nasıl bir hayatımız olabileceğini ve eskiden insanların bu icatlar olmadan nasıl yaşadıklarını araştırmalarının istendiği görev erkek öğrencilerin çoğu tarafından yapılırken, kız öğrencilerin hepsi tarafından yapılmıştır. Bu davranışın erkek öğrencilerin biri tarafından yapılmadığı görülmektedir. Bilgisayarı kullanarak ödevle ilgili araştırma yapma davranışının kız öğrencilerin çoğu tarafından yapılması, kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla bilgiye ulaşmada gönüllü oldukları ve bunun için çaba gösterdikleri söylenebilir (Taşdemir, 2017).

Bilgisayarı kullanma becerilerini geliştirme davranışında bu davranışı erkek ve kız öğrencilerin aynı sıklıkta gerçekleştirdiği görülmektedir. Sınıf dışı ders sırasında kullanılan zoom uygulamasına erkek ve kız öğrenciler girebilmiştir. Ayrıca ders

sırasında araştırmaları istenen istek, ihtiyaç, sorumluluk, tasarruf kelimelerinin anlamlarını ve planlı olmanın önemi ile ilgili araştırmalarını yapmışlardır. İnterneti kullanabilme davranışında kız ve erkek öğrenciler davranışlarını sergilemiştir. Sınıf içi ve sınıf dışı süreçlerde öğrencilere araştırmaları için verilen sorularda öğrenciler interneti kullanarak araştırmalarını tamamlamışlardır. Örneğin; ihtiyaç, istek ne demektir? Aralarındaki farklar nelerdir?, görev ve sorumluluk ne demektir? Planlı olmanın önemi nedir?, fasulye ekimi etkinliğinde fasulyelerin büyüme evreleri nasıldır? gibi sorulara öğrenciler internetten araştırarak cevap vermişlerdir. Kız öğrencilerden Menekşe ve Gül akıllı tahtada interneti kullanırken zorlansalar da ileriki haftalarda öğrenmişlerdir. Öğrencilerin kısa sürede teknolojiyle ders işleme sürecine hakim olmaları ve kendi kendilerine öğrenebilmek için interneti ve diğer dijital ortamları kullanma oranlarını artırması olduğu düşünülmektedir (Koç Akran, 2018).

Dördüncü alt probleme yönelik yapılan tartışma bağlamında şu sonuçlara ulaşılmıştır; çocuklar için teknolojiyle kendi kendine öğrenme ölçeği ve yarı yapılandırılmış gözlem formundan elde edilen bulgular incelendiğinde kız ve erkeklerin ön test son test sonuçları karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Alan yazında bu araştırmanın sonuçlarına benzer çalışmalar bulunmaktadır (Abd-El-Fattah, 2010; Carson, 2012; Demir vd., 2014; Güneş, 2019; Oliveira ve Simoes, 2006). Demir vd. (2014) “Çocukların Bilgisayara Yönelik Tutumları ile Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenmeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” isimli çalışmasında kendi kendine öğrenme becerisinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşmıştır. Diğer yandan ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulanması sonucunda erkek öğrencilerin ön test-son test puanları karşılaştırıldığında teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde anlamlı bir artış olduğu görülmüştür. Kız öğrencilerin ters yüz eğitim modeli etkinliklerinin uygulanması sonucunda ön test-son test puanları karşılaştırıldığında ise teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerilerinde anlamlı bir artış olduğu görülmüştür ($p<.05$). Aşkın (2015) üniversite öğrencilerinin kendi kendine öğrenme becerilerini incelemeyi amaçladığı çalışmasında kadın öğrencilerin kendi kendine öğrenme becerilerinin yüksek olduğu sonucunu elde etmiştir. Karafil ve Oğuz (2019) çalışmalarında üniversite öğrencilerinin kendi kendine öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeyini cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırmış ve kadın öğrencilerin kendi kendine öğrenmelerinde

anlamlı farklılık elde etmişlerdir. Araştırmada elde edilen bulguların aksine Kar, Premarajan, Ramalingam, Iswarya, Sujiv ve Subitha (2014) üniversite öğrencilerinin kendi kendilerine öğrenmeye hazır olma düzeylerini inceledikleri çalışmalarında erkek öğrencilerin kendi kendine öğrenmeye hazır olma düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

3.5. Öneriler

- Araştırmada sınıf dışı derslerin çevrimiçi bağlantılar ile yapılması beraberinde internet bağlantısı problemine yol açmıştır. Bu sorunun önüne geçebilmek için çevrimiçi derslerin yapılırken kaydedilerek ders sonrasında öğrencilere iletebilir.
- Araştırmada öğrencilerin bireysel etkinliklerden çok grup etkinliklerine daha istekle katıldıkları gözlemlenmiştir. Bu sebeple öğretmenler ters yüz eğitim modeli ile ilgili etkinlikleri planlarken daha çok grup çalışmalarına yer verebilir.
- Araştırma kapsamında yapılan kroki çizimi etkinliğinde sınıf dışında yapılan dersin sınıf içinde yapılan dersi tam olarak desteklemediği bu sebeple öğrencilerin bu etkinliği tamamlarken zorlandığı belirlenmiştir. Bu yüzden öğretmenler etkinlikleri planlarken sınıf içi ve sınıf dışı derslerin birbirini tamamlayıcı nitelikte olmasına dikkat etmelidir.
- Araştırmada ters yüz eğitim modelinin geleneksel yöntemle göre öğrencilere sınıf içi ve sınıf dışında daha fazla sorumluluk yüklemesi nedeniyle öğrencilerin tertipli olmadığı görülmüştür. Bunun nedeni öğrencilerin bu modeli ilk kez ve 10 hafta gibi kısa bir sürede kullanıyor olması olabilir. Bu sebeple yapılacak olan araştırmaların daha uzun süreli örneğin; bir dönem ya da yıl boyunca yapılabilir.
- Araştırmada isteksizlik ve bağlantı problemi nedeni ile derse katılmayan öğrencilerden ders kitaplarındaki ilgili bölümleri okumaları istenmiştir. Bu araştırmada olduğu gibi sınıf dışı etkinliklerde sadece video değil aynı zamanda kitap, dergi, dijital oyun ve uygulamalar sürece dahil edilebilir.
- Araştırma kapsamında ters yüz eğitim modelinin öğrencilerin sorumluluk alma ve teknolojiyle kendi kendine öğrenme becerileri ölçülmeye çalışılmıştır.

Yapılacak olan araştırmalarda ters yüz eğitim modelinin farklı beceriler ile ilişkisi ölçülebilir.

- Araştırma Hayat Bilgisi dersi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Yapılacak olan araştırmalar Matematik, Türkçe gibi farklı derslerle yürütülebilir.
- Araştırmada sorumluluk ölçeği ön test son test puanlarına bakıldığında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak yarı yapılandırılmış gözlem formu incelendiğinde öğrencilerin sorumluluk becerilerinde artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sebeple yapılacak olan araştırmalarda sadece ölçek kullanmak yerine birden mülakat, öğrenci günlüğü gibi birden fazla veri toplama aracı kullanılabilir.
- Araştırmada yarı deneysel yöntem benimsenmiştir. Sonraki araştırmalar farklı yöntemler kullanılarak gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Abd-El-Fattah, S. M. (2010). Garrison's model of self-directed learning: preliminary validation and relationship to academic achievement. *The Spanish Journal of Psychology*, 13 (2), 586-596.
- Abeysekera, L. Ve Dawson, P. (2014). Motivation And Cognitive Load İn The Flipped Classroom: Definition, Rationale And A Call For Research. *Higher Education Research & Development*, 34(1), 1-14.
- Al-Zahrani, A. M. (2015). From Passive To Active: The İmpact Of The Flipped Classroom Through Social Learning Platforms On Higher Education Students' Creative Thinking. *British Journal Of Educational Technology*, 46(6), 1133-1148.
- Aladağ, S. (2009). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretiminde Değer Eğitimi Yaklaşımlarının Öğrencilerin Sorumluluk Değerini Kazanma Düzeyine Etkisi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Alkan, F. ve Erdem, E. (2013). Kendi kendine öğrenmenin laboratuvarında başarı, hazırbulunuşluk, laboratuvar becerileri tutumu ve endişeye etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44, 15-26.
- Apaçık, G. (2018). *İlkokul 4. Sınıflarda Adil Olma ve Sorumluluk Değerlerinin Oyun ve Fiziki Etkinliklerle Kazandırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- Aras, Y. K. (2021). *Ters-Yüz Sınıf Modelinin Sağlık Eğitiminde Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Arnold-Garza, S. (2014). The Flipped Classroom Teaching Model And İts Use For Information Literacy Instruction. *Communications İn Information Literacy*, 8(1), 9.
- Arshad, K. ve Imran, M. A. (2013). Increasing the interaction time in a lecture by integrating flipped classroom and just-in-time teaching concepts. *The Journal of Learning and Teaching at the University of Greenwich*, 7, 1-13.
- Arslan, S. ve Özpınar, İ. (2008). Öğretmen Nitelikleri: İlköğretim Programlarının Beklentileri ve Eğitim Fakültelerinin Kazandırdıkları. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 2 (1), 38-63.
- Aşkın, İ. (2015). *Üniversite Öğrencilerinin Öz Yönetimli Öğrenme Becerilerinin İncelenmesi*. (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- Avery, K., Huggan, C. ve Preston, J. P. (2018). The Flipped Classroom: High School Student Engagement Through 21st Century Learning. *In Education*, 24(1), 4-21.

- Aybat, B. (2012). Sınıfınızı Ters Yüz Edin. *Eğitimde Teknoloji*, [Http://www.Egitimdeteknoloji.Com/Sinifinizi-Ters-Yuz-Edin/](http://www.Egitimdeteknoloji.Com/Sinifinizi-Ters-Yuz-Edin/) (20.07.2018).
- Aycan Ş. ve Yumuşak A. (2002). Lise Fizik Müfredatındaki Konuların Anlaşılma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. *V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, Ankara, 16-18 Eylül, 96.
- Aydın, B. ve Demirer, V. (2017). Ters Yüz Sınıf Modeli Çerçevesinde Gerçekleştirilmiş Çalışmalara Bir Bakış: İçerik Analizi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(1), 57-82.
- Aykaç, N. (2011). Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında Kullanılan Yöntem Ve Tekniklerin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi: Sinop İli Örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (1), 113-126.
- Bektaş, M. (2009). *Hayat Bilgisi Dersinin Dünyü Bugünü*. S. Öğülmüş (Ed.) *İlköğretim Hayat Bilgisi Öğretimim ve Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Bergmann, J. Ve Sams, A. (2012). Flip Your Classroom: Reach Every student In Every Class Everyday. *International Society For Technology In Education (Iste)*.
- Bergmann, J. Ve Sams, A. (2014). Flipping For Mastery. *Educational Leadership*, 71(4), 24-29.
- Bilgiç, N. (2003). *Sorumluluk Eğitimi*. (Radyo Programı, 13 Mart 2003) Mamak Rehberlik ve Araştırma Merkezi, Ankara.
- Binbaşıoğlu, C. (2003). *Hayat Bilgisi Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Bishop J. L. ve Verlegety M. A. (2013). The flipped classroom: A survey of the research. 120th ASEE Annual Conferance & Exposition, Atlanta, 23-26 Haziran.
- Bridge, B. (2004). *Siz Olsaydınız Ne Yapardınız Etik Değerler Eğitimi*. İstanbul: Beyaz.
- Brown, A. F. (2012). A phenomenological study of undergraduate instructors using the inverted or flipped classroom model. Unpublished doctoral dissertation, Pepperdine University, Malibu.
- Bursa, S. (2019). *Sosyal Bilgiler Dersinde Ters-Yüz Sınıf Uygulamalarının Öğrencilerin Akademik Başarı ve Sorumluluk Düzeylerine Etkisi*. (Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Bursal, M. (2017). Nicel Yöntemler. S. B. Demir (Ed.), *Araştırma Deseni* içinde (s.155-182). Eğiten Kitap.
- Cabi, E. (2018). The Impact Of The Flipped Classroom Model On Students' Academic Achievement. *International Review Of Research In Open And Distributed Learning*, 19(3), 202-221.

- Can, A. (2014). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi* (3. Baskı). Pegem Akademi.
- Carson E. H. (2012). *Self-Directed Learning and Academic Achievement In Secondary Online Students*. (Doktora tezi) The University of Tennessee, Chattanooga.
- Clark, K. R. (2013). Examining the effects of the flipped model of instruction on student engagement and performance in the secondary mathematics classroom: an action research study. (Doctoral dissertation, Capella University). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1437012328>
- Coşkun, H. (2021). *7. Sınıf Kuvvet ve Enerji Ünitesinde Ters Yüz Sınıf Modeli Destekli Fetemm Yaklaşımına Dayalı Tasarlanan Öğrenme Ortamının Başarı ve Motivasyona Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Uşak.
- Critz, C.M ve Knight, D. (2013). Using The Flipped Classroom İn Graduate Nursing Education. *Nurse Educa- Tor*, 38 (5), 210-213.
- Cüceloğlu, D. (2017). *Savaşçı*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Çepni, S., 2012. *Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş*. Trabzon: Üçyol Kültür Merkezi
- Çınar, S. (2021). Thematic Content Analysis Of Postgraduate Theses on The Flipped Classroom Model in Education: The Sample of Turkey, *International Journal of Eurasian Education and Culture* , 6(15), 2595-2640.
- Çoban, O. (2016). *Sokratik Sorgulama Yöntemi ile Sorumluluk Değerinin Öğretimi*. (Doktora Tezi). Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Demir, Ö. ve Yurdugül, H. (2013). Çocukların Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeğinin Türkçe Uyarlanması: Bir Geçerlik Çalışması. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 58-73.
- Demir, Ö., Yaşar, S., Sert, G. ve Yurdugül, H. (2014). Çocukların Bilgisayara Yönelik Tutumları ile Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenmeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 39 (176), 257-266.
- Dhandabani, L. ve Sukumaran, R. (2015, Ocak). Use Of Multiple İntelligences And Instructional Technologies İn Learning Theory Of Computation: An Experimental Case Study. *International Conference On Advanced Computing And Communication Systems* Sunulan Bildiri, (S. 1-6). Coimbatore, Hindistan.
- Dodge, D., Nizzi, D., Pitt, W. ve Rudolph, K. (2007). *Improving Student Responsibility Through The Use Of Individual Behavior Contracts*. (Yüksek Lisans Tezi). Saint Xavier University, Chicago.

- Downes, J. M. ve Bishop, P. A. (2015). The Intersection Between 1:1 Laptop Implementation And The Characteristics Of Effective Middle Level Schools. *Rmle Online: Research In Middle Level Education*, 38(7), 1-16.
- Dursunlar, E. (2018). *Ters Yüz Sınıf Modelinin 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Yaşayan Demokrasi Ünitesinde Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Enfield, J. (2013). Looking At The Impact Of The Flipped Classroom Model Of Instruction On Under Graduate Multimedia Students At Csun. *Techtrends*, 57(6), 14-27.
- Erbil, D.G. (2019). *Tersine Çevrilmiş Sınıf Ortamında İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Akademik Başarı ve Psikososyal Değişkenler Üzerindeki Etkisi*. (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Erdem, E. (2018). *Blok Tabanlı Ortamlarda Programlama Öğretimi Sürecinde Farklı Öğretim Stratejilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Erdoğan, E. (2018). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Ters Yüz Edilmiş Sınıf Modelinin Kullanımı*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Erdoğan, E. ve Akbaba, B. (2019). Ters Yüz Edilmiş Sınıf Modeliyle Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi Akademik Başarılarının Geliştirilmesi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 8(1), 193-213.
- Evseeva, A. ve Solozhenko, A. (2015). Use Of Flipped Classroom Technology In Language Learning. *Procedia-Social And Behavioral Sciences*, 206, 205-209.
- Fahnoe, C. ve Mishra, P. (2013). Do 21st Century Learning Environments Support Selfdirected Learning Middle School Students' Response To An Intentionally Designed Learning Environment. Paper Presented At The 2013 Annual Meeting Of The Society Of Information Technology In Teacher Education, New Orleans.
- Farisia, H. (2020). Nurturing Religious And Moral Values At Early Childhood Education. *Didaktika Religia*, 8(1), 1-27.
- Filiz, O. ve Kurt, A. A. (2015). Flipped Learning: Misunder Standings And The Truth [Ters-Yüz Öğrenme: Yanlış Anlaşılmalar ve Doğrular]. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi -Journal Of Educational Sciences Research*, 5(1), 215-229.
- Freeman Herreid, C. ve Schiller, N. A. (2013). Case Studies And The Flipped Classroom. *Journal Of College Science Teaching*, 42(5), 62-66.

- Frydenberg, M. (2012). Flipping Excel.Proceedings Of The Information Systems Educators Conference, New Orleans Louisiana, Usa. Issn: 2167-1435, V29 N1914
- Fulton, K. (2012). Upside Down And Inside Out: Flip Your Classroom To Improve Student Learning. *Learning & Leading With Technology*, 39(8), 12–17.
- Gençer, B. G. (2015). *Okullarda Ters Yüz Sınıf Modelinin Uygulanmasına Yönelik Bir Vaka Çalışması*. (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gençer, B. G., Gürbulak, N. ve Adıgüzel, T. (2014). Eğitimde Yeni Bir Süreç: Ters-Yüz Sınıf Sistemi. *International Teacher Education Conference*. İstanbul.
- Girgin, P. (2020). *An Action Research: Efl Students' Perceptions And Motivations Towards Flipped Classroom And Web 2.0 Technology*. (Yüksek Lisans Tezi). Çag Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Glasser, W. (2005). *Kişisel Özgürlüğün Psikolojisi: Seçim Teorisi* (M. İzmirli, Çev.). İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- Golzar, A. F. (2006). *İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerine Yönelik Sorumluluk Ölçeği Geliştirilmesi ve Sorumluluk Düzeylerinin Cinsiyet Denetim Odağı ve Akademik Başarıya Göre İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi) Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Görü Doğan, T. (2015). Sosyal Medyanın Öğrenme Süreçlerinde Kullanımı: Ters-Yüz Edilmiş Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Öğrenen Görüşleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 24-48.
- Gregory, A. And Ripski, M. (2008). Adolescent Trust İn Teachers: Implications For Behaviour İn The High School Classroom. *Social Psychology Review*, 37(3), 337–353.
- Guan, S. (2013). *Flipped Learning Driven By Students: A Case Study Of A Foreign Language Class*. International Conference Of Education, Research And Innovation Konferansında Sunulmuş Bildiri, İspanya.
- Güleç, İ. (2019). *Karekod Destekli Geliştirilen Ders Kitabının 8. Sınıf Eğitsel Çıktılarına Etkisinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Güleç, S. ve Yalçın, A. (2020). The Value Of Responsibility İn The Point Of View Of The 5th Grade Students. *International Journal Of Educational Methodology*, 6(1), 123-133.
- Gündoğan Önderöz, F. (2021). *İlkokul Öğrencilerinin Derse Katılımlarının Ve Öğrenme Sorumluluklarının Ters Yüz Öğrenme Yöntemi İle Geliştirilmesi: Bir Eylem Araştırması*. (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Mersin.

- Gündüz, A. Y. Ve Akkoyunlu, B. (2016). Dönüştürülmüş Sınıftan Dönüştürülmüş Öğrenmeye. A. İşman, H. F. Odabaşı ve B. Akkoyunlu (Yay. Haz.), *Eğitim Teknolojileri Okumaları 2016* İçinde (Ss.237-253) İçinde. Ankara: Sakarya Üniversitesi Yayınları.
- Gündüz, M. (2014). *İlköğretim 3. Sınıf Hayat Bilgisi Dersinde “Sorumluluk” Değerinin Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı ile Öğretiminin Akademik Başarı ve Tutuma Etkisi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güneş, B. Z. (2019). *Özel Yetenekli Öğrencilerin Teknoloji ile Birlikte Kendi Kendine Öğrenme Seviyelerinin İncelenmesi: Balıkesir İli Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Güven Demir, E. (2018). *Ters Yüz Sınıf Modeline Dayalı Uygulamaların İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarı ve Planlama Becerilerine Etkisi*. (Doktora Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Hayırsever, F. ve Orhan, A. (2018). Ters Yüz Edilmiş Öğrenme Modelinin Kuramsal Analizi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 572-596.
- Hayta Önal, Ş. (2005). *Bir Sorumluluk Eğitim Programının Lise Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerinin Sorumluluk Düzeylerine Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Herreid, C., F. ve Schiller, N., A. (2013). Case Studies And The Flipped Classroom. *Journal Of College Science Teaching*, 42(5), 62-66.
- Hertz, M. B. (2012). The Flipped Classroom: Pro Andcon. *Www.Edutopia.Org/Blog/Flipped-Classroom-Pro-And-Con-Mary-Beth-Hertz* Erişim Tarihi:05.03.2020
- Holloway, I. ve Wheeler, S. (1996). *Qualitative Research For Nurses*. Oxford: Blackwell Science Ltd.
- İyitoğlu, O. (2018). *Ters Yüz Sınıf Modelinin İngilizceyi Yabancı Dil Olarak Öğrenen Öğrencilerin Akademik Başarıları, Tutumları ve Öz Yeterlik İnançları Üzerindeki Etkisi: Bir Karma Yöntem Çalışması*. (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Jones, L. A. (2004). Teaching Citizenship Through Multicultural Education. *Kappa Delta Pi Record*, 40(2), 60-61.
- Jones, T. (2012). Community In The Classroom: An Approach To Curriculum And Instruction As A Means For The Development Of Student Personal Engagement In A High School Classroom. *Educational Perspectives*, 44(1-2), 58-64.
- Kabapınar, Y. (2009). *İlköğretimde Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: Maya Akademi Yayınları.

- Kafkas, K. (2018). *İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerileri ile Sorumluluk ve Algılanan Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Kanbur, S. (2016). *Organik Kimya Öğretiminde Ters-Yüz Sınıf Modelinin Uygulanması: Bir Eylem Araştırması*. (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaplanc, B. (2018). *İlkokul Öğrencilerinin Sorumluluk Düzeylerinin Okula Bağlanma ve Okul Doyumu Bakımından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kar, S. S., Premarajan, K. C., Ramalingam, A., Iswarya, S., Sujiv, A. ve Subitha, L. (2014). Self-Directed Learning Readiness Among Fifth Semester Mbbs Students In A Teaching Institution Of South India. *Education For Health*, 27(3), 289.
- Kara, C.O. (2015). Ters Yüz Sınıf (Flipped Classroom). *Toraks Cerrahisi Bülteni*, 9,224-228. Doi:10.5152/Tcb.2015.064.
- Karabağ, G. (2009). Hayat Bilgisi Dersinin Tarihçesi. Maya Yayıncılık, Ankara.
- Karabudak, B. (2019). *Eğitim Teknolojilerinden Yararlanarak İşbirlikçi Öğrenme Yoluyla Kendi Kendine Öğrenme*. (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Karadeniz, A. (2015). Ters-Yüz Edilmiş Sınıflar. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*,4(3), 322-326.
- Karafil, B. ve Oğuz, A. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Öz Yönetimli Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Düzeylerinin İncelenmesi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (72), 18-32.
- Kardaş, F. ve Yeşilyaprak, B. (2015). Eğitim ve öğretimde güncel bir yaklaşım: Teknoloji destekli esnek öğrenme (Flipped Learning) modeli. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48 (2), 103-122.
- Kart, M., Çalışkan, D. N., Torunoğlu, H., Ve Şahin, C. (2019). İlkokul Öğretim Programlarında Değerler (2005 ve 2017). Ejercongress 2019 Bildiri Kitabı.
- Kaya, F. (2000). *15- 16 Yas İmam Hatip Lisesi Ergenlerinde Sorumluluk Ve Dini Sorumluluk Seviyelerinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kaya, M.F. (2018). *4. Sınıf Öğrencilerinin Temel Dil Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Ters Yüz Sınıf Modelinin Uygulanması*. (Doktora Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Keskin, E. (2020). *Ters Yüz Sınıf Yönteminin 10. Sınıf Öğrencilerin Kimya Dersi "Asitler, Bazlar ve Tuzlar" Ünitesindeki Akademik Başarılarına Etkisinin*

- İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Kıncal, R. Y. (2015). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Nobel Yayıncılık. Ankara.
- Kim Kyu, M. , Kim M.S., Khera, O., ve Getman, J. (2014). The Experience Of Three Flipped Classrooms In An Urban University: An Exploration Of Design Principles. *The Internet And Higher Education*, 22, 37–50.
- Kocabatmaz, H. (2016). Ters Yüz Sınıf Modeline İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri. *Journal Of Research In Education And Teaching*, 5(4), 14-24.
- Koç Akran S. (2018). Ters-Yüz Sınıflarda Alfa Kuşağı. H. Şahin, A. Temizer Ve M. Premović (Ed.), *Eğitim Bilimlerinde Akademik Çalışmalar (S.139-158) İçinde*, Cetinje, Montenegro.
- Koç Akran, S. ve Kocaman, İ. (2019). Görselleştirmeye Dayalı Etkinliklerin Okul Öncesi Çocuklarının Duygusal Zeka Düzeyine Etkisi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 113-123.
- Koçak, B. (2021). *Ters Yüz Sınıf Modelinin Kullanımının Başarı, Görev Stres Düzeyi ve Kalıcılık Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Van Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Laçın, Ö. (2021). *Fen Bilimleri Dersinde Classdojo İle Destekli E-Öğrenme Süreçlerinin 7. Sınıf Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Fene Yönelik Motivasyonlarına, Dijital Okuryazarlıklarına Ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenmelerine Etkisinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Lage, M. J., Platt, G. J. ve Treglia, M. (2000). Inverting The Classroom: A Gateway To Creating An Inclusive Learning Environment. *The Journal Of Economic Education*, 31(1), 30-43.
- Lai, C. L. ve Hwang G. J. (2016). A Self-Regulated Flipped Classroom Approach To Improving Students' Learning Performance In A Mathematics Course. *Computers & Educaion*, 100, 126-140.
- Laman, J. A., Brannon, M. L. ve Mena, I. B. (2012, Haziran). Classroom Flip In A Senior- Level Engineering Course And Comparison To Previous Version. *Asee Annual Conference & Exposition* Sunulan Bildiri. San Antonio, Texas.
- Leung, J. Y., Kumta, S. M., Jin, Y. And Yung, A. L. (2014). Short Review Of The Flipped Classroom Approach. *Medical Education*, 48(11), 1127-1128.
- Lo, C. K. ve Hew, K. F. (2017). A Critical Review Of Flipped Classroom Challenges In K-12 Education: Possible Solutions And Recommendations For Future Research. *Research And Practice In Technology Enhanced Learning*, 12(1), 4.

- Loyens, S.M.M., Magda, J. And Rikers, R.M.J.P. (2008) Self-Directed Learning In Problem-Based Learning And Its Relationships With Self-Regulated Learning, *Educational Psychology Review*, 4 (20), 411-427.
- Mays, N. ve Pope, C. (2000). Qualitative Research İn Health Care, Assessing Quality İn Qualitative Research. *Bmj*, 320, 50-52.
- Mazur, E. (1997). *Peer Instruction: A User's Manual*. New Jersey: Prentice Hall.
- Mccallum, S., Schultz, J., Sellke, K. ve Spartz, J. (2015). An Examination Of The Flipped Classroom Approach On College Student Academic İnvolvement. *International Journal Of Teaching And Learning İn Higher Education*, 27(1), 42-55.
- MEB. (2018). Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı. <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2018122171428547-HAYAT%20B%C4%B0LG%C4%B0S%C4%B0%C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%20PROGRAMI.pdf> adresinden alındı
- Metin, M. (2015). *Eğitim Bilimleri Araştırma Yöntemleri* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Miller, A. (2012). Five Best Practices For The Flipped Classroom. Edutopia. *Posted Online*, 24, 02-12. 19 Mayıs 2019 Tarihinde <https://www.edutopia.org/blog/flipped-classroom-best-practices-andrew-miller> Sayfasından Erişilmiştir.
- Missildine, K., Fountain, R., Summers, L. ve Gosselin, K. (2013). Flipping Classroom To Improve Student Performance And Satisfaction. *Journal Of Nursing Education*, 52(10), 597–599.
- Moffett, J. (2015). Twelve Tips For “Flipping” The Classroom. *Medical Teacher*, 37 (4), 331-336.
- Nakip, M. (2013). *Pazarlama Araştırmaları Teknikleri ve Spss Destekli Uygulamalar* (3. Baskı). Ankara: Seçkin Kitapevi.
- Navarro, D. ve Thornton, K. (2011) Investigating The Relationship Between Belief And Action In Self Directed Language Learning, *System* 39, 290–301.
- Nayci, Ö. (2017). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Ters Yüz Sınıf Modeli Uygulamasının Değerlendirilmesi*. (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Nerse, B. N. (2021). *Online Eğitim Sürecinde Web 2.0 Araçlarıyla Zenginleştirilmiş Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Üstbilişsel Farkındalıklarına, Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenmelerine ve Dijital Okuryazarlıklarına Etkisinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.

- O'flaherty, J. ve C. Phillips. (2015). The Use Of Flipped Classrooms İn Higher Education: A Scoping Review. *Internet And Higher Education*, 25, 85-95.
- Oliveira A. L. (2006). Simões A, Impact of Socio-Demographic and Psychological Variables on The Self-Directedness of Higher Education Students. *International Journal of Self-Directed Learning*, 3(1), 1-12.
- Özdemir, M. C. (2019). *Ters Yüz Edilmiş Sınıf Uygulamalarının Geometri Öğretiminde Kullanılmasının Matematik Öğretmeni Adaylarının Geometriye Yönelik Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Bayburt Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bayburt.
- Özen, Y. (2013). Sorumluluk Duygusu ve Davranışı Ölçeğinin Geliştirilmesi Güvenirliliği ve Geçerliliği. *Gümüşhane Üniversitesi ve Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi*, 7, 343-357.
- Öztekin Ağır, H. S. (2017). *İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinde Sorumluluk Değeri İle İlgili Kazanımların Gerçekleşme Düzeyi*. (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Öztürk, A. ve Güven, S. (2020). Analysing Studies Conducted On Responsibility Education İn Turkey: A Meta-Synthesis Study. *İlköğretim Online*, 865-888. DOI: 10.17051/ilkonline.2020.695280
- Öztürk, S. (2016). *Programlama Öğretimindeki Ters Yüz Öğretim Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Bilgisayara Yönelik Tutumuna ve Kendi Kendine Öğrenme Düzeylerine Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öztürk, S. ve Alper, A. (2019). Programlama Öğretimindeki Ters-Yüz Öğretim Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Bilgisayara Yönelik Tutumuna ve Kendi Kendine Öğrenme Düzeylerine Etkisi. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (Best Dergi)*, 3(1), 13-26.
- Özüdoğru, M. (2018). *The Effect Of Flipped Learning On Pre-Service Teachers' Achievement And Perceptions Related To Classroom Environment*. (Doktora Tezi). Ortadoğu Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özyurt, M. (2015). *İlkokul Üçüncü ve Dördüncü Sınıf Değer Eğitimi Programının Geliştirilmesinde Okul Temelli Yaklaşımın Etkililiğinin Değerlendirilmesi*. (Doktora Tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Parke, R. D., Roisman, G. I. ve Rose, A. J. (2019). Social Development. John Wiley & Sons.
- Roache, J. ve Lewis, R. (2011). Teachers' Views On The İmpact Of Classroom Management On Student Responsibility. *Australian Journal Of Education*, 55(2), 132-146.

- Roberts, P. ve Priest, H. (2006). Araştırmada Güvenilirlik Ve Geçerlilik. *Hemşirelik Standardı*, 20 (44), 41-46.
- Roehl, A., Reddy, S. L., ve Shannon, G. J. (2013). The Flipped Classroom: An Opportunity To Engage Millennial Students Through Active Learning. *Journal Of Familyand Consumer Sciences*, 105(2), 44.
- Rothstein, R. (2000). Toward A Composite Index Of School Performance. *The Elementary School Journal*, 100(5), 409-441.
- Rutkowski, J. ve Moscinska, K. (2013, Eylül). Self-Directed Learning And Flip Teaching: Electric Circuit Theory Case Study. 41st SEFI Conference, Leuven, Belgium.
- Sağlam, H. İ. (2015). *Hayat Bilgisi Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Sakar, D. ve Uluçınar Sağır, Ş. (2017). Flippedclassroom Model İn Education. *International Journal Of Social sciences and education research*, 3(5), 1904-1916.
- Serçemeli, M. (2016). Muhasebe Eğitiminde Yeni Bir Yaklaşım Önerisi: Ters Yüz Edilmiş Sınıflar. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 115-126.
- Sever, G. (2014). Bireysel çalgı keman derslerinde çevrilmiş öğrenme modelinin uygulanması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi -Journal of Qualitative Research in Education*, 2(2), 27-42. <http://www.enadonline.com10.14689/issn.21482624.1.3s2m>. Erişim tarihi: 11.10.2019.
- Sezer, T. (2008). *İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Sorumluluk Değerinin Öğretimine İlişkin Öğretmen Görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Smith, J. D. (2013). Students Attitudes Toward Flipping The General Chemistry Classroom. *Chemistry Educational Research And Practice*, 14, 607-614. Doi: 10.1039/C3rp00083d
- Sönmez, V. (2005). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi Öğretmen Kılavuzu*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Staker, H. ve Horn, M. B. (2012). *Classifying K-12 Blended Learning*. <Http://Files.Eric.Ed.Gov/Fulltext/Ed535180.Pdf>. Erişim Tarihi: 11.10.2019.
- Steen-Utheim, A. T. ve Foldnes, N. (2018). A Qualitative Investigation Of Student Engagement İn A Flipped Classroom. *Teaching İn Higher Education*, 23(3), 307-324. Doi: 10.1080/13562517.2017.1379481
- Sternberg, R. J. (2002). *Minutes Of The Presidential Task Force On Psychology And Education*. Washington, Dc: American Psychological Association.

- Stone, B. B. (2012). *Flip Your Classroom To Increase Active Learning And Student Engagement*. In: Proceedings From 28th Annual Conference On Distance Teaching And Learning, Madison, WI.
- Strayer, J. (2012). How Learning In An Inverted Classroom Influences Cooperation, Innovation And Task Orientation. *Learning Environments Research*, 15(2), 171-193.
- Şahan, E. (2011). *İlköğretim 5. Ve 8. Sınıf Ders Programlarındaki Sorumluluk Eğitimine Dönük Kazanımların Gerçekleşme Düzeyleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Şahin, Ş. (2020). *Ters Yüz Sınıf Modeli Uygulamalarının, Ortaokul Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Derslerine Yönelik Akademik Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya
- Şenel, M. ve Kahramanoğlu, R. (2018). İlkokul İngilizce Dersinde Ters Yüz Sınıf (Flipped Classroom) Modeli Uygulamasının Değerlendirilmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2 (3), 28-37. Retrieved From <https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Pub/Jier/Issue/39294/426394>
- Şengün, A. (2021). *İlkokul Sosyal Bilgiler Dersinde Oyunlaştırılmış Ters Yüz Sınıf Modelinin Okuduğunu Anlama ve Motivasyona Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bartın.
- Şık, P. (2019). *The Effect Of Flipped Classroom On Young Learners' Vocabulary Learning In Primary EFL Classrooms*. (Yüksek Lisans Tezi). On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Talbert, R. (2012). Inverted Classroom. *Colleagues*, 9(1), 7.
- Tarhan, S. F. (2019). *Beşinci Sınıf Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi Etik ve Güvenlik Ünitesinin Ters Yüz Öğrenme ve Oyunlaştırma Yaklaşımları ile Öğretimi*. (Yüksek Lisans Tezi). Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Taşçi, R. (2021). *Eba İle Desteklenmiş Ters Yüz Sınıf Uygulamasının Ortaokul 6. Sınıf Öğrencilerinin Yoğunluk Kavramını Anlama Düzeylerine ve Kendi Kendine Öğrenme Becerilerine Etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Rize.
- Taşçı, R. ve Kurt, S. (2019). Ülkemizde Ters Yüz Sınıf (Flipped Classroom) Yöntemine Göre Yapılan Çalışmaların İncelenmesi. XII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, Rize, Türkiye, 25 - 28 Nisan 2019, ss.10.
- Taşdemir, L. (2017). *Özel Yetenekli Öğrencilerin Bilgisayar Yönelik Tutumları ve Teknoloji İle Kendi Kendine Öğrenmeleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Tawfik, A. A. ve Lilly, C. (2015). Using a flipped classroom approach to support problem-based learning. *Technology, Knowledge and Learning*, 20(3), 299-315. <https://doi.org/10.1007/s10758-015-9262-8>
- Tay, B. ve Yıldırım, K. (2013). Bilgisayar Destekli Öğretimin Hayat Bilgisi Öğretimi Dersinde Başarıya Etkisi ve Yönteme İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 84-110.
- Tekin, D. (2020). *Kimyanın Temel Kanunları, Kimyasal Hesaplamalar ve Mol Kavramı Ünitelerinin Yapılandırıcılık Temelli Ters Yüz Edilmiş Sınıf Modeli ile Öğretimi*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Teo, T., Tan, S. C., Lee, C. B., Chai, C. S. ve Koh, J. H. L. (2010). The Self-Directed Learning With Technology Scale (Sdlts) For Young Students: An İnitial Development And Validation. *Computers & Education*, 55(4), 1764-1771. Doi:10.1016/J.Compedu.2010.08.001
- Timothy, T., Chee, T. S., Beng, L. C., Sing, C. C., Ling, K. J. H., Li, C. W. ve Mun, C. H. (2010). The Self-Directed Learning With Technology Scale (Sdlts) For Young Students: An İnitial Development And Validation. *Computers & Education*, 55(4), 1764-1771.
- Tong, T. (2014). *Exploring the Flipped Classroom in a Hong Kong Secondary School*. Master Thesis. The University of Hong Kong, Hong Kong.
- Topalak, Ş. (2016). *Çevrilmiş Öğrenme Modelinin Başlangıç Seviyesi Piyano Öğretimine Etkisi*. (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Topan, B. (2019). *Ters-Yüz Sınıf Modeline Göre Tasarlanan Öğrenme Ortamının Ortaokul Öğrencilerinin İstatistik Okuryazarlık Seviyelerine Etkisi*. (Doktora Tezi). Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.
- Torre-Gibney, D., Preston, C., Drake, T. A., Goldring, E. ve Cannata, M. (2017). Bringing Student Responsibility To Life: Avenues To Personalizing High Schools For Student Success. *Journal Of Education For Students Placed At Risk*, 22(3), 129-145.
- Torun, F. ve Dargut, T. (2015). Mobil Öğrenme Ortamlarında Ters Yüz Sınıf Modelinin Gerçekleştirilebilirliği Üzerine Bir Öneri. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 20-29.
- Tucker, B. (2012). The flipped classroom. *Education next*, 12(1), 82-83.
- Turan, Z. (2015). *Ters Yüz Sınıf Yönteminin Değerlendirilmesi ve Akademik Başarı, Bilişsel Yük ve Motivasyona Etkisinin İncelenmesi*. (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

- Turan, Z. ve Göktaş, Y. (2015). Yükseköğretimde Yeni Bir Yaklaşım: Öğrencilerin Ters Yüz Sınıf Yöntemine İlişkin Görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(5), 156-164. Doi: 10.5961/Jhes.2015.118.
- Uçar, H. ve Bozkurt, A. (2018). Dönüştürülmüş Sınıf 2.0: Bilginin Üretimi ve Sentezlenmesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi -Journal Of Qualitative Research İn Education*, 6(3), 143-157. Doi:10.14689/İssn.2148-2624.1.6c3s7.
- Unutkan, Ö. P. (2005). *Okul Öncesi Dönemde Sorumluluk Eğitimi*. A. Oktay ve Ö. P.
- Urfa, M. (2017). *Bilim Etiği Öğretiminde Ters Yüz Sınıf Modelinin Uygulanması. (Yüksek Lisans Tezi)*. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Ünsal, H. (2018). Ters Yüz Öğrenme ve Bazı Uygulama Modelleri. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 39-50.
- Vonderwell, S. ve Turner, S. (2005). Active Learning And Preservice Teachers' Experiences İn An Online Course: A Case Study. *Journal Of Technology And Teacher Education*, 13(1), 65-84.
- Wang, F. H. (2017). An Exploration Of Online Behaviour Engagement And Achievement İn Flipped Classroom Supported By Learning Management System. *Computers & Education*, 114, 79-91.
- Yarar Kaptan, S. (2015). *İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Hoşgörü Değerinin Karma Yaklaşımına Dayalı Bilgisayar Destekli Etkinliklerle Öğretimi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yıldırım, İ. (2020). *7. Sınıf Işığın Madde ile Etkileşimi Ünitesinde Web 2.0 Araçlarının Kullanılmasının Öğrencilerin Akademik Başarılarına, Teknoloji İle Kendi Kendine Öğrenme Düzeylerine ve Fene Yönelik Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi.) Kocaeli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Yıldız, Y. (2017). *Flüt Eğitiminde Ters Yüz Öğrenme Modelinin Öğrencilerin Akademik Başarıları Motivasyonları ve Performansları Üzerine Etkisinin İncelenmesi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yiğittir, S. (2009). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 4 ve 5. Sınıf Değerlerinin Kazanılma Düzeyi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yin, R. K. (2003). Case Study Research: Design And Methods (3rd Ed.). *London: Sage Publications*, 32-36.

- Yontar, A. (2013). *Sosyal Bilgiler Programında Kazandırılması Hedeflenen Sorumluluk Değeri ve Empati Becerisi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yüksel, S. (2019). *Hayat Bilgisi Ders Kitaplarının Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde Yer Alan Anahtar Yetkinlikler Açısından İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Zuber, W. J. (2016). The flipped classroom, a review of the literature. *Industrial and Commercial Training*, 48(2), 97–103. <https://doi.org/10.1108/ICT-05-2015-0039>

EKLER

Ek-1. Uygulama İzni

T.C.
RİZE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-57774812-605.01-46225380
Konu : Tez Çalışması İzni

22.03.2022

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLKOKULU MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünün 16/03/2022 tarihli ve 4292 sayılı yazısı.
b) Millî Eğitim Bakanlığının 21/01/2020 tarihli ve 1563890 (2020/2) sayılı Genelgesi.

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Sevde ERDOĞAN'ın "Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiye Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi" konulu tez çalışmasına ait Valilik Oluru ve veri toplama araçları ekte gönderilmiştir.

Onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçlarının yüz yüze eğitimin tam olarak başlamasıyla birlikte 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında okulumuz 3/G sınıfı öğrencilerine; denetimi okul idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre uygulanmasına ilgi (b) Genelge doğrultusunda izin verilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Ahmet GÜRBÜZ
Müdür a.
Müdür Yardımcısı

Ek: İlgi yazı ve ekleri (22 sayfa)

Adres : Rize Valiliği Hizmet Binası Kat:3
Telefon No : 0 (464) 280 53 77
E-Posta: arge53@meh.gov.tr
Kep Adresi: mehb@tr01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/meh-ehys>
Bilgi için: Özlem BERBER- Şef
İnternet Adresi: www.rizameh.gov.tr
Faks: 0 (464) 280 53 63

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrakorga.meh.gov.tr/adres/index> 0c8c-be6a-317c-aadc-62df kodu ile teyit edilebilir.

Ek-2. Çocuklar İçin Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Ölçeği

Sevgili öğrenciler,

Bu ölçek sizin teknolojiyle kendi kendinize öğrenme düzeyinizi belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Verilen ifadelere katılım durumunuza göre tabloda işaretleme yapınız. Her soruya tek bir doğru yanıt vermeye özen gösteriniz. Şimdiden teşekkürler.

Sevde ERDOĞAN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1) Okulda olmadığım zaman dersle ilgili sorularımı internet üzerinden öğretmenime sorabilirim.					
2) Ödevlerim hakkında düşüncelerimi ve fikirlerimi paylaşmak için bilgisayar kullanırım (e-posta, youtube ve facebook gibi.)					
3) Derslerimi daha iyi anlamama yardımcı olsun diye internetten daha fazla bilgi bulurum.					
4) Bilgisayarı, bir konuyu öğrenmemde yardımcı olacak bilgiye ulaşmak için kullanırım.					
5) Bilgisayarı, istediğim becerilerimi geliştirmek için kullanırım.					
6) Bilgisayarı, bir konuyu daha fazla öğrenmek amacıyla farklı web sitelerinden ve kişilerden fikir almak için kullanırım.					

Ek-3. Sorumluluk Ölçeği

Sevgili öğrenciler,

Bu ölçek sizin sorumluluk alma düzeyinizi belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Verilen ifadelere katılım durumunuza göre tabloda işaretleme yapınız. Her soruya tek bir doğru yanıt vermeye özen gösteriniz. Şimdiden teşekkürler.

Sevde ERDOĞAN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Sınıf Öğretmenliği Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi

	Madde	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1	Yapmam gereken işleri uyarılmadan yaparım.			
2	Yapmam gerekenleri kimse söylemeden fark ederim.			
3	Gitmem gereken yerlere zamanında yetişirim.			
4	Verdiğim sözü tutarım.			
5	Özel eşyalarımı temiz tutarım.			
6	Temizlik alışkanlıklarımı kimse hatırlatmadan yerine getiririm.			
7	Okuldan eve döndüğümde okul kıyafetlerimi ve çantamı koyulması gereken yere koyarım.			
8	Kirli çamaşırlarımı kirli sepetine koyarım.			
9	Özel eşyalarımı özenle korurum.			
10	Yaptığım yanlışları kabul ederim.			
11	Eksiklerimi fark ettiğimde onları gidermeye çalışırım.			
12	Gerektiğinde hatalarım için özür dilerim.			
13	Yaptığım hataları düzeltmeye çalışırım.			
14	Yaptığım işlerin sonuçlarını kabullenirim.			

Ek-3 (Devam) Sorumluluk Ölçeği

15	Bir iş yaparken ailemi ve arkadaşlarımı incitmemeye çalışırım.			
16	İhtiyaçlarımı giderirken diğerlerini engellemem.			
17	Yaptığım işlerde diğerlerine faydalı olmaya çalışırım.			
18	Bir karşılık ve kazanç beklemeden ailem ve arkadaşlarıma yardım ederim.			
19	Bana yapılan haksızlık karşısında kabalığa başvurmadan hakkımı savunurum.			
20	Ailem ve arkadaşlarımı kötülüklerden korumaya çalışırım.			
21	Benden küçükler için iyi bir örnek olmaya çalışırım.			
22	Elimde olan imkanlarla yapmam gerekenin en iyisini yaparım.			
23	Başkalarına haksızlık yapıldığında haksızlığa uğrayana destek olurum.			
24	Bulduğum ortamdaki eşyaları korumaya çalışırım.			

Ek-4. Yarı Yapılandırılmış Gözlem Formları

Temalar	Sınıf içi		Sınıf dışı	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek
Görevini Yerine Getirme				
Zamanında Bitirme				
Tertipli Olma				
Yanlışını Kabul Etme				
Sonuçları Üstlenme				
Öğretmene İnternet Üzerinden Soru Sorma				
Bilgisayar Kullanarak Ödevle İlgili Araştırma Yapabilme				
Bilgisayar Kullanma Becerilerini Geliştirme				
İnterneti Kullanabilme				

Ek-5. Ders Planları

UYGULAMA PLANI 1. HAFTA (PAZARTESİ- SALI)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.1. Aile büyüklerinin çocukluk dönemlerinin özellikleri ile kendi çocukluk döneminin özelliklerini karşılaştırır.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap, tartışma.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, kağıt, kalem, makas, yapıştırıcı, renkli kartonlar.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Aile büyüklerimin çocukluğunu bilirim.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Öğrencilere “Aile büyüklerinin kendi çocukluk zamanları ile ilgili bir hikaye duyduunuz mu?” ve “Aile büyüklerinizden öğrendiğiniz bir oyun var mı?” soruları öğrencilere sorulur. Öğrencilerin anlattıkları dinlenir. 2. Öğrencilerden aile büyüklerinin oynadıkları oyunlardan öğrenmeleri istenir. 3. Ardından öğrencilere bu dersimizde aile büyüklerimizin yaşadıkları eski zaman ile bizim yaşadığımız zamanı karşılaştırarak nelerin farklılaştığını öğreneceğimiz söylenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde bulunan eğitsel aktivite testleri öğrenciler ile birlikte yapılır.
Gelişme	4. Okulistik sitesinde yer alan aile büyüklerimizin zamanı ile bizim zamanımızı anlatan video ekrana yansıtılır. Devamında yer alan resimlerden hangisinin günümüzdeki zamana	2. Öğrenciler 6’şar kişilik 5 gruba ayrılır. 3. Öğrencilere aile büyüklerinin zamanında ve günümüzde yapılan etkinliklerle ilgili resimler verilir. Bu resimlerin ayrımını yaparak ilgili yerlere yapıştırmaları istenir.

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

	uygun olduğu ya da geçmiş zamana uygun olduğunu belirleme soruları yapılır.	4. Etkinlik sonunda her bir grupta posterler oluşturulur ve sınıfta sergilenir.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan doğru-yanlış soruları öğrencilerle birlikte yapılır.	Grupların sergiledikleri posterler tüm öğrenciler ile birlikte değerlendirilir.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Öğrencilerden aile büyüklerinin oynadıkları oyunları öğrenmeleri istenir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Video sonunda yer alan doğru yanlış sorularının cevaplanması. Sınıf içi değerlendirme Grupların oluşturdukları posterlerin değerlendirilmesi.	
BÖLÜM IV		
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’+40’ olmak üzere 3 ders saati için hazırlanmıştır.	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

UYGULAMA PLANI 1. HAFTA (PERŞEMBE- CUMA)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.1. Aile büyüklerinin çocukluk dönemlerinin özellikleri ile kendi çocukluk döneminin özelliklerini karşılaştırır.	
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap, oyun.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, taşlar.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf, okul bahçesi.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Aile büyüklerimin çocukluğunu bilirim.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. https://www.youtube.com/watch?v=4IjgI2rnJ8g videosu öğrencilerle birlikte izlenir.	1. “Öğrencilere aile büyüklerimizin oynadıkları oyunlardan örnekler verebilir misiniz? ve Bu oyunların günümüzdeki oyunlardan farkları ve benzerlikleri nelerdir?” soruları öğrencilere sorulur.
Gelişme	2. Videodan hareketle öğrencilerden aile büyüklerinin oynadıkları oyunlardan hangilerini öğrendikleri sorulur ve oyunların kuralları hakkında konuşulur.	2. Öğrenciler ile birlikte aile büyüklerinin oynadıkları oyunlardan bazıları seçilir (sek sek, birdir bir, dokuz taş) ve 3 farklı grup oluşturularak bu oyunlar oynanır. Oyun oynama esnasında grubu değiştirmek isteyen öğrenciler hangi oyunu oynayacaksa o gruba geçebilir.
Değerlendirme	Öğrencilerden aile büyüklerinin zamanı ile günümüzü karşılaştırmaları istenir.	Öğrencilerden geçmiş zamanda oynanan oyunları mı yoksa günümüzde oynanan oyunların mı daha eğlenceli olduğu hakkında görüşlerini nedenleriyle açıklaması istenir.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme:	Sınıf dışı değerlendirme: Öğrencilerden şimdiki oyunlar ile geçmiş zamanda oynanan oyunları karşılaştırmaları.	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf içi değerlendirme Öğrencilerden geçmiş zamanda oynanan oyunları mı yoksa günümüzde oynanan oyunların mı daha eğlenceli olduğu hakkında görüşlerini nedenleriyle açıklaması
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’ olmak üzere 2 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 2. HAFTA (PAZARTESİ-SALI)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.2. Komşuluk ilişkilerinin ailesi ve kendisi açısından önemine örnekler verir.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Beyin fırtınası, soru- cevap, rol oynama.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, anahtar, tabak.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Komşuluk ilişkilerine önem veririm.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Öğrencilere komşu deyince aklınıza neler geliyor? Sorusu sorularak beyin fırtınası yapılır. 2. “Komşu komşunun külüne muhtaçtır.” Atasözünden ne anlıyorsunuz? Sorusu sorulur. 3. Öğrencilere bugünkü dersimizde komşuluk ilişkilerinin nasıl olması gerektiğini öğreneceğimiz söylenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde bulunan mini testler öğrenciler ile birlikte yapılır.
Gelişme	3. Okulistik sitesinde bulunan komşuluk ilişkilerini anlatan video ekrana yansıtılır. 4. Öğrencilere komşuluk rolleri dağıtılır ve evde çalışmaları için komşuluk ilişkilerini anlatan video gönderilir.	2. Öğrencilerden sınıf dışı derste verilen komşuluk ilişkilerinin komik bir şekilde dile getirildiği rollerini canlandırmaları istenir.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan değerlendirme etkinlikleri öğrenciler ile birlikte yapılır.	Canlandırılan roller sonrasında tüm öğrenciler ile birlikte komşuluk ilişkilerinin nasıl olması gerektiği hakkında konuşulur.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Komşuluk ilişkilerini anlatan rol oynama etkinlikleri öğrencilere dağıtılır.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme:	Sınıf dışı değerlendirme: Video sonunda yer alan değerlendirme etkinliklerin yapılması.	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf içi değerlendirme Canlandırılan roller sonrasında tüm öğrenciler ile birlikte komşuluk ilişkilerinin nasıl olması gerektiğinin değerlendirilmesi.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’+40’ olmak üzere 3 ders saati için hazırlanmıştır.

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

UYGULAMA PLANI 2. HAFTA (PERŞEMBE- CUMA)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.2. Komşuluk ilişkilerinin ailesi ve kendisi açısından önemine örnekler verir.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap, rol oynama, beyin fırtınası.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, kalem, silgi, defter.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf, okul bahçesi.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Komşuluk ilişkilerine önem veririm.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. https://www.youtube.com/watch?v=2Ln18LuxNEA web sitesinde bulunan video öğrenciler ile birlikte izlenir.	1. Öğrencilerle komşu deyince akıllarına ne geldiği ile ilgili beyin fırtınası yapılır. 2. Komşuları ile ilgili bir anılarını anlatmaları istenir.
Gelişme	2. Nasrettin Hoca'nın ev alma komşu al fıkrası okunur ve hakkında konuşulur. 3. Öğrencilerden "Ev alma komşu al." atasözünün anlamını araştırmaları istenir.	3. Nasrettin Hoca'nın ev alma komşu al fıkrası öğrenciler ile birlikte canlandırılır.
Değerlendirme	Okulistik sitesinde bulunan eğitsel aktivite testleri öğrencilerle birlikte yapılır.	Öğrencilerden komşuluk ilişkilerini anlatan bir hikaye yazmaları istenir. Ardından yazılan hikayeler okunur.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Okulistik sitesinde bulunan eğitsel aktivite testlerinin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Öğrencilerin komşuluk ilişkilerini anlatan bir hikaye yazmaları.	
BÖLÜM IV		

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’ olmak üzere 2 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 3. HAFTA (PAZARTESİ-SALI)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.2. Evinin bulunduğu yerin krokisini çizer.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, defter, boya kalemleri.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Komşuluk ilişkilerine önem veririm.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Evinizin yerini bilmek önemli midir?, Evimizin yerini nasıl tarif edebiliriz? Soruları öğrencilere sorulur ve cevapları alınır. 2. Ardından neden kroki çizmeye ihtiyaç duyarız? Sorusu öğrencilere sorulur. 3. Bugünkü dersimizde krokinin ne demek olduğunu ve nasıl çizileceğini öğreneceğimiz söylenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılır.
Gelişme	4. Okulistik sitesinde bulunan kroki çizmenin gerekliliği ile ilgili video izlenir.	2. Tüm öğrencilerden boya kalemlerini kullanarak evlerinin bulunduğu yerin krokisini çizmeleri istenir.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan değerlendirme etkinlikleri öğrenciler ile birlikte yapılır.	Yapılan krokiler her öğrenci tarafından sınıfta gösterilir ve anlatılır. Diğer öğrenciler çizilen kroki hakkında eleştirilerini yaparlar.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme:	Sınıf dışı değerlendirme Video sonunda yer alan değerlendirme etkinliklerin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Çizilen krokiler sonrası tüm öğrenciler ile birlikte krokiler hakkında eleştirilerin yapılması	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’+40’ olmak üzere 3 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 3. HAFTA (PERŞEMBE- CUMA)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.2. Komşuluk ilişkilerinin ailesi ve kendisi açısından önemine örnekler verir.	
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap, eğitsel oyun, maket oluşturma.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, makas, renkli kartonlar, mukavva, ilaç kutuları, renkli kalem, oyuncak süsler.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Komşuluk ilişkilerine önem veririm.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Ekrana bir kroki yansıtılır. Öğrenciler ile bu kroki hakkında konuşulur. “Nasıl çizilmiş?, krokide neler var?, ev nerede?, hastanede nerede?” gibi sorular sorulur.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir.
Gelişme	2. Ekrana yansıtılan krokiyi kullanarak bir öğrenciden krokide yer alan bir yerin ismini söylemeden tarif etmesi istenir. Diğer öğrenciler arkadaşının tarif ettiği yeri bulmaya çalışır.	2. Bir önceki derste öğrencilerin kağıt üzerine oluşturmuş olduğu krokiyi uygun materyaller kullanarak üç boyutlu yapmaları istenir.
Değerlendirme	Okulistik sitesinde bulunan yazdırılabilir testler öğrencilerle birlikte yapılır.	Her öğrenci yanında oturan arkadaşının evini krokisini kullanarak anlatır.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Oluşturulacak kroki için materyal getirmeleri istenir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Okulistik sitesinde bulunan yazdırılabilir testlerinin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Öğrencilerin arkadaşlarının krokilerini anlatarak evlerinin yerini tarif etmesi.	
BÖLÜM IV		
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

	hazırlanmıştır. Bu ders planı 30'+40' olmak üzere 2 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 4. HAFTA (PAZARTESİ-SALI)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.2. Evde üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, fasulye, pamuk, su.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Aileme yardımcı olmaktan hoşlanırım.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. “Evde hangi işleri tek başınıza yaparsınız?, hangi işlerde ailenizden yardım alırsınız?” Soruları öğrencilere sorulur. 2. Ardından bugün evinizde üzerinize düşen görev ve sorumlulukları öğreneceğimiz söylenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde yer alan mini testler yapılır.
Gelişme	3. Okulistik sitesinde bulunan evdeki görev ve sorumlulukları anlatan video izlenir.	2. Öğrencilerle birlikte fasulye ekimi yapılır. 3. Fasulyelerinin bakımının onların sorumluluğu olduğu hatırlatılır.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan değerlendirme etkinlikleri öğrenciler ile birlikte yapılır.	Ders kitabı sayfa 57’de bulunan etkinlik öğrencilerle birlikte yapılır.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Fasulye ekimi etkinliği için malzeme getirmeleri istenmiştir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Video sonunda yer alan değerlendirme etkinliklerin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Ders kitabı sayfa 57’de bulunan etkinliğin yapılması.	
BÖLÜM IV		

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’+40’ olmak üzere 3 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 4. HAFTA (PERŞEMBE- CUMA)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.2. Evde üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirir.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap,	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Aileme yardımcı olmaktan hoşlanırım.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Evde ailenize yardım ediyor musunuz? Daha çok hangi işlerde yardım ediyorsunuz? Hangi işleri yapmanıza aileniz izin vermiyor? Gibi sorular sorulur. 2. Sorumluluk ve görev kelimeleri ile ilgili beyin fırtınası yapılır.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir.
Gelişme	3. Öğrencilerden defterlerine evde kendilerine ait sorumlulukları yazmaları ve resimlendirmeleri istenir. 4. Ardından tüm öğrenciler sorumluluklarını anlatır.	2. Öğrencilerden fasulyelerini kontrol etmeleri, görevlerine uygun olarak ekip ekmedikleri, pamuklarının ıslaklığının kontrolünü yapmaları gerektiği ile ilgili konuşulur, gerekli düzenlemeleri yapmaları istenir.
Değerlendirme	5. Okulistik sitesinde bulunan yazdırılabilir testler öğrencilerle birlikte yapılır.	3. Her öğrenci arkadaşlarının fasulyelerini inceler ve kimin fasulye bakımı ile ilgili sorumluluğunu daha iyi yerine getirdiği hakkında fikirlerini söyler.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme:	Sınıf dışı değerlendirme Okulistik sitesinde bulunan yazdırılabilir testlerinin yapılması. Sınıf içi değerlendirme	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Her öğrenci arkadaşlarının fasulyelerini incelemesi ve kimin fasulye bakımı ile ilgili sorumluluğunu daha iyi yerine getirdiği hakkında fikirlerini söylemesi.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’ olmak üzere 2 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 5. HAFTA (PAZARTESİ-SALI)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.5 Evde kullanılan alet ve teknolojik ürünlerin hayatımıza olan katkılarına örnekler verir.	
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, renkli kalem, renkli kağıtlar,	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Evimizdeki ürünlerin hayatımıza katkısı.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Sizce, evinizde kullandığınız alet ve teknolojik ürünlerin hangisi en önemlisidir? Sorusu öğrencilere sorulur ve cevaplar belirlenir. 2. Ardından bugün evimizde kullanılan teknolojik ürünlerin hayatımıza olan katkısını öğreneceğimiz söylenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılır.
Gelişme	3. Okulistik sitesinde bulunan evimizdeki teknolojik araçların gelişimini anlatan video izlenir.	2. Öğrenciler 6'şarlı 5 gruba ayrılır. . Cep telefonu olmasaydı ne olurdu? . İnternet olmasaydı ne olurdu? . Zil olmasaydı ne olurdu? . Buzdolabı olmasaydı ne olurdu? . Fırın olmasaydı ne olurdu? kartları her bir gruba dağıtılır. 3. Bu sorulara uygun olarak bir günümüzün nasıl geçebileceğini resimlerini de kullanarak kurgulamaları istenir.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan değerlendirme etkinlikleri öğrenciler ile birlikte yapılır.	Grupların oluşturdukları kurguları sınıfta sergilenir ve değerlendirilir.

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.
BÖLÜM III	
Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Video sonunda yer alan değerlendirme etkinliklerin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Grupların oluşturdukları kurguları sınıfta sergilenmesi ve değerlendirilmesi.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’+40’ olmak üzere 3 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 5. HAFTA (PERŞEMBE- CUMA)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.5 Evde kullanılan alet ve teknolojik ürünlerin hayatımıza olan katkılarına örnekler verir.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap, beyin fırtınası.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Evimizdeki ürünlerin hayatımıza katkısı.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Günümüzdeki teknolojik icatlar bulunmadan önce işlerimizi nasıl yapıyorduk? Sorusu öğrencilere sorulur ve fikirleri alınır.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir.
Gelişme	2. https://www.eduiko.com/Mufredat/Ders/Teknolojik-Urunler-Tekno-Ailesini-Taniyoruz/3?subject=Teknolojik%20Ürünler%20&%20Tekno%20Ailesini%20Taniyoruz videosu öğrencilerle birlikte izlenir.	2. Öğrenciler 6'şarlı 5 gruba ayrılır. İcatlardan önce ve sonrası ile ilgili resimler gruplara dağıtılır, öğrencilerden eşleştirmeleri ve yan yana yapıştırmaları istenir.
Değerlendirme	Okulistik sitesinde bulunan yazdırılabilir testler öğrencilerle birlikte yapılır.	Yapılan eşleştirmeler sonrasında her grubun yaptığı ürün sınıfta incelenir.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Okulistik sitesinde bulunan yazdırılabilir testlerinin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Yapılan eşleştirmeler sonrasında her grubun yaptığı ürünün incelenmesi.	
BÖLÜM IV		

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’ olmak üzere 2 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 6. HAFTA (PAZARTESİ-SALI)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.6. Evdeki kaynakların etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, defter, kalem, fatura.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Evde Tasarruf.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. “Sizce, evinizdeki hangi kaynakları daha tasarruflu kullanmamız mümkündür? Örnek verebilir misiniz?” sorusu öğrencilere sorulur ve cevaplar dinlenir. 2.Ardından bugün tasarruf ne demek, evde ve okulda nasıl tasarruf yapabileceğimizi öğreneceğimiz söylenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılır.
Gelişme	3. Okulistik sitesinde bulunan kaynakları verimli kullanmak ile ilgili video izlenir. 4. Ayrıca öğrencilerden evlerinde bulunan bir faturayı okula getirmeleri istenir.	2. Her öğrenci getirdiği faturayı arkadaşlarıyla paylaşır. Öğrencilerin aralarında karşılaştırma yapılır. Hangi ailelelerin diğerlerine göre daha tutumlu olduğuna karar verilir. 3. Tutumlu olan ailelerin tutumlu olmak için evde neler yaptıkları hakkında konuşulur.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan değerlendirme etkinlikleri öğrenciler ile birlikte yapılır.	Öğrencilerden konuşulanlardan hareketle defterlerine tutumlu olmak için neler yapılması gerektiğini yazmaları istenir.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Öğrencilerin evlerinde bulunan bir faturayı getirmeleri istenir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme:	Sınıf dışı değerlendirme Video sonunda yer alan değerlendirme etkinliklerin yapılması.	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf içi değerlendirme Öğrencilerin defterlerine konu ile ilgili yazı yazması.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’+40’ olmak üzere 3 ders saati için hazırlanmıştır.

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

UYGULAMA PLANI 6. HAFTA (PERŞEMBE- CUMA)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.6 Evdeki kaynakların etkili ve verimli kullanımına yönelik özgün önerilerde bulunur.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, ders kitabı, kalem, renkli kağıtlar, boya kalemler.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Evde tasarruf.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Evinizde en çok atılan nedir? sorusu sorulur, cevaplar alındıktan sonra öğrencilerden evde gözlem yapmaları istenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir. 2. Öğrencilerle evde yaptıkları gözlem hakkında konuşulur.
Gelişme	2. https://www.youtube.com/watch?v=BitKiS-SrC4 videosu öğrencilerle birlikte izlenir.	3. Öğrenciler 6'şarlı 5 gruba ayrılır. Sınıftaki ve sınıfın koridorundaki anahtarlara kullanmıyorsan kapat yazıları hazırlanır ve yapıştırılır. Ayrıca sınıfta bulunan akıllı tahtaya da kullanılmadığında fişin çekilmesi için uyarı yazıları asılır. Bu yazılara gruplar istedikleri gibi resim ekleyebilirler.
Değerlendirme	Ders kitabı sayfa 64'de verilen tablo ve grafik incelenir, hakkında konuşulur.	Ders kitabı sayfa 65'de yer alan boşluk doldurma etkinliği yapılır.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Öğrencilerden evlerinde en çok atılan şeyle ilgili gözlem yapmaları istenir.	
BÖLÜM III		

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Ders kitabında yer alan tablo ve grafiğin incelenmesi. Sınıf içi değerlendirme Ders kitabında yer alan boşluk doldurma etkinliğinin yapılması.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’ olmak üzere 2 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 7. HAFTA (PAZARTESİ-SALI)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.7 Planlı olmanın kişisel yaşamına olan katkılarına örnekler verir.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap, örnek olay.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, defter, kalem,	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Planlı Biriyimdir	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Ders kitabında bulunan örnek olay öğrencilere okunur. Örnek olay okunurken belli bir yerde okumaya ara verilir ve öğrencilerden hikayenin sonunu tahmin etmeleri istenir. Öğrencilerin tahminleri nedenleri ile birlikte alındıktan sonra okumaya devam edilir. 2. Ardından bugün planlı olmanın önemini öğreneceğimiz söylenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde yer alan eğitsel aktivite testleri yapılır.
Gelişme	3. Okulistik sitesinde bulunan planlı olmak ile ilgili video izlenir.	2. Çarşamba günlerini planlamaları, Perşembe günlerini ise planlamadan geçirmeleri istenir. 3. Bu aşamada defterlerine Çarşamba günü ne yapacaklarını planlamaları istenir.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan değerlendirme etkinlikleri öğrenciler ile birlikte yapılır.	Okulistik sitesinde bulunan konu ile ilgili mini test öğrencilerle birlikte yapılır.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme:	Sınıf dışı değerlendirme Video sonunda yer alan değerlendirme etkinliklerin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Öğrenciler tarafından konu ile ilgili mini testlerin yapılması.	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’+40’ olmak üzere 3 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 7. HAFTA (PERŞEMBE- CUMA)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.7 Planlı olmanın kişisel yaşamına olan katkılarına örnekler verir.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, ders kitabı, kalem, defter.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	Planlı Biriyimdir.	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Geç uyuyup erken kalktığınız için uykunuzu alamadığınızda, gününüz nasıl geçiyor? Sorusu öğrencilere sorulur ve cevaplar dinlenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir.
Gelişme	2. https://www.youtube.com/watch?v=3fLhVFrQAY4 videosu öğrencilerle birlikte izlenir. 3. Videoda yer alan örnek olay hakkında öğrencilerle konuşulur.	2. Öğrencilerle planlarına uyarak geçirdikleri gün ve planlarına uymadan geçirdikleri günlerinin nasıl olduğu hakkında konuşulur. 3. Hangi gün işleri daha düzenli ve yolunda gittiği hangi gün daha karışık ve anlaşılmasız geçtiği hakkında konuşulur.
Değerlendirme	Planlı olmanın önemi ile ilgili derste izlenen çizgi filmin devamını kurgulamaları istenir.	Ders kitabı sayfa 68'deki tabloyu yaptıkları işlere göre doldurmaları istenir.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme:	Sınıf dışı değerlendirme	
Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme /	Planlı olmanın önemi ile ilgili derste izlenen çizgi filmin devamını kurgulanması. Sınıf içi değerlendirme Ders kitabı sayfa 68'deki tablonun doldurulması.	

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’ olmak üzere 2 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 8. HAFTA (PAZARTESİ-SALI)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.8 İstek ve ihtiyaçlarını karşılarken kendisinin ve ailesinin bütçesini korumaya özen gösterir.	
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap, rol oynama.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, oyuncak malzemeler (süt, meyve suyu, pasta, meyve ve sebzeler, tavuk, ketçap, mayonez...), kelem, renkli kalem.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	İstekler mi? İhtiyaçlar mı?	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. “Harçlıklarınızı hangi ihtiyaçlarınız için harcıyorsunuz?”, “Ailenizin size verdiği harçlığı hemen harcıyor musunuz? Neden?” soruları öğrencilere sorulur ve cevaplar alınır. 2. Ardından bugün hangi aldıklarımızın isteklerimiz hangi aldığımız eşyaların ihtiyacımız olduğunu öğreneceğimiz söylenir.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için dersin ilk 10 dakikasında okulistik sitesinde yer alan mini testleri yapılır.
Gelişme	3. Okulistik sitesinde bulunan istek ve ihtiyaçlar ile ilgili video izlenir.	2. Bakkal, manav ve kasap rolleri öğrencilere verilir. Diğer öğrenciler müşteri olur ve alışveriş yapmaya başlarlar. 3. Her müşteriye belli miktar para verilir. 5 kişilik bir aile olduğunu, ailesine uygun alışveriş yapmaları gerektiği hatırlatılır.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan değerlendirme etkinlikleri öğrenciler ile birlikte yapılır.	Öğrencilerin yaptıkları alışverişler sonrası aldıkları ürünler incelenir. Tüm sınıf katılımı ile hangi öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda alışveriş yapıldığına karar verilir.

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.
BÖLÜM III	
Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Video sonunda yer alan değerlendirme etkinliklerin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Rol oynama etkinliği sonrasında alınan ürünlerin gözden geçirilmesi.
BÖLÜM IV	
Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’+40’ olmak üzere 3 ders saati için hazırlanmıştır.

UYGULAMA PLANI 8. HAFTA (PERŞEMBE- CUMA)		
BÖLÜM I		
SÜRE: 30'+40'		
DERS:	Hayat Bilgisi	
SINIF:	3	
ÜNİTE:	2. Ünite	
ÜNİTE ADI:	Evimizde Hayat	
BÖLÜM II		
KAZANIMLAR:	3.2.8 İstek ve ihtiyaçlarını karşılarken kendisinin ve ailesinin bütçesini korumaya özen gösterir.	
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLER:	Soru- cevap, beyin fırtınası.	
KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ ARAÇ VE GEREÇLER:	Bilgisayar, akıllı tahta, ders kitabı, kalem.	
DERS ALANI:	Ev, sınıf.	
ÖĞRENME- ÖĞRETME SÜRECİ		
KONU:	İstekler mi? İhtiyaçlar mı?	
	Sınıf Dışı Uygulamalar	Sınıf İçi Uygulamalar
Giriş	1. Öğrencilere istek ve ihtiyaç deyince akıllarına ne geldikleri ile ilgili beyin fırtınası yapılır.	1. Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerinin tespiti için soru- cevap ile sınıf dışı derste işlenen konu tekrar edilir.
Gelişme	2. Morpa kampüste yer alan konu ile ilgili video izlenir	2. Öğrencilere bir çocuğun ihtiyaçlarının ve isteklerinin neler olabileceği sorusu sorulur. 3. Bu soruya uygun olarak öğrenciler 5 gruba ayrılır. Verilen resimleri ihtiyaç mı istek mi olduğuna kadar vererek ilgili yerlere yapıştırılmaları istenir.
Değerlendirme	Video sonunda yer alan konu ile ilgili etkinlik yapılır.	Ders kitabı sayfa 70'de bulunan konu ile ilgili etkinlik yapılır.
Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (ödev, deney vb.)	Sınıf dışı uygulamalar bireysel olarak gerçekleştirilmektedir.	
BÖLÜM III		
Ölçme ve değerlendirme: Sınıf dışı etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme / Sınıf içi etkinliklere yönelik ölçme ve değerlendirme	Sınıf dışı değerlendirme Video sonunda yer alan konu ile ilgili etkinliklerin yapılması. Sınıf içi değerlendirme Ders kitabı sayfa 70'de bulunan konu ile ilgili etkinliklerin yapılması.	
BÖLÜM IV		

Ek- 5 (Devam) Ders Planları

Planın Uygulanmasına İlişkin Aşamalar	Bu ders planı sadece “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” konulu araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır. Bu ders planı 30’+40’ olmak üzere 2 ders saati için hazırlanmıştır.

ETİK KURUL KARARI

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU

DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi : 08/03/2022
Toplantı K. Sayısı : 2022/44

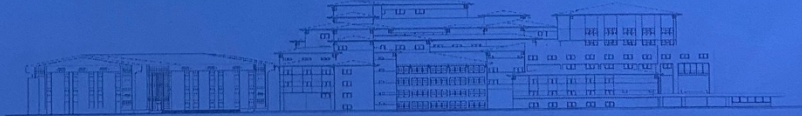
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitimi Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Sevde ERDOĞAN “Ters Yüz Eğitim Modeline Dayalı Hayat Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Sorumluluk Alma ve Teknolojiyle Kendi Kendine Öğrenme Becerileri Üzerine Etkisi” isimli projesi kapsamında yürütülecek çalışmalar için izin talebi kurulumuzca değerlendirilmiş olup;

- ☒ Etik açıdan uygun bulunmuştur.
- ☐ Etik açıdan uygun bulunmamıştır.
- ☐ Etik açıdan önerilen değişikliklerin yapılmasıyla uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Ahmet İshak DEMİR

Başkan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fener Mah. Zihni Derin Yerleşkesi 53100 RİZE
Tel: 0464 223 81 00 Faks: 0464 223 63 28
www.erdogan.edu.tr